

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

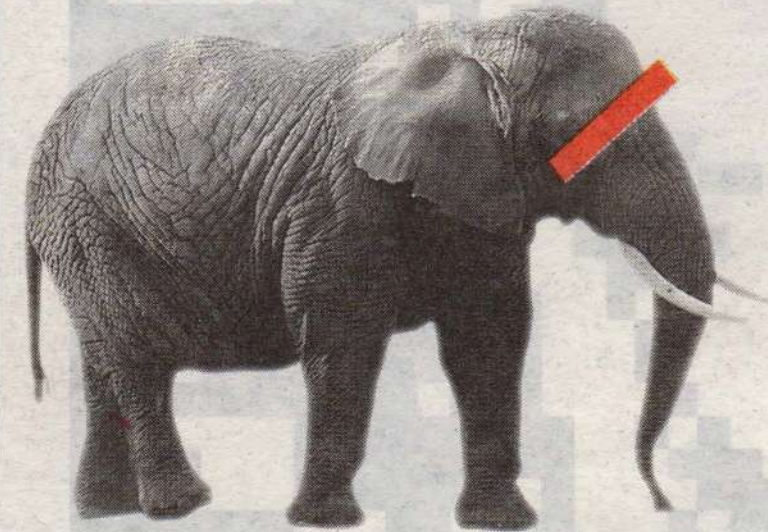
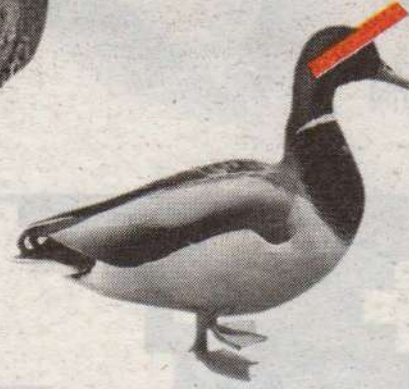
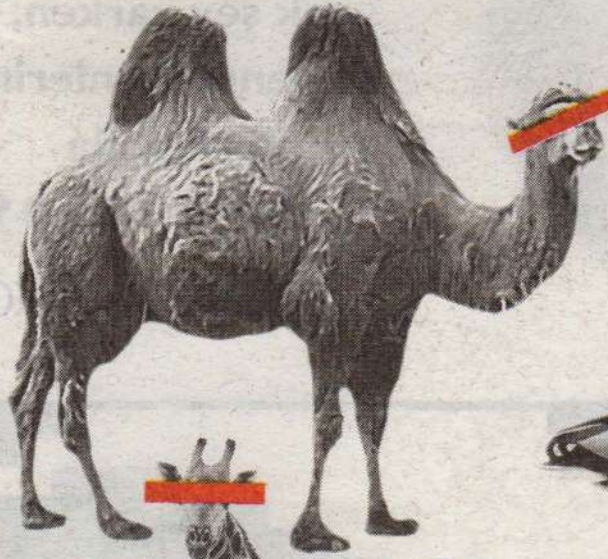
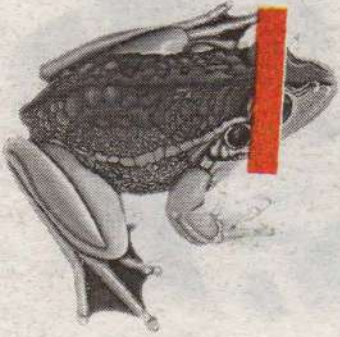
aylık paldır kültür dergisi

Nisan 2005 / 04 • No: 35 • Fiyatı: 2.750.000TL (KDV Dahil) 2.75YTL

hayvan

meğer senin değerlerinin nasıl küçükmüş öğrendi

**Kafa kafaya verip, kafa değiştirmeye karar
veren bir grup kafadar, kafalarındaki
gerçekleştirmeden kısıvrak kafalandılar**

Aksamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

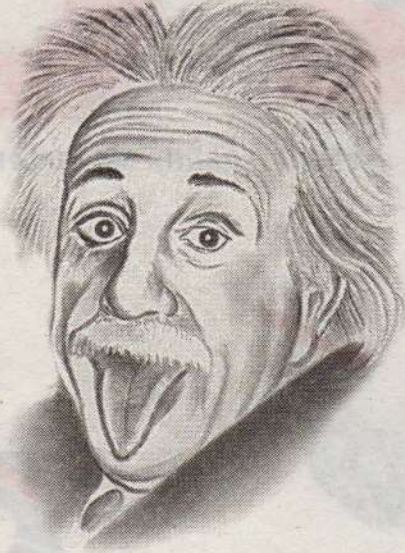
“ Hayal ettiğiniz insan olmaya çalışmak içinizdeki insanı harcamaktır.”
KURT COBAIN

“ Gerçek kendisini zor teslim eder çünkü canlıdır.”
KEMAL TAHİR

“ Akli ile övünen kişi, hücresinin genişliği ile övünen mahkuma benzer.”

ALBERT EINSTEIN

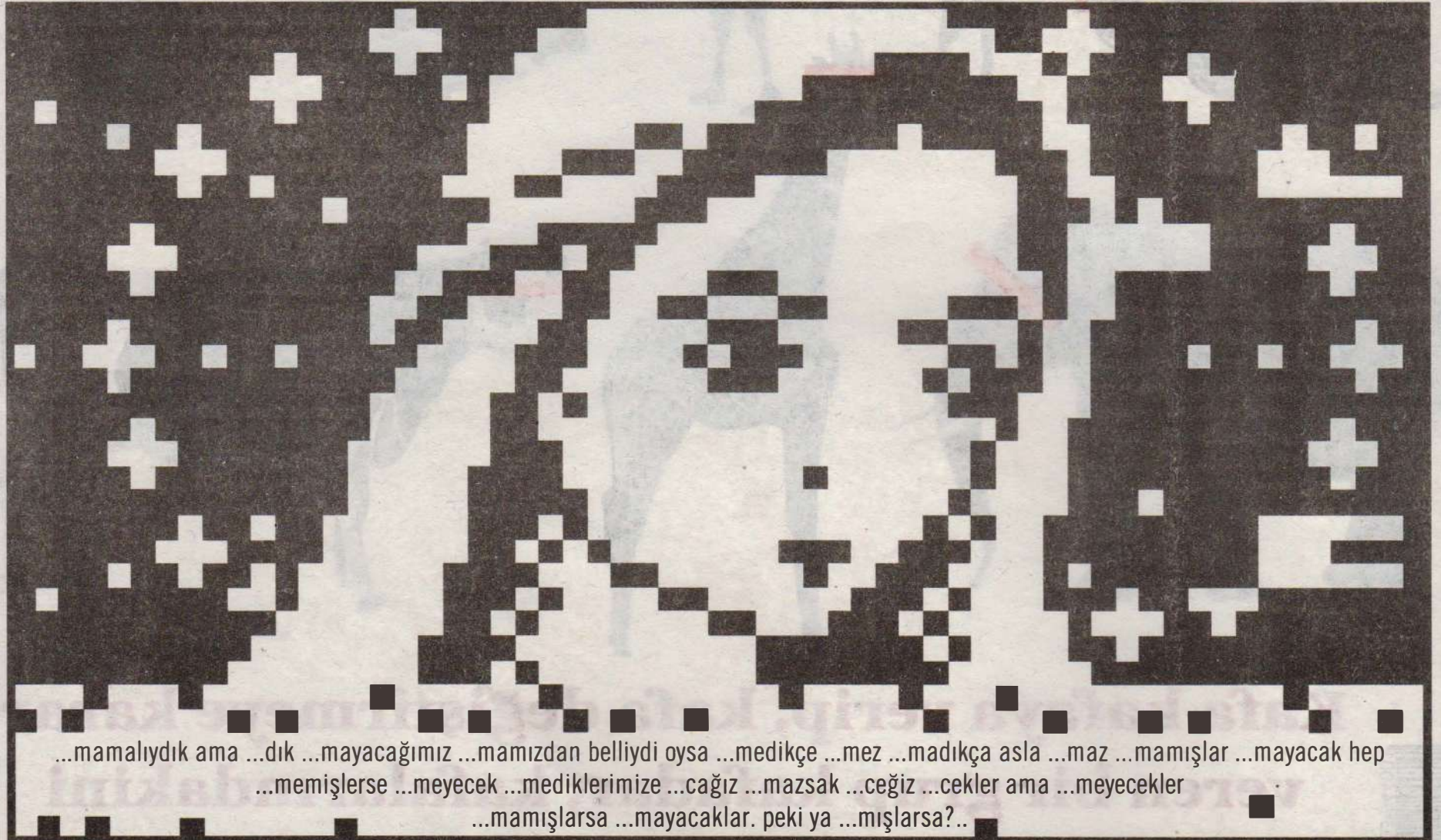

“ Söylenecek çok şey varken, söylenmeyenlerin ağırlığında kalıyorum.”

VLADİMİR NABOKOV

Portreler: Mehmet Duru

...mamalıydık ama ...dık ...mayacağımız ...mamızdan belliydi oysa ...medikçe ...mez ...madıkça asla ...maz ...mamışlar ...mayacak hep
...memişlerse ...meyecek ...mediklerimize ...cağız ...mazsak ...ceğiz ...cekler ama ...meyecekler
...mamışlarsa ...mayacaklar. peki ya ...mışlarsa?..

Aslında hepimiz yaşlı çocuklarız üstelik de akıllı ve bilgili. Kih kih kih! Üstelik de usluuz, çünkü hizaya çektiler bizi. 'Çocuktur ne yapsa yeridir' demiyorlar yaptığımız densizliklere. Çocukları falakaya yatırıyorlar eğitim ve talim terbiye ile. Halbuki ilelebet bir Çocuk Cumhuriyetinde yaşayabilsek. Değil mi Ayhan abi?

Eski Ama Tertemiz ve Neşecanlı

RAGIP DURAN

1979 sonbaharı, Afganistan'da Kunar vadisinde bir sahara çadırında İsveçli bir hemşire ile İstanbullu bir gazeteci arasında şöyle bir diyalog geçmişti, hatırlıyorum çünkü İstanbullu olan bendim.

- Siz Batı'da doğup büyümüşsünüz ama hayatınızın büyük bir kısmı Filistin, Türkiye, İran, Pakistan, Hindistan gibi Doğu ülkelerinde felaketzedelere yardımla geçmiş. Çok klasik bir soru olacak ama nedir sizce Doğu ile Batı arasındaki en önemli fark? Görevi gereği ebelik de yapan sarışın iri yarı kadın dedi ki:

- Doğu'da bebekler daha doğarken kafalarında binbir kalıpla, binbir doğrıyla doğuyor. Ve bütün hayatları bu önermeleri doğrulamakla, sınamakla geçiyor, bu doğrultuda algılıyorlar yaşamı. Bizde ise bebek doğduğunda kafasında binbir soruyla doğar ve bütün hayatı bu sorulara yanıt aramakla geçer.

Bir önermeyi doğrulamakla bir soruya yanıt aramak çok farklı şeyler, değil mi? Üstelik bebek dediğin de zaten çocuğun bir önmodeli, ziplenmiş versiyonu. Konuşacağı yerde ingaaaah!

Çocuk, Latince 'İnfant', 'Bilmeyen', 'Cahil' anlamında. Gerçekten de bilmez çocuklar. Öğrenirler ancak. Kendilerine ne öğretilirse. Bilseler, o şirinliklerin, o çam devirmelerin, o komikliklerin kahramanı olabilirler miydi zaten?

Eski kayıtlardan iki sabıka:

Armut ağacı o yaz ilk kez meyve verecek. Çocukarmut hatta bebekarmut! Bahçenin sahibi haylaz çocuğu ağacın önüne çekmiş eğitiyor:

- Bak bu küçük yeşil şey daha büyüyecek armut olacak, sakın koparma bunu, olur mu canım?

Çocuğun kafası ters çalışır. Böyle didaktik uyarılara yanıt vermez her zaman. Üstelik eşeğin kulağına

karpuz suyu kaçırmamak gerek. Bak kar çocuk sahte masum gözlerle bahçe sahibine, anlamamış gibi saf saf, başını hafifçe sallayıp 'Peki olur' der. Ama çocuğun beyninde başlamıştır tilki sürülerinin Formula 1 turları.

Ertesi sabah ev halkı acı bir sürprizle uyanır. Bahçe sahibi, komşular, dede, nine, amca, dayı, teyze, yenge olay mahallinde toplanmıştır. Gariban armut ağaççığının dalında etli kısmı kemirilerek tamamen yenmiş mazlum bir armut çöpi sallanmaktadır. İdam edilmiş gibi. Bir numaralı zanlı kendinden emin, suç mahallinde savunmasını yapmıştır ayaküstü:

- Koparmadım ki!

50'li yılların sonundan bir başka kısa metraj:

Zaman, süre filan da çocuk dilinde farklıdır. Mahalledeki abilerle aşağı bayıra inilmiştir bir akşamüstü. Ve büyük bir keşif karadut ağaçları. Kısa pantolonlu bacaklar çizilmiş hatta kanamıştır dallara tırmanmak uğruna. Ye ye bitmez karadut dediğin. Akşam hatta gece olmuştur. Çocuk neredeyse tünemiş dut dalına. Hani fındık, fıstık, leblebi bitene kadar çatır çutur yenir ya, o durumlar. Ana baba telaşa kapılmış. Çocuk yok, kayıp mı oldu, kaçırdılar mı, başına bir şey mi geldi? Felik felik aranıyor çocuk. Sonuç yok. Sonra polise haber vermeler, evde aylar, bayıllar...Tam o sırada bihaber ve tabi ki bilgisiz ve cahil çocuk, midesinde bir kaç kilo karadut, elü

ler mor kırmızı, karanlığı yaparak dönüyor eve. Henüz ancak 5 yaşında.

Ebeveyn ve komşularda hem müthiş bir sinir hem de belirli bir rahatlama:

- Neredeydin oğlum bunlarca saatir?
- Saatim yok ki!

'Her çocuğun kalbinde kendinden daha büyük bir çocuk vardır'. Daha büyük de olsa çocuk vesselam. Babasız çocuklarla, çocuk-suz babalar bahsinde de geçmişti. Copy paste işleminde sorun çıkmışsa bilin ki, baba ile çocuk özdeşleşmesi ve mimetizminde problem var. Aslında bir de her çocuğun kalbinde babası, her babanın kalbinde de bir çocuk vardır. Kimde yok ki?

Çocuk, parazitli ve çizikli siyah beyaz bir filmidir, taş plaktır mesela. Bugünkü MP3'lere inat. Çocuk daha çok da tarihtir işte. Bu nedenle **ayağa kalkınca görülmez**. Oturmak gerek.

- Sizin çocuğunuz var mı?

- Bilmem belki vardır!

Çocuk bilgisiz ve cahil olabilir ama babalar asla. Çocukluğa özenen babaların trajikomik '**yenisini çıkarcığımdan eskisinin hükmü yoktur**' seri ilanı.

Kunar'da, El Hallil'de, daha çok da Felluce'de bir zamanlar Cizre'de askerçocuklar vardı, var. Erken bir meslek, zorunlu bir uğraş. Maalesef sonu da kanlı. '**Torbanın içinde çocuk ölüsü**'.

Çocuk biraz da okulla, ana okulu ve ilkokulla aynı mecrada anılır. Ve çocukla çocukluğu okul işgal eder. İşte

bu yüzden de '**Tabiattan tahtaya kalkacak bir çocuk**' ki o '**kurşun ayaklı bir parmak çocuk**'tur ve '**en arka sırada bir parmağın tek ve doğru karşılığı**'nı verir.: '**Solgun bir halk çocukları ayaklanmasının kalbine**'. Ve galiba çocuk, ancak babasını ve okulu öldürdüğünde hakiki çocuk olacaktır. Ayaklanmak, ölmek ve öldürmek değil mi?

Bir de çocukkadınlar (Femme-enfant) vardır ki Sigmund amcaya göre, penisli büyük veletlerin analarıyla karılarının fantezili bir sentezidir. Lolita marka olanlar revaçtadır, küçük göğüslüdürler ve gözleri iri olur. '**Nasıl da öğrendin böyle şehvetle öpüşmeyi / Sen ki daha dün emiyordun başparmağını**' (Mustaki).

Şimdi izninizle çocuğu okuldan almaya gitmeden önce bitireyim.

Hiç olmamış belki de hiç olmayacak bir muhabbet:

- Mustafa?

- Efendim İsmet?

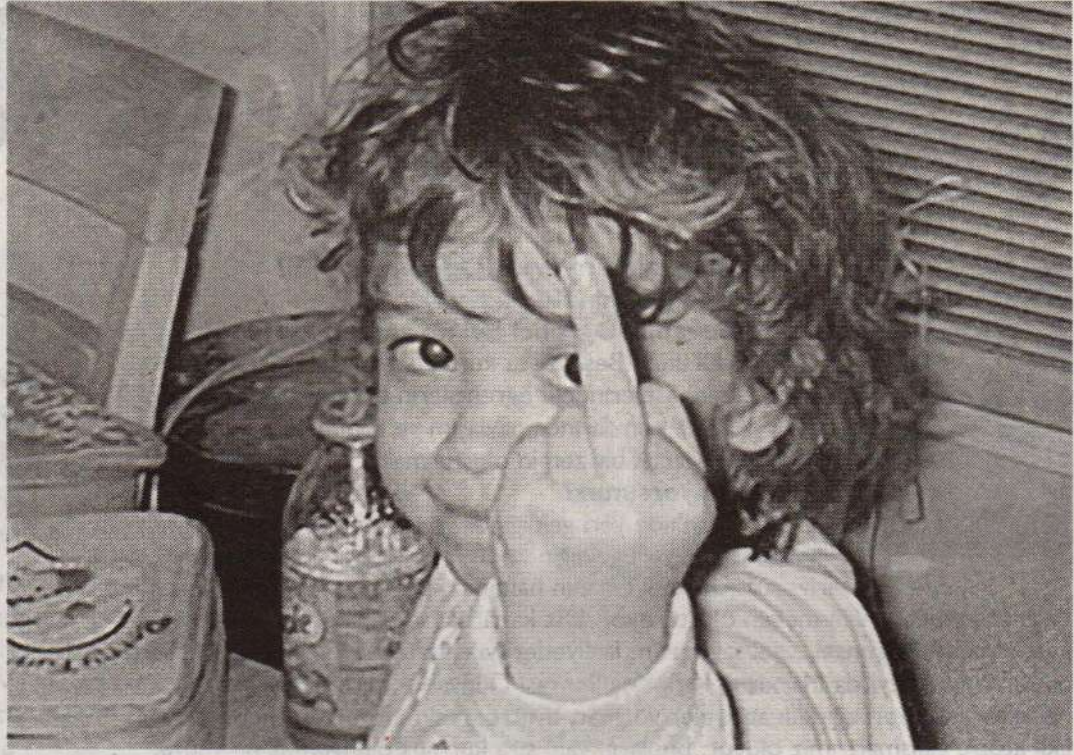
- Ne alakası var yani şimdi ulusal egemenlikle çocuğun?

- Olmaz mı canım, biz Cumhuriyeti çocuklara teslim ediyoruz.

Cumhuri olmayan Cumhuriyete çocuk mu yakışır? Çocuk ne ulusaldır ne de egemen. Ama gel gör ki kundağa sarıldığı yetmiyormuş gibi sürekli dayak yiyor çocuklar.

Post Scriptum/Nota Bene/Hamiş:

Londra'dan meslekdaşım ve arkadaşım Mustafa Kemal Erdemol uyardı, sağolsun. Hayvan'da Londra anılarını aktardığım bir yazıda, ünlü Khan's lokantasından sözederken 'Paki lokantası' yazmışım. Evet yazmıştım. Mustafa, 'Abi, Paki sözcüğü Pakistanlıları aşağılamak için ırkçıların kullandığı bir deyimdir. Size yakışmamış' diyor. Bilmiyordum, düzeltir, özür dilerim Pakistanlılardan ve okurlardan. H

ALO00000!

hayvan'dan Arıyoruz

Hazırlayan: SINAN SÜLÜN sinansln@yahoo.com

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Öğrenci Evi mi?

- Buyrun ben Cevahir. Küçük Cevahir.

Küçük Cevahir, Öğrenci Evi ne zaman kuruldu?

- 2004 Eylül'ünde Beşiktaş'ta kuruldu. Amacımız İstanbul'un üniversite ve liselerindeki öğrencilerin bir araya gelip kültür, sanat, politika konularında paylaşım ve üretimde bulunmalarına olanak sağlayacak bir zemin oluşturmaktır.

Neler yapıyorsunuz?

- Öğrenci Evi'nde yeri geldiğinde "entel entel", yeri geldiğinde "harbi harbi", yeri geldiğinde de "geyik geyik" muhabbetler çeviriyoruz. Üç katlı binanın haftanın yedi günü açık kalan lokali bu

dağınık sohbetler için mekan oluşturuyor. Üst katlarda ise daha planlı programlı politik, sanatsal, düşünsel, ...sel/sal üretim faaliyetleri yürütülüyor. Yakın Türkiye Tarihi, Yirminci Yüzyıl'da Marxizm, Kırk Beş Sonrası Dünya ve Türkiye Tarihi, İlk Çağ Felsefesi gibi teori ağırlıklı atölyeler ve gitar, tiyatro, resim, fotoğraf gibi pratik ağırlıklı atölye çalışmalarımız oluyor. Bunların yanı sıra kurmuş olduğumuz bir müzik grubumuz ve tiyatro grubumuz var. Ayrıca üniversite sınavına hazırlanan arkadaşlarımıza ücretsiz dersler veriyoruz.

Hepiniz öğrencisiniz peki kirayı nasıl çıkarıyorsunuz?

- İşte işin zor kısmı orası. Zaman zaman topluca işler (anket vs.) alınıyor ve de her ay üyelerden aidat toplanıyor. İnsanlara ne kadar şaşırtıcı gelse de bunun dışında bir gelirimiz yok. Yerimiz İhlamurdere Caddesi, Altıntaş Sokak, No. 12'de. Buyrun gelin bir çayımızı için, bekleriz.

Dergicek gelicez. Sağlıcakla kalın.

- Tüm Öğrenci Eviccek bekliyoruz.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Deniz Şen'le mi görüşüyoruz?

- Evet, benim.

'... ve kuma gömüldü ellerim' şiir kitabı için aramıştık.

- Ablam şiirlerini her zaman kitaplaştırmak istiyordu. Ama o kısacık ömrü yetmedi buna. Yirmi yaşındayken henüz boşanmadığı eşi tarafından bıçaklanarak öldürüldü. Bir keresinde bana "Acaba birgün kitabım çıkar mı?" demişti, kendine bu cümleyi kurduğu için bile inanamayan bir yüz ifadesi kullanarak. Yıllar sonra görevli olarak katıldığım kitap fuarında karar verdim bu sorusunu hatırlayarak ve neden olmasın dedim. Aytül'le (diğer ablam) Show

TV'nin sponsorluğunda çıkardık kitabı.

Sizi en çok etkileyen şiiri hangisiydi?

- Son yazdığı şiir: *Benim bir evim olacak topraktan/Çatısı kiremit değil sade beyazdan/Belki ara sıra su dökceksiniz evime/Belki çiçek ekeceksiniz küçük bahçeme/Bu yuvarlağın içinde her şey boş/Birkaç çiçek, azıcık da su yeterse/Keyfime diyecek yok/Tek odalı evimde...*

Okurların tepkisi nasıl oldu?

- Kitap yayınlanmadan önce ve sonra aldığım tepkilerin hepsi çok güzeldi. Tabii ki en önemlisi vasiyeti yerine getirmektir. İkincisi kadınlara karşı uygulanan şiddete ve getirdiği sonuçlara dikkat çekmek. Üçüncüsü de kitabın geliri Mor Çatı Kadın Sığınma Vakfı'na gideceği için iyi satış rakamları elde ederek bağışlanacak gelirin yükselmesi.

Teşekkür ederiz, iyi çalışmalar.

- Sağolun, size de.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Giovanni Scognamiglio'yla mı görüşüyoruz?

- Buyrun.

'Türk Sinemasında Şener Şen' kitabınız hayırlı olsun. Kitabı hazırlama fikri nasıl ortaya çıktı?

- Sağol Sinan. İlk tasarı 'Türk Sinemasında Oyunculuk' idi belki altından kalkamam diye onu bir süre erteledim ve tek bir oyuncu üzerine merkezleştirdim. O da çok takdir ettiğim, oyunculuğunu çok sevdiğim Şener Şen oldu çünkü bir inceleme kitabını çoktan hak etmişti. Toplam olarak altı aylık bir çalışma

oldu (çabuk ve düzenli çalışırım çünkü) Şener Şen'in çoğu filmlerini topladım, küçük rollerin bir kısmı dahil olmak üzere, gerçekten defalarca izledim. Şener Şen ile sadece bir kez görüştüm, zahmet edip ziyaretime geldi, özel yaşamı ile hiç ilgilenmedim, özel yaşamı konumun dışında kaldığı için amacım bir özyaşam değil de bir oyunculuk incelemesi idi. Sanırım Türk sinema literatüründe ilk kez yapılan ve met-hiyeye dönüştürülmeyen.

Başka bir sanatçı için böyle bir kitap hazırlamayı düşünüyor musunuz?

- Evet, bir başka kitap yazmayı isterdim aynı şekilde, inceleme olarak ama henüz kim olacağına dair bir karara varmadım. Öte yandan belki ilk projeye 'Türk Sinemasında Oyunculuk'a dönerim. Ya da sinemadan söz etmeyen bir araştırmaya gireyim, mümkündür.

Teşekkür ederiz.

- Ben teşekkür ederim.

Alo Telefon Kulübesi'nden arıyorum yitikulke.com mu?

- Ben Kadir Aydemir, editörüyüm.

Kadir, dergide tel. bozuk, kulübeden arıyorum, hemen söyle ne zaman kuruldu?

- 2000 yılında. 5. senemizi kutluyoruz. Şiirden öyküye, kitap tanıtımlarından edebiyat mail gruplarına uzanan dev bir edebiyat alanıdır Yitik Ülke.

İçerik?

- Çeviri şiir, genç şairler antolojisi, öykü seçkisi, aforizmalar, dergi adresleri, polemikler, eleştiri yazıları, onlarca konuyla dolu sitemiz. Mail gruplarımız 400 kişiyi geçti, forum sayfalarımız her gün çoğalıyor, ücretsiz kitaplar, kültür sanat etkinliklerinin haberlerinin duyuruları derken site çok şahane oldu. Mutluyoruz ve...

Adres adres?

- Sinan ne biçim söyleşi yapıyor. Yavaş.

Para yazıyor Kadircim. Dergiden arasam sabaha kadar muhabbet edelim. Adres?

- www.yitikulke.com sitemizin adresi. yitikulke@gmail.com da mailimiz. Kapılarımız herkese açık.

Hadi kaçtım ben.

- Kaç.

Lunapark
Kapandı
Mario
Levi
Doğan
Kitap

Hayat
Problem
Çözmektir
K. Raimund
Popper
YKY

Kara Mizah
Antolojisi
Enis
Batur
*Sel
Yayınları

Marta
Veneranda'nın
Yasak Hikayeleri
Sonia
Rivera-Valdes
Agora
Yayınevi

Hiye-i Saadet
Iskender
Pala
Kıyapı
Yayınevi

Yasak Meyve
Sayı: 13
Komşu
Yayınevi

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Nazım Hikmet Kültür Merkezi mi?

- Evet, buyrun.

Şubat ayında yapmış olduğunuz, "Yazarlar Avrupa'yı tanıyor" etkinliği nasıl geçti?

- Amacımız halkımıza yalnızca belirsiz sloganlar düzeyinde pazarlanan AB üyeliğinin ne anlama geldiğini ve AB'yi oluşturan ülkelerin bugün içinde bulundukları koşulları, özellikle kültürel ve insani açıdan incelemektir. Kısaca bahsetmek ge-

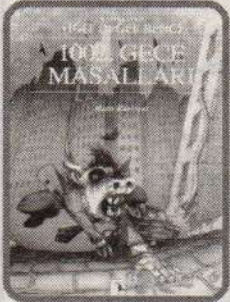
rekirse; foruma katılan arkadaşlarımızdan Demirtaş Ceyhan kapsamlı bir açış konuşması yaptı ve Türkiye'nin ABD'ye bağımlı hale getirilmesinin tarihçesini çizdi. Soğuk Savaş'ın belirlediği kültürel ve ideolojik bir çerçevede Türkiye halkının kendi çıkarlarına yabancılaştırıldığını, dilinin bozulduğunu, edebiyatının yozlaştırıldığını ortaya koydu. Kaan Arslanoğlu, Avrupa'nın Doğu'ya bakışını, Edward Said'in Şarkiyatçılık kitabından yola çıkarak değerlendirdi. Rahime Henden, emekçi kadının kapitalist Avrupa'da yaşadığı sorunları hatırlattı. Ayten Mutlu, insan hakları kavramının nasıl ikiyüzlüce kullanıldığına dikkat çekti. Semir Arslanyürek, Eurimage fonunun desteklediği filmlerin uzlaşmacı niteliğini belirterek AB'nin tercihlerinin doğru değerlendirilmesinin önemini vurguladı...

Diğer katılımcılar kimlerdi?

- Öner Yağcı, Hülya Tozlu, Seyyit Nezir, Mehmet Güler, Mustafa Köz, Ali Mert, Çağrı Kınikoğlu, Hikmet Yaman, Sinan Kutlu, Hüseyin Çetinkaya, Aysel Sağır, Cengiz Kılçer, Mesut Aşkın, İsmail Hakkı Demircioğlu da foruma katıldılar. Yazarlar İnisiyatifi'nin çalışmalarını yazılı ve sözlü olarak başka etkinliklerle sürdürmesi kararlaştırıldı. Bir kitap çalışması ve Yazarlar Kurultayı düzenlenmesi üzerinde durulan öneriler oldu. Forumda Yurtsever İnisiyatifler toplantısı için B. Sadık Albayrak temsilci seçildi.

Teşekkür ederiz, iyi çalışmalar.

- Size de.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Yiğit Değer Bengi ile mi görüşüyoruz.

- Buyrun, benim.

1002. Gece Masalları nasıl ortaya çıktı?

- Aklımda hep sadece fantastik değil ama genel olarak 'kurmaca' üzerine bir dergi basılma ihtimali olup olmadığı vardı. Düşünüp taşınıp pek olmadığına karar verdim. En azından bu ihtimali güçlendirmek için ne yapabilirim diye düşündüm. Ve fantastik türü üzerine bir söz söylemeye-

yen, kısa kurmaca dalında tüm fantastik yazarlarının bir araya geldiği, kalıcı ve ismi konmuş bir seçki hazırlamak istedim. Kitap projesinin kısaca böyle doğduğunu söyleyebilirim.

Kimlerin öykülerinden oluşuyor?

- İhsan Oktay Anar'dan Sadık Yemni'ye, Nazlı Eray'dan Orhan Du-ru'ya kadar fantastik kurgu türünde eser vermiş ya da eserlerinde fantastik unsurları devamlı kullanmış, öykücü, romancı, tecrübeli, genç, yeni, eski birçok yazarların öykülerinden oluşuyor. Ayrıca Kenan Yazar seçki fikri doğduğundan beri kapak illüstrasyonu için aklımda olan tek isimdi. Çok çarpıcı bir kapak oldu. Ben bakmaya doyamıyorum. Kenan için de seçkinin yirminci öykücüsü oldu diyebilirim.

De be o zaman Yiğidim.

- Dedim.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Sevgican ile mi görüşüyoruz?

- Evet, benim.

Hasat adlı albümünüz çıktı. Neden Hasat?

- İlk albüm çalışmamızda 'umutla ektiğimiz, sevgiyle suladığımız gönül tarlamızın ilk hasatını verdik' demiştik. Ve 'Yüreğim Düştü Sevdaya' adlı çalışmamızı sunmuştuk. Bu iki çalışmamızda bir imece şeklinde ortaya çıktı. Bu imece ile derlenen çalışmamız, gönül tarlamızın 'Hasat'ıdır.

Biraz kendinizden bahsedebilir misiniz?

- 74 doğumluyum. Türk Halk müziğini çalıp söyleyen ve bu gelenekten gelen bir çevre ve ailenin içinde yetiştim. Küçük yaşlardan itibaren hep müzikle iç içe oldum ve pek çok müzikal etkinlikte yer aldım. Konservatuar eğitiminin sonrasında müzik öğretmenliğine başladım. bunun yanı sıra müzikal çalışmalarımızı da devam ettim. 2001 yılında ilk albüm çalışmamızı ve yeni tamamladığımız ikinci albümü yaptık.

Peki Hasat içinize sindi mi?

- Elbette. Çünkü bu çalışmanın arkasından hiçbir kurum veya kişi (dayı) yoktur. Dolayısıyla kimseye minnetimiz olmamış kimsenin de bize yaptırım olmamıştır. Yüreğimizin götürdüğü yere gittik. Değişik bölgelerden anonim türkülerin yayında, yeni bestelere de yer verdik. Hepsini de severek okudum. Bir yerlerde birilerinin gönül telini titretebilirsek ne güzel.

Ekleme istedikleriniz...

- Çok hızlı akıyor hayat. Bir düşünürün dediği gibi 'Öyle hızlı akıyor ki hayat, ruhlarımız geride kalıyor.' Biraz daha tadında yaşamalı, mutlu olduğumuz ve mutlu olabileceğimiz işler yapmalıyız. Hayatın bir yerlerine tutunmalı ve bir iz bırakmalıyız diye düşünüyorum. Hayatımızın, soluk alışımızın bir anlamı olmalı çünkü.

Umarım hayatta bir yere tutunur ve yapmak istediklerinizi yaparsınız.

- Umarım. Siz de yapmak istediklerinizi yaparsınız.

Sagolun... H

Çalışırken

• Baronlar öldürülmesin, çiçek de yiyebilsinler!

• NBA maçlarını sunan Muruthan Mungonoğlu(!) değil miydi!

• Yok artık Labraan Ceyms!

• Bu sayı memelere mozaik yapmaktan anam ağladı!

• Yanyana ayrı mı yazılır, yoksa yan yana mı yazılır!

• Matruşka gibi kadın içten içe, içten içe, yer bitirir adamı!

• Pele hayatı boyunca 1297 gol atmış, mahalle maçları hariç!

• İsterik hâli çoktan geçtim, osturuk hâldeyim!

• Her yerim ağrıyoo, Masör Fuat Özkan'ı çağıralım!

• Bu da kul, o da cool, hepimiz Allah'ın kuulu değil miyiz!

• Karar verdim kız guru'su olacağım!

• Cemre adında bir arkadaşım intihar etmek için beşinci kattan atladı, toprağa düştüğü için ölmedi!

• Bu kadar bilgilisin ama iki tiff'i bir araya koyamıyon!

• Manet-Monet ressam arkadaşlar zamanında, Arçil-Şota kardeşler gibiymiş!

• Eceli gelen sanat tarihçisi müze duvarına işer!

• Denvir devrimci bir dinazordu vaktiyle!

• İlk Türk tüp bebeği İmam olsa "tüpten geldik tüpe gidicez" diye vaaz verir heralde!

• Yaa bu Yahooooo nasıl yazılıyordu yahooooo!

• Şakira'nın empeüçünü aldım abi emptim memptim bitmedi!

• Ve tabii ki aylık yalan; dergi bitsin de içmeye gidelim! H

Otoyol Kenarında Yanan Ateşler
Barbaros Devicioğlu

Çitilembik Yayınevi

Acemi Eğitimi
Can Kozanoğlu

İletişim

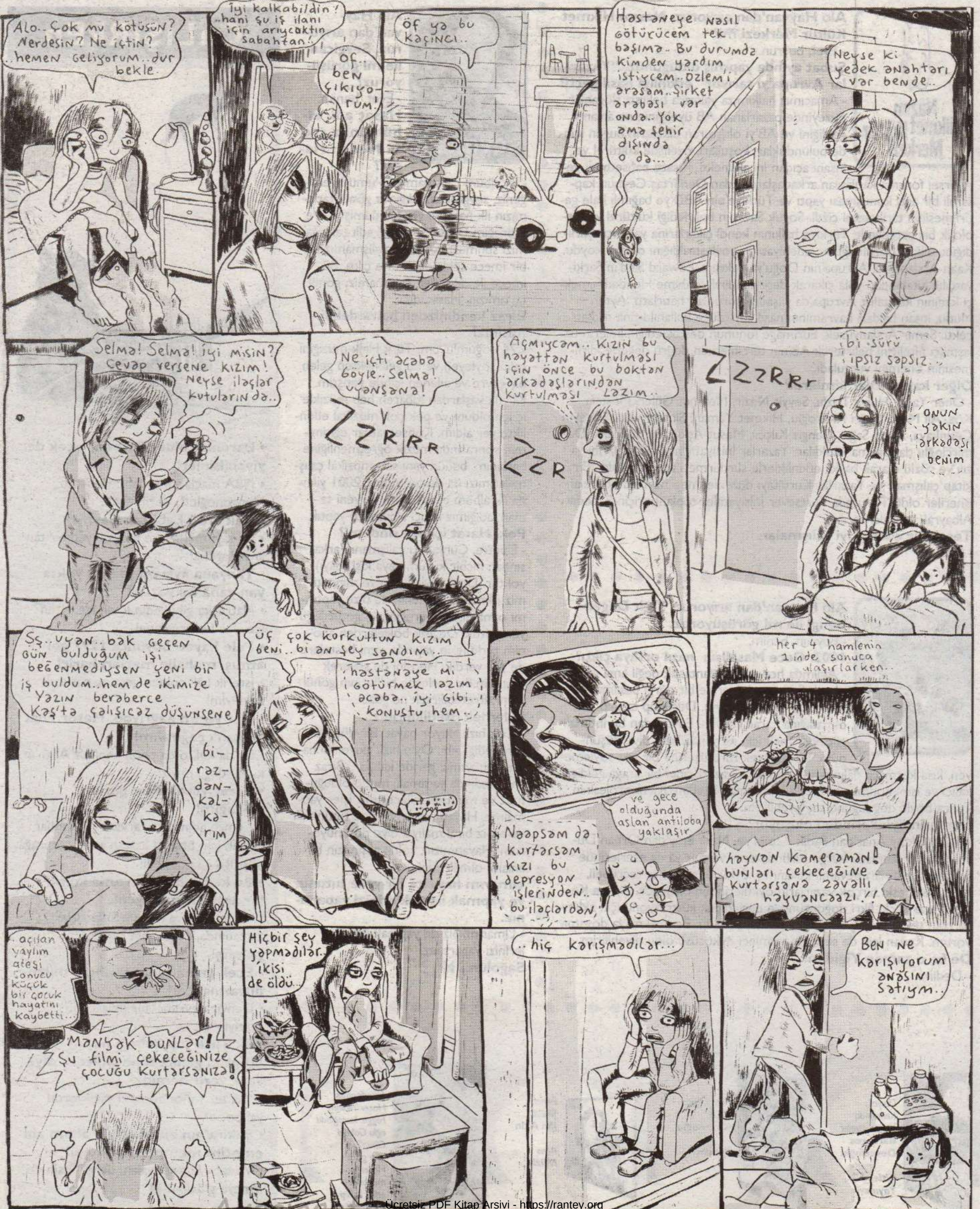

Evrenin Şikâsti
Jân Axin

Ares Müzik

Arkadaşımız Hacer Yıldırım
Foggo, kucağında oğlu Gabriel Cihan'la çıktı geldi. Hacer'le muhabbet ettik, bebişi çok sevdik

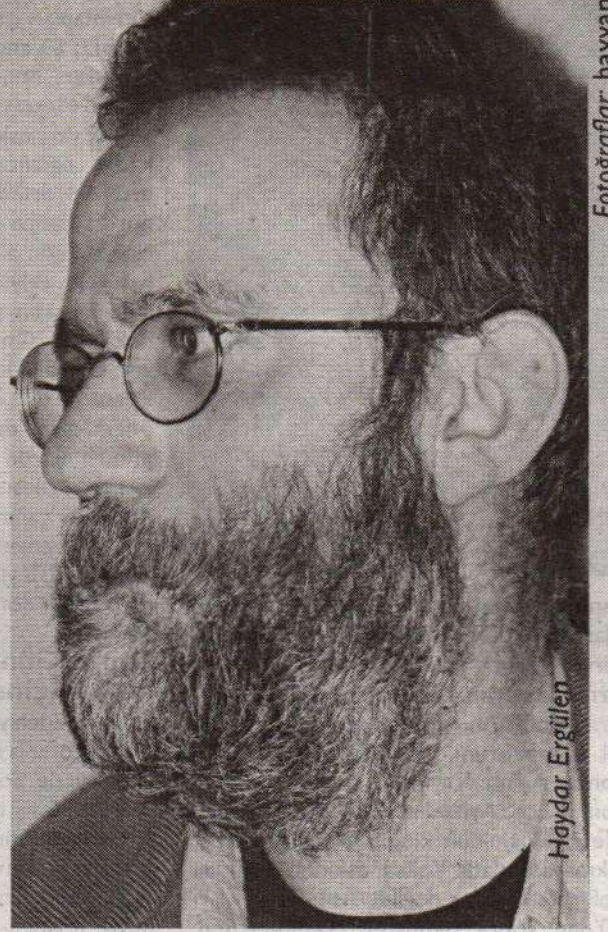

Enver Ercan

Deniz Durukan

Haydar Ergülen

Fotografılar: hayvan

Varlık Dergisi'nin Yayın Yönetmenliğini de yapan şair Enver Ercan, şair Haydar Ergülen, ailemizin müzik eleştirmeni ve çiçeği burnunda şair Deniz Durukan, şair-yazar Altay Oktem ve on beş yıl aradan sonra ilk şiir kitabını yayınlayan Bedirhan Toprak dergimizde buluştu. Çay ve kahve eşliğinde saatler süren bazen neşeli, bazen de kederli bir muhabbet yaptılar, biz de kulak misafiri olduk.

Gök Karardı

Enver'sel Şiir Dergisi: Yasak Meyve

Enver: Yedi sekiz sene evvel bir şiir dergisinin adı ne olabilir diye düşünürken bu isim aklıma geldi. Aslında derdim, ecnebi olmayan, hem yerli hem de evrensel bir isim olmasıydı.

Haydar: Enver'sel olsun değil mi! (gülüyorlar)

Enver: Bir şairin kitabı çıktığında tanıtım yazıları ve söyleşiler yayınlanıyor. Ben o şairin şiiri üzerine kapsamlı yazıların da yayınlanabileceği bir dergi olsun istedim. Yasak Meyve'de yapmaya çalıştığımız şey bu aslında. Önemli bir şey söyleyeyim, Yasak Meyve'yi yurtdışında yaklaşık yirmi - yirmi beş üniversiteye yolluyorum. Gelen tepkiler çok hoşuma gidiyor. Türkiye'de yayınların bu düzeyde olduğunu bilmiyorduk, diyorlar mesela. Ben kırk yedi yaşındayım; yirmi beş yaşından beri edebiyat dünyasındayım; gündelik hayatımı edebiyat sayesinde kazandım ve sanki şiire borcum var gibi. İşte bu borcumu bu şekilde ödeyebilirim sen sağ ben سلامت gözü açık giderim diye düşünüyorum.

Deniz: Enver abi ne diyorsun...

Enver: Hayır yani... (gülüyorlar)

Komşu Yayınevi

Enver: Yasak Meyve'nin bağlı olduğu bir de yayınevi var. Komşu. Ambleminde bir

kahve fincanı durur. Gündelik hayatın içinde dolaşan edebiyata yakın duran kitaplar yayınlıyacağız bu yayınevinde. Bir de adı Komşu olan bir öykü dergisi düşünüyorum; ne güzel olur Komşu, değil mi.

Haydar: Bence şiire daha çok gider Komşu.

Enver: Olabilir. Ha unutmadan, bu bünyede sadece benim tasarladığım dergiler olmayacak. Mesela çizgi roman meraklısı üç arkadaş gelip "Biz bir çizgi roman çıkaracağız ama hukuki prosedürlerini yapmıyoruz" diyebilir. O zaman projeyi gözümüz tutarsa, çıkarabiliriz. Nitekim daha önce Varlık dergisinde de çalıştığımız arkadaşlarla beraber Siyahi dergisini yaptık. Postanarşist bir dergi. Şu anda niyetim öykücü arkadaşlarla ortak kararlar alarak, varolan öykü dergilerine 'komşu' bir dergi çıkarmak.

Şiir Dergilerinde Dağınıklık

Enver: Son dönemde şiir ortamında ciddi bir dağınıklık söz konusu. Söyleyeceklerim belki genç arkadaşların hoşuna gitmeyecektir. Çünkü her genç şair arkadaş kendini var etmek için, bir çıkış sergilemek için dergi çıkarması hoş bir şey. Ve Türkiye'de yaklaşık irili ufaklı iki yüz elli dergi var.

Haydar: Bence bu dağınıklık normal. Eğer arkasında bir kurum, bir yayınevi

yoksa, artık şairliğin ve şiirin şanındandır diyelim, iki üç şairin bir araya gelip bir dergi çıkarması. Hatta bir manifesto yazmaları, bir iddialarının olması olağan bir şey. Belki üç beş sayı çıkar böyle dergiler ama en azından bir iddiaları vardır, onu dile getirirler. Sonra o iddia da kalmaz; biri bir ödül alır, birinin kitabı çıkar, birinin parası biter, birisi de zaten ne işim var bunlarla deyip bırakır bu işleri. Bence, şiir onlarla canlılık kazanıyor. O dağınıklık bana iyi geliyor doğrusu.

Enver: Yanlış bir şey söylemek istemiyorum; çünkü çok kolay yanlış anlaşılacak şeyler bunlar. Tamam, söylediğin önemli bir şey. Bir manifesto yazıyor olmaları, bir iddia sahibi olmaları... Bana keyifli gelmeyen taraf şu. Sanki coşkulu ve amatör bir hevesle davranıyorlar ama merkezle de dirsek temasını çok fazla kesmiyorlar. Yani o çılgınlığı, o coşkuyu gösterecek öğrenciler, bence, kapaklarına sınıfın en çalışkan öğrencisinin fotoğrafını koyarak çıkmazlar. Çünkü zaten ipelemiyor, zaten sınıfa girmiyordur onlar. Biraz daha açayım. Hanı bir yandan çılgınlığımı yapayım, bir yandan da benim sırtım sıvazlansın duygusu için içine girdiği zaman olay karışıyor gibi geliyor bana. Ben, bu tavrı sıcak bulmuyorum; yoksa dergilerin çıkması elbette beni de çok heyecanlandıran bir şey.

Haydar: Bu yadsınmaz bir şey ama. Bu

dergileri çıkaran birçok arkadaş sırf şiir yazmıyor, aynı zamanda şiirlerinin arkasında duran yazılar da yazıyorlar. Örneğin Adana'da çıkan Yom dergisi, Heves dergisi... Bu insanlar aynı zamanda şiir üzerine düşünen insanlar da. Bir dosya yaptıklarında hiç tanımadığımız insanların yazılarını görüyorsun.

Enver: Bana göre ismini verdiğimiz ve vermediğimiz pek çoğu da nitelikli dergiler. Yalnız benim getirdiğim eleştiri başka bir şey. Dağınıklıktan bahsederken bu tür dergileri kastetmiyorum ben. Benim kastettiklerim şiir üzerine bir düşüncesi, bir fikri, hatta sergileyecek bir tavrı dahi görünmeyenler. Ayrıca insan genç yaşlarda pervasız olur ve genç arkadaşlardan beklentim budur. Tamam, kesinlikle çok dergi olsun. Benim dağınıklıktan kastım onca derginin şiir adına bizlere fikir vermesi üzerinedir.

Deniz: Ya da sırf şiirlerini yayınlamak için çıkmasın değil mi...

Enver: Yoo çıksın, onun için çıksın, çıkabilir, ama o zaman da o sarhoşluğu, o pervasızlığı görmek istiyorum. Çok şey mi istiyorum yahu!

Eskiden Şiir Daha mı Çok Okunuyordu

Haydar: Eskiden şiir kitapları çok satılıyordu, şimdi satmıyor deniyor. Külliye

yanlış bir şey bu. Şiir kitapları, görece olarak, 80'den sonra daha çok satmıştır, şiire ilgi artmıştır. Kırk senedir şiir kitapları alır okurum. Yakın yıllara kadar ustaların kitaplarını sahaflardan aldığımı çok iyi hatırlıyorum. Ne zaman ki 80'den sonra Adam Yayınevi kuruldu, ondan sonra Ece Ayhan'ın, Edip Cansever'in, Metin Eloğlu'nun kitapları doğru dürüst çıkmaya başladı. Yoksa, eskiden onlar da çok satan şairler değildi. Asıl okunmaları 80'den sonra olmuştur. Yeditepe'den, Dost'tan çıkan kitaplara bakın; ilk baskı mesela 1960'tır, ikinci baskı 1982'dir. Yani o zaman da şiir kitabı beş bin adet basılmıyordu ki; o zaman da bin adet, yedi yüz elli adet basılıyordu.

Enver: Bir ekleme yapmak istiyorum. Cemal Süreya 1980 sonrasında kitaplarını yayınlıyacak bir yayınevinden umut kestiği için kendisi yayınlamanın yolunu arıyordu.

Haydar: Üççiçek'te basmıştık biz.

Enver: Üççiçek bir kitabını basmıştır; bütün kitapları için diyorum ben.

Deniz: Şu anda şairin ağırlığı kalmadı.

Haydar: Bence şair ağırlığı eskiden de yoktu. Mesela şöyle sosyolojik açıklamalar da var; eskiden televizyon yoktu, bu kadar eğlence yoktu, popüler kültür ürünleri ortada yoktu ve şiir çok okunurdu. Bence öyle bir şey yok. Bugün bizim milletin aklına şair deyince Atilla İlhan gelir. Büyük şairdir, ben çok severim ama ikinci bir şair say desen sayamaz birçok insan. Onun yanı sıra Ece Ayhan da var, Cemal Süreya da şair diyecek çok az insan vardır. Bence İkinci Yeni'nin de önemi 1980'den sonra anlaşılmıştır. Hani bugünlerde Türk şiirinin en büyük çıkışı, son çıkışı İkinci Yeni'dir diyorsak, ki doğru bir tanımdır, ama bunun da anlaşılması bu zamanlara kalmıştır.

Enver: 80'li yıllar İkinci Yeni'yi yerli yerine oturtan dönemdir. Bu kesinlikle böyle.

Şairin Gündelik Hayat İçindeki Yeri

Enver: Edebiyatın gündelik hayat içinde, bugüne oranla biraz daha fazla bir yeri vardı, şairin de. Sözelimi yazarlar sendikasında Aziz Nesin başkanken, Samsun'da bir arkadaşımız kitap sattığı için içeri alınmıştı. Yirmili yaşların delikanlı ruhuyla fırladım, Samsun'a gittim.

"Ulan", dedim "Sıkıyönetim arkadaşımı içeri almış!" Yıl 85-86.

Samsun'a inince ben ne yapabiliyim ki, sıkıyönetim komutanlığı var karşımda diye düşünmeye başladım.

**Şair
yol gösterici,
deniz feneri,
aydınlığın bekçisi
konumunu yitirmişti
bugün. O nedenle de
dünyada ve Türkiye'de
ortalığı kasıp
kavuran bir şiir
hareketinin olacağını
zannetmiyorum.**

gim an bir afiş gördüm: "Aziz Nesin İmza Günü" Hemen yanına gittim. Dedim ki, Aziz bey beni tanımazsınız ama böyle böyle bir durum var. Hemen git, sıkıyönetim komutanına söyle, çıkarsınlar çocuğu dedi. Ben de dedim ki, gidersem beni de içeri alırlar. Hemen telefon açıp konuştu. O gece çıkardılar arkadaşımı. Ancak tam olarak yazar kimliğiyle ilgili bir örnek sayılamaz bu; çünkü Aziz Nesin'in kimliği söz konusu olan. Bugün toplumsal hayatta etkili bir figür olarak birkaç isim bile sayamayız belki de.

Haydar: Evet ama bugün İkinci Yeni'den kırk beş yıl sonra bunları konuşuyoruz. Söylemek istediğim, onlar da yazdıkları zamanlar da çok önemsenen, çok ağırlığı olan şahsiyetler değillermiş. Onlara itibar son otuz yılda kazandırıldı. Hani bir laf vardır, kimse kendi köyünde peygamber olamaz diye. Türkiye'de şiirin hali biraz böyle. Günümüzde hem yazarken hem yaşarken biraz daha itibar kazanabiliyorsun, eskiye göre durum biraz daha iyi bu açıdan.

Enver: Toplumsal açıdan bir ağırlıktan bahsediyoruz galiba. Bugün edebiyat dünyasının iç dolaşımı başka bir şey; senin dediğin ağırlık başka bir şey.

Mesela Can Yücel edebiyat dünyası içinde itibarlı bir insandı ama toplumsal bir figür olarak da önemli bir isimdi.

Bugün belki böyle değişiklikten söz edilebilir. Şaire politik ortamda yeterli söz verilmiyor ya da şair kendisi söz alamıyor.

Deniz: Haydar, şair bugün daha itibarlı dedi ama eski dönemlerde daha saygı görüyordu diye düşünüyorum. Mesela Cem Karaca'yla konuştuğumuzda Altay (Öktem) kendisini 'şairim' diye tanıttığında dönüp gülerken "Bugün herkes şair, herkes kendini şair sanıyor" dedi, dalga geçti yani.

Böyle bir durum var. Şair bugün çok da önemsenmiyor gibi geliyor bana. **Haydar:** Şimdi biz iki farklı şey konuşuyoruz galiba. Az önce Can Yücel örneği verildi. Can Yücel siyasi bir kimlik bir taraftan da. Politik olarak da bir ağırlığı var. Bugün üniversitelerde şairler üzerine daha çok tezler hazırlanıyor, seminerler düzenleniyor, kitaplar çıkıyor, sempozyumlar yapılıyor, eski dönemde yoktu bunlar. Eğer olsaydı, kitaplarda örneklerini görürdük.

Deniz: Yine de, kimlik olarak daha farklı bakılıyordu şaire. Tamam, bugün şairlerle ilgili daha geniş çalışmalar yapılabilir ama şairin ismi, kimliği eskiden daha çok ilgi çekiyordu.

Haydar: Can Yücel'i, Behçet Necatigil'i, Dağlarca'yı örnek verebiliriz belki. Onun dışında Ece Ayhan'ın da, Turgut Uyar'ın da, Edip Cansever'in de zamanında çok da önemsendiği, çok da saygın bulunduğu gibi bir şey yok benim kafamda. Bu isimler tabii ki şiirin büyük ustaları ama asıl şimdilerde daha çok değerlendiriliyor gibi geliyor bana. Hatta bazılarının şair kimliğinin değeri değerlendirildiğini de

Altay Öktem

sanmıyorum. Şiir biraz öyle bir şey galiba; zamanı hep ileride.

Şiire Taze Kan Aranıyor

Deniz: Son on yıldır öykü, roman atığa geçti; şiir hep geride kaldı. Şimdilerde Papirüs, Yom şiir kitapları çıkarıyor. Yasak Meyve peş peşe dört şiir kitabı çıkardı. Sanki, şiirde hani hesaplanmamış ama kendiliğinden oluşan bir hareketlenme varmış ve bu devam edecekmiş gibi geliyor bana.

Haydar: Ben otuz yıla yakındır şiir yazıyorum. Şiir yorulur; insanın söylediği de, yazdıkları da yorulur. O yorgunluğu kendin de hissedersin, şiir de hissedir. O yüzden seni canlandıracak yeni şiirler, yeni şairler gerekir. Sen de onlara bakarak canlanır ve hareketlenirsin. 80'li yıllarda öyle olmuştur. Cemal Süreya'dan Edip Cansever'e kadar, şiire ara veren, yazmayan insanlar tekrar şiire dönmüş, dergilerde yazmaya başlamışlardır. Tamam, 80'li yılların şiiri iyidir veya kötüdür ama en azından eski kuşak şairlere bir hareket kazandırmıştır. 2005 yılında yız ve önümüzdeki yıllarda çıkacak bir şiir hareketinin, bizim kuşağı diyeyim, biraz daha canlandıracağı inancındayım.

Enver: Çok güzel bir duygu bu.

Haydar: Hatta seni bile canlandıracağını düşünüyorum Enver.

Enver: (Gülüyor) Benim gördüğüm sağ kesimde sanki zihinsel üretim daha yoğun ve daha yaratıcı. Daha doğrusu İslamcı kesimde diyelim. Sağ sol diye ayırmak doğru mu bilmiyorum ama öyle tanımlamak gerekiyor. İlk ivmeler orda mı başlar...

Haydar: Zaten orda esaslı bir şiir hareketi ve bir sürü de şair var.

Enver: Genel anlamda bütün şiir ortamını harekete geçirecek bir ivme oradan mı başlar diyorum. Çünkü sol diyelim ya da sosyal demokrat diyelim...

Haydar: Laik diyelim...

Enver: Peki laik kesim diyelim... O kalabalık grubun şiirle ilgisi çok heyecan verici gelmiyor bana. Mesela 80'li yıllarda şiire ilgi daha mı heyecan verirdi bize.

Haydar: Darbeden ötürüydü bu. 83 yılında çıkardığımız Üççiçek dergisini beş bin adet basıyorduk. Üç dört bin satıyordu. İlk şiir kitaplarımız üçer bin basılıyordu ve satılıyordu. Çünkü millet hapishanelerdeydi, işkencedeydi, yurtdışındaydı, ortada sinema falan da yoktu. Şiir tam anlamıyla faydalı bir hale gelmişti. İçerdeki insanlar da şiir yazmaya başlamışlardı

ve o zamanki cezaevlerinden dergiye tonlarca mektup geliyordu. Üç sayı çıkmış bir dergidir Üççiçek. 80'li yılların laik ve İslamcı kesimin buluşturan ilk şiir dergisidir bir anlamda. Yalnız, sağ sol ayrımı yok demek bana tuhaf geliyor. Böyle bir şeye inanmam. Sağ da vardır, sol da. Üççiçek mağdurları buluşturan bir dergiydi. Tabii o yüzden başıma da çok iş gelmiştir. Yaşar Miraç benimle hala konuşmuyor. Dergi asıl Adnan Özer'in projesiydi, Tuğrul'la ben de katıldık ona. Yaşar Miraç, Haydar ayarttı sizi diye... Çünkü onlar aynı siyasettendi, ben farklı bir yerdendim. Onlarla konuşur ama benimle konuşmaz, kaç sene oldu, yirmi küsur sene oldu.

Enver: Düşün dergisinin beş bin basıldığı, dört bin sekiz yüz sattığını biliyorum ben, hatta ikinci baskı falan yaptı.

Haydar: O dönem belki de şiir toplumsal bir ihtiyaçtı. Bir tür teselli gibiydi. Davalar sürüyordu, çok da teselli edecek başka bir şey yoktu. Şifa oldu belki.

İnsana İnsan Olduğunu Hatırlatan Şeydir Şiir

Deniz: Şiir 80'li yıllarda ihtiyacı; yeni nesil şiire ihtiyaç duymuyor. Oyalanacak başka şeyleri var. Şiiri küçümsüyorlar gibi. Tabii toplumsal değişimlerin rolü çok büyük bunda.

Altay: Roman yükseliyor şimdilerde, çünkü roman kentli dönemin edebiyatıdır.

Enver: 1997'de ilk defa yurtdışına çıktığımda kitap fuarlarındaki standları dolaşım. Dev salonlardaki standların hiçbirinde şiir, öykü yoktu; roman vardı sadece. Şiir şöyle vardı, Aragon'un toplu şiirleri, Shakespare'in soneleri. Sanki negatif sözler söylüyorum ama dünyada da durum bu. Yani Türkiye'deki şairlerin ya da şiir ortamının suçu ya da günahı değil. Şiir Hollanda'da, Belçika'da, Kuzey ülkelerinde beşer yüz adet basılıyor.

Haydar: Bir de uzmanlaşma var tabii. Bu kadar uzmanlaşmanın olduğu bir çağda herkes kendi uzmanlık alanındaki şeylerle uğraşıyor. Müzikle ilgileniyor, sinemayla ilgileniyor. O yüzden şiirin Türkiye'de ya da dünyada atak yapacağına dair bir inancım yok, beklentim de yok. Ancak dünya yeniden yıkılıp kurulur, ilkel bir hayat başlarsa yeniden, şiir o zaman insanların anadili gibi olur. Biliyorsunuz ilkel insanlar her şeyi şiirle anlatır. Şaman derler, büyücü derler.. Niye. Çünkü şa-

man doğayı, felsefeyi, ahlak anlayışını şiirle açıklayan bir zat. Şimdi kentleşmenin, çağın, teknolojinin getirdiği uzmanlık alanlarıyla şiire olan ihtiyaç kalkıyor ortadan. Ancak bizim gibi üçüncü dünya ülkelerinde darbeler olduğunda, büyük yıkımlar, kıyımlar olduğuna tekrar insana insan olduğunu hatırlatan bir şey haline dönüşüyor ve o zaman okunuyor. Ama millet hafif kendini toparlayınca şiirin kuyruğunu çekiyor.

Deniz: Öyleyse neden şiir yazıyoruz ki...

Haydar: Kendimiz için tabii.

Enver: Şair yol gösterici, deniz feneri, aydınlığın bekçisi konumunu yitirmiştir bugün. O nedenle de dünyada ve Türkiye'de ortalığı kasıp kavuran bir şiir hareketinin olacağını zannetmiyorum. İyi şairler tabii ki olacak ve onların iyi okurları olacak gibi geliyor bana.

Haydar: Bazen yıldızın parladığı anlar olur, Zweig'in kitabının muhteşem ismi gibi. Belki öyle bir an gelir, kimbilir. Bedirhan söylesene bir şeyler...

Bedirhan: Dünya o dünya değil artık arkadaşlar. Eski gazetecilerin saygınlığına sahip bir tek gazeteci söyleyebilir misiniz. Bizim yıldızımızın neden parlamadığına gelince, gök karardı. Gök karardı.

Ortalama Şiir

Deniz: Ben size bir soru sorayım, 90'li yıllarda yazılan şiirle 2000'li yıllarda yazılan şiir arasında nasıl bir fark görüyorsunuz?

Haydar: Bence 90'li yıllarda yazılan şiir 80'lerin bir açılımıdır, devamıdır; büyük bir farklılık görmüyorum. İtiraz yok çünkü. 70'li yılların şiiri ise ret şiiriydi, inkar şiiriydi ama ortada doğru dü-rüst şiir yoktu. 80'li yıllardaki şiir ise bir sahiplenme şiiriydi. Şimdilerde 80'li, 90'lı yılların şiirine bir itiraz var. Şiire yeni heyecanlar getirecek, belki çağın ihtiyaçlarına biraz daha cevap verecek, kentleşmeden çevre kirliliğine, savaşımlara kadar bir sürü şey oldu. Belki bunlar yazılacaktır, ama mesela benden geçti.

Enver: 90'lı ve 2000'li yıllarda başlamış ve tavrıyla, poetikasıyla ortak koordinatlar oluşturmuş bir şiir varsa, ayrı bir kuşak olduğunu kabul edebilirim. Ancak öyle bir şey görmüyorum ben. Tamam itiraz noktaları olabilir ama...

Haydar: Bir yerde okumuştum ve ben de o düşünceye çok katılıyorum. Az çok Türk şiirinin son yirmi yılını bilen, okuyan genç bir şair adayı gayet güzel ortalama bir şiir yazabilir. Bayağı iyi yazabilir. Çünkü o kadar benzerlik var ki, çok kötü bir şiir yazmak mümkün değil. Peki çok iyi bir şiir mi yazıyorsun. Hayır. Ortalama bir şiir yazıyorsun. 80'li yıllar sonuçta ortalama bir şiir anlayışının da türemesine yol açtı. Buna itirazlar var diye düşünüyorum.

Enver: Kendi ortalamasını yarattı diyorsun...

Haydar: Evet, bugün son yirmi yılın şiirine bakan ve aklını kullanan bir adam ben de onun gibi yazabiliriz diye yazabiliyoruz.

Şiir 80'li yıllarda ihtiyacı; yeni nesil şiire ihtiyaç duymuyor. Oyalanacak başka şeyleri var. Şiiri küçümsüyorlar gibi. Tabii toplumsal değişimlerin rolü çok büyük bunda.

ni. Ve yazabiliyor da. Bunu yapmak çok sıkıcı bir şey ama yapılıyor.

Kitap DVD'nin İlkel Hali mi

Altay: Bence çok önemli bir şey daha var; sevişirken şiir okunmuyor artık.

Haydar: O işlere sen bakıyorsun Altay.

Altay: Hayır ama öyle bir şey vardı. Öğrenci evlerinde hiç değilse kızları tavlamak için şiir okunurdu. Şimdi şiir okumaya falan fırsat yok.

Enver: Edebiyat ihtiyaç yaratmıyor, bu gerçek. Talep daha görsel şu anda. Elli altmış kanal var televizyonlarda. Ev sineması diye bir şey var. Ben evime naçizane imkanlarımla bir düzen kurdum. Gümbür gümbür güzel bir film beni kaptan alıkoyuyor.

Deniz: Ne diyorsun Enver ağbi!

Enver: Hayır, 'ben' derken hepimizde var böyle bir şey.

Deniz: Geçenlerde biri bana gözüm yoruluyor, şu romanların DVD'si falan çıksa dedi.

Enver: Ben bu konuyla ilgili en güzel lafı Sex and City'de duydum. Adam arkadaşının kolunun altında bir kitap görüyor, "Aa, DVD'nin primitif hali" diyor. Olan budur. Ha ben bunu yüzde yüz kötümser halde söylemek istemiyorum ama gidişat da belli.

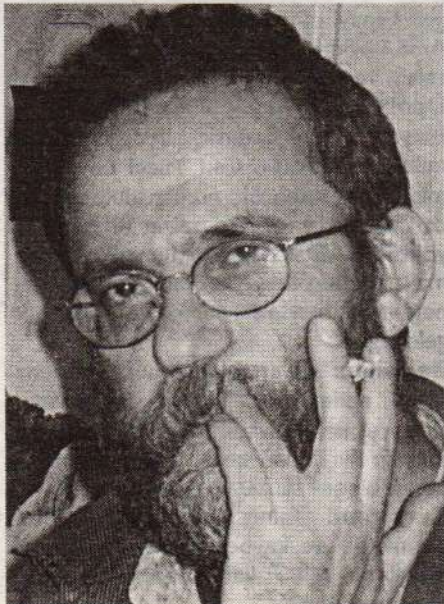
Sol Yok, Şiir de

Enver: İnsanların kendini inşa etme ve kendini biçimlendirme araçlarının en başında kitaplar geliyordu 90'lara kadar. Bugün insan kendini inşa sürecinde pek çok araç kullanabiliyorlar. Ben hayatın-

da hiç şiir kitabı okumamış, hiç roman okumamış genç çocuklar tanıyorum; entelektüel açıdan son derece donanımlılar. Tamamıyla felsefi açıdan olmasa da bilgi, görgü açısından.

Deniz: Şimdiki gençler ilginç sahiden. Algılamaları, hayata bakışları bizim o yıllardaki halimizden çok farklı. Çok şey biliyorlar ama bilgileri düzgün bir temele oturmadığı için kimi zaman sendeleyebiliyorlar. Bunu şiir için değil, genel olarak söylüyorum.

Haydar: Sonuç olarak 80'li yıllara kadar edebiyat, sanat solun tekelindeydi. Baktığın zaman karikatürden sinemaya, şiirden romana kadar hepsi sosyal demokrasiden sosyalizme, komünizme kadar sol tandanslı insanlardı. Bunu ihmal etmemek lazım. Demin konuştuğumuz gibi İslamcı ya da Müslüman şiirin yükselişi de bununla ilgili. Bir Müslüman hareketi yükseldi ve bunun karşılığında şiiri, edebiyatı da yükseldi. Ama şimdi so-

la baktığınız zaman ki herhalde CHP'yi sol saymıyoruz, sol hareketin eksikliği, bir anlamda sosyalistlerin eksikliği şiire edebiyata yansıyor. Okuyan kesim onlardı. Ahmed Arifi okurdu, Nazım'ı okurdu, Orhan Veli'yi okurdu. Hepsi şair. Tarihin sonu dedikleri şey aslında solun sonu demektir. "Sol sağ kalmadı" söylemine başvuranlar aslında sol kalmadı diyorlar. Sağ kaldı sonuç olarak. Solun sonu şiirin de sonu. Sol yok, şiir de okunmuyor artık.

Kürt Şiiri

Haydar: Hasan Bülent Kahraman kitabında 1980'den sonra Türkiye'de iki şiir akımının geliştiğini söylüyor. İslamcı şiir ve underground şiir. Underground şiir İskender'in başını çektiği, Altay'ın ve da-

ha birçok arkadaşın dahil olduğu bir şiir, ama bence o da tıkanmış vaziyette. Çok yeni örneklerini okuyamadım. Şimdi bir de Kürt şiiri var. Bütün Ortadoğu kültüründen beslenen bir şiir bu.

Enver: Orada da siyaset giriyor için içine. Bahsettiğin şiir siyasetle çok yakından ilgili. Gündelik siyasetten bahsetmiyorum. Onlara ivme kazandıran kazandıran Kürt kimliği aynı zamanda. Diyarbakır'da şiir atölyesi yapıldığı zaman şahit oldum. Atölyeye yedi yaşında çocuk da geliyor ama bu Kürt kimliğiyle de bağlantılı.

Haydar: Yalnız sen de biliyorsun sadece Kürt kimliğinden beslenen bir şiir değil bu. Bütün Ortadoğu coğrafyasından gelen bir tarafı da var.

Enver: Kazandırdığı ivmenin Kürt kimliğinden kaynaklandığını söylüyorum.

Haydar: Araplar var o şiirin içinde ve yeni bir şiir bu. Bu dönemde ortaya çıkan bir şiir hareketi olarak da değerlendirilebilir.

Enver: Ama şiirsel bir hareket değil ağabey! Apayrı bir poetik açılım, yeni bir akım sunuyor mu bizlere. Kendi içinde çok yeterli, çok nitelikli, ilgi alanları itibarıyla çok kıvamında bir şiir konuyor ortaya; ama okuduğun zaman "Aa yepyeni bir şiir bu, daha evvel yazılmamış bir şiir bu!" diyemiyoruz ki.

Haydar: Referanslarını Türk şiirinden alıyor tabii.

Güney Kore'de Şiir

Haydar: Özel şiirevleri var Kore'de. Eczacıbaşı gibi büyük kuruluşlar destekliyor. Sezonluk ya da iki aylık kapsamlı şiir dergileri çıkarıyorlar.

Güney Kore hükümeti zaten sadece şiiri değil bütün sanat dallarını destekliyor. Yazarlarının, şairlerinin çevirisini yaptırarak tanıtımını yapıyor. Güney Kore sinemasını izliyor ve biliyorum. Her festivalde bir Güney Kore fırtınası eser. Bütün bunlar devletin desteklediği şeyler. Güney Kore hükümetini tanımiyorum ama ya liberal ya da sağcı bir hükümet olmalı. Ancak ayırım yapmıyor. Ortalama on bin ile yüz bin arası satıyor şiir kitapları. Şiirin daha az gelişmiş toplumlara özgü olduğu da bir vaka tabii.

Enver: Ben, sivil toplum kuruluşu diyebileceğimiz, yani Yazarlar Sendikası, PEN gibi kuruluşlarda anlayış ve zihniyet olarak yetmişli yıllar diyebileceğim 'kamp, takım, işte bizim elimizde olsun, sizin grubunuz vs.' gibi zihniyetlerin aşılması, ortak bir zeminde buluşulup edebiyatı, şiiri, romanı nasıl daha gündemde tutabiliriz, yazarları, şairleri nasıl vizyona çıkarabiliriz bunun çalışmasına girmesi gerektiğini düşünüyorum. PEN ya da Yazarlar Sendikası'nın dışı dokunur bir çabasını göremiyorum. Öte yandan sendikayı da suçlamamak lazım. Ben de dahil yazarların, şairlerin ilgisi de yok sendikaya karşı. Zannediyorum 80'den sonra pek aşılmadı bu.

Haydar: Ama bu şairin, yazarın tek tek görevi değil ki bunlar. Sendika, PEN niye var. Onlar vekil tabii ve şairini yazarını çözmek zorunda.

Enver: Ama yazarlar sendikasının yedi yüz dolayında üyesi var. Bunların içinde muntazam olarak aidatını ödeyen elli kişi yoktur içinde.

Türk şiirinin son yirmi yılını bilen, okuyan genç bir şair adayı gayet güzel ortalama bir şiir yazabilir. Çünkü o kadar benzerlik var ki, çok kötü bir şiir yazmak mümkün değil.

Gençliğin Dilini Yakalayanlar

Enver: Şairin kendi okuruyla bir şekilde buluşması, yüzyüze olması lazım. Murathan Mungan, Sunay Akın, Cezmi Ersöz gibi şairler yazarlar bunu başardı. Altay'ın da böyle bir yazar olduğunu düşünüyorum. Onlar mi-

zah dergilerinde de yazardılar ve gençliğin dilini yakaladıkları da doğrudur. Ama Haydar'ın günlük bir gazetede yazmasına karşın böyle bir şansının daha az olduğunu düşünüyorum. Zihniyet olarak biz eski adapla yetiştik.

Haydar: Murathan benim Ankara'dan arkadaşım. İstanbul'da reklam yazarlığı yapmaya başladığım yıllar pek çok şair arkadaşım da reklam yazarlığı yapıyordu. Murathan o zaman "Ben bu pisliğe bulaşmayacağım, reklam yazarı olmayacağım ve yazdıklarımla geçineceğim, bunun için çabalayacağım" demişti. Sonra gerçekten bunu başardı ve ben onu çok takdir ederim. Çok satma meselesinde, Murathan bence de gençliğin dilini yakaladı. Romanları olsun, şiirleri, hikayeleri, oyunları olsun o dili yakalamıştır. Cezmi için de, Sunay için de, İskender için de, Altay için de söyleyebilirim bunu. Şair olarak gençliğin dilini yakalamış insanlardır bunlar. Mesela Sunay Akın ve Akgün Akova Gölata kulesinden şiir uçurdular, Karaköy

iskelesinde şiir dağıttılar. Ben o zaman "Ne bu ya! Şiir çeteleri mi türedi. Öyle şey mi olur; adam evinde oturur şiirini yazar" demiştim.

Deniz: Şiir sokağa çıkmıştı yani, öyle mi. **Haydar:** Şiir sokağa döküldü bence... Öyle bir şey yazmıştım da Sunay bana kızmıştı o zaman. Hala o fikirdeyim ben. Ama demek ki o dili yakaladılar.

Enver: Ancak bu isimler de eskiye oranla daha az satıyorlar. O ruh her bakımdan o dönemin insanlarıyla buluştu. Ancak yeni kuşak için İskender yaşlı kaldı.

Umutsuzluk Geleneği

Haydar: Ya Oktay Rifat'ın ya da Melih Cevdet Anday'ın bir tanımlaması var. Şair denize sırtını dönerek oturan adamdır, diyor. Yüzünü dönersen denize yazamazsın, sırtını dönersen yazarsın, öyle bir şey. Benim için şiir bir selamlaşma biçimidir. Günaydın, merhaba, selamünayküm der. Bir tanışıklık bana göre. Bazen şöyle bir şey olur. Ben Radikal'de yazıyorum. Cihangir'de oturduğum için -orada pek çok şöhrat oturuyor- sokağa çıktığım zaman bazen gazeteden tanıdığım bir yazarı görüyorum. Selam veriyorum. Karşıdaki selamımı almıyor. Bir başkasına veriyorum. O da selamımı almıyor. Ben de diyorum ki gazetede benim de fotoğrafım var. Onu da geçtim kim verirse versin alınır selam. Tanımayaya gerek mi var. Karım da diyor ki "Bak gene enayi oldun, selam verdin almadı." Ama huylu huyundan vazgeçer mi. Yine selam veriyorum.

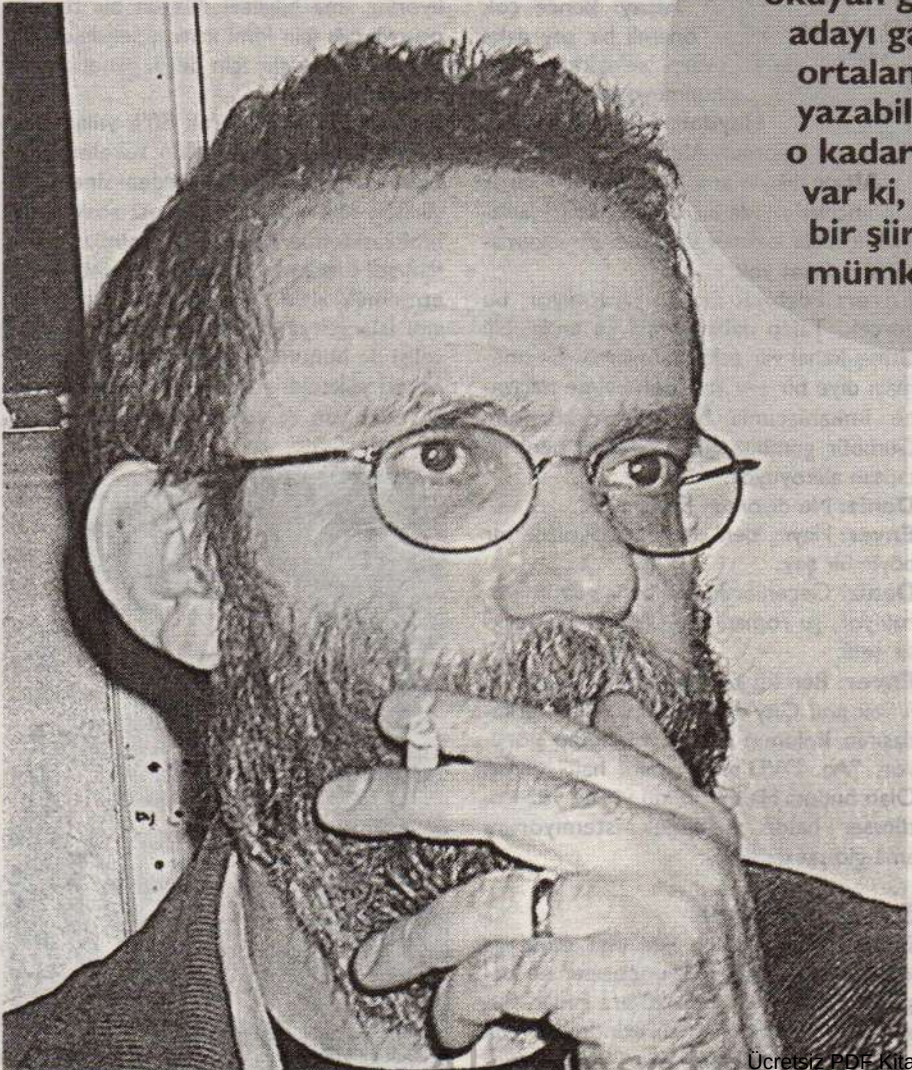
Deniz: Selam verdik, alanlar alsın.

Haydar: Hani Bedirhan dedi ya, göğümüz karardı diye. Can Yücel de söylemişti "şiir zaten bir umutsuzluktur" Bu da çok doğru. Zaten şairin bir umudu yoktur ki. Daha çok okunmak, anlaşılacak umudu yoktur ki. Yani bir şiir geleneği varsa, bence şiirden çok umutsuzluk geleneğidir.

Bedirhan: Hayattan, dünyadan rahatsız olmak nedeniyle değil midir bir insanın şiire, resme, yazıya, müziğe başlaması.

Deniz: Bir derdin vardır, derdi olanın yapacağı bir şey sanat.

Bedirhan: Yalnız insanlar şiire sırt dönmekle ne kaybettiklerini hatırlayacaklar bir gün. Fakat bu ne zaman olur bilmiyorum. H

Neler gördüm?

- > Ters duran bardakların altındaki firfırlı ve pofuduk kağıtlar
- > Kalın perdeler, tanımadığım heyecan verici sokaklar
- > Birdenbire İzmir'deki kuzenine yazmayı istetecek kadar saf ve boş antetli mektup kağıtları
- > Helezonlu kablo suyla telefona benzeyen fön makinesi
- > İçindekiler de kendi gibi küçük bi buzdolabı
- > Yalınayak basınca pis olup olmadığını düşündüğüm duvardan duvara hali
- > Hem kapıyı hem ışığı açan asortik anahtar
- > Fay hattı gibi ortadan yarılmış kıyafetlerim, kapak kapalı ama fermuar açık ordan görüyorum
- > Yadırgamanın verdiği dağınıklık, yarın daha bi sahiplenir toplarım
- > Kıvrılmış yatan ben, kalın çiçekli yatak örtüsü o kadar dar ki ayaklarımı uzatmak can sıkıyor
- > Kutulu sabunlar, şampuanlar, iki bardak, diş fırçam, makyaj temizleyicim ve yalnızlık

Yabancı
bi diyarın
lüks otel
odasında

“Şehir suskun, gün ışımak üzere. İçgüdüsel bir umut yeşeriyor insanın şuracığında ama gelen günün de —pakete eklenecek birkaç dal sigaradan başka— bir şey katmayacağına eminim artık, bu lanetli hayata. Dört paketi aştım. Sigara içmek son günlerde tek özgürleştirici eylem oldu benim için: Başından sonuna kadar planlayabildiğim ve hükmedebildiğim tek eylem.”

“Döncem Ben Sana Proletarya”

GÖKDEMİR İHSAN GÜRSOY

Birinci elden, samimi bir anlatıyla karşı karşıya olduğumuzu anlamış olmalısınız. Muharririniz bir adım daha ileri giderek bir otobiyografi okuduğumuzu iddia edecek. Ulaş Özgür Kolcu'yu şahsen tanımıyorum ama yalnızca adından hareketle, romanının kahramanı Taylan gibi, yeni kapitalist eski solcu bir babaya sahip olduğunu söylemek kehanet olmayacaktır. Aksi takdirde yaşıyla namütenasip seviyede sosyolojik gözlem ve psikolojik tahlil kabiliyetini haiz, gençecik bir yazar kazanmış olacağız: “İşçiler on iki bazen on dört saat çalıştırılıyor. Hakkını teslim etmeliyim: Babam da kalıyor. Yuvarlak örme makinelerine bakan ofisi, akşamları bir mabede dönüşüyor. Daha doğrusu bir ‘ağlama duvarına’ ya da günah çıkarılan bir hücreye. Sürekli gelen birkaç eski ‘yoldaş’ı var: Kirli sakallı borsacı, yeni İslamcı belediye müteahhidi —ilginçtir ki onun sakalı yok— ve şu ünlü yayın yönetmeni. ‘Revizyonistlerin’ votkası ve Kübalı kadınların kara, terli baldırlarında sardıklarıpuroların esrikliği dillerini çözüyor. Sözlerini anlayamadığım türküler söylüyorlar. İşçiler paydos etse de ben ayının sonuna kadar beklemeliyim. Yine kızaran gözlerle dışarı çıkacak, yolda yine Almanların iyi otomobil ürettiklerinden ve yine insanların her şeyin en iyisine layık olduklarından bahsedecek!”

Uzun alıntılar yapmamı mazur görün. Birileri bizi işletmiyorsa çığır açacak bir romanla yüz yüzeyiz: Neo-modern, toplumcu gerçekçi bir roman! Bu arada okuru da gereksiz bir vehme sürüklemek istemem. Bendenizin toplumculuğa mesafesini izah etmeye dahi gerek yok. Gerçekçiliğe gelince, muhayyelâtle müsemma bir köseyi okuduğunuzu hatırlatmakla iktifa ediyorum. Toplumcu Üç kez Edinir

kayyet ve sıkıcıyken, üzerine bir de gerçekliğin kayıt ve sıkıntısını eklemeye ne gerek var! Haydi toplumcu oldun, bari gerçeküstücü olaydın, a kuzum! Anlayacağınız, fakir, bu meseleler açılınca Calvino'yu tercih ederim. Ama Post-modernist gevşekliğimizin her türlü saçmalığı mazur kıldığı bir çağda, birileri hâlâ toplumcu gerçekçi sanat yapıyorsa, izin verin muharririniz de heyecanlansın.

“Yeni toplumsal gerçekçilik, çalışan sınıfın sorunlarını, kıskırtıcı, çarpıcı ve yeni estetik biçimler içerisinde yansıtmaya çalışan bir sanat yöntemidir.” Bu satırlar fakire Mavi’msi gelse de devamında ye-

ni bir bakış buluyoruz: “Ulusalçılık ve Kemalizm’le hesaplaşmış, işçi sınıfının enternasyonal ülküsüne bağlanmış” bir bakış. Önsözdeki manifesto çok tartışılacağına benziyor. Ama bu tartışmanın muhatabı —hele de muarızları sağken— muharririniz değil Ulaş Bey’in ağabeyleri, —hatta— amcalarıdır.

Şimdi romanımıza dönelim de kataba adını veren reikici hemşiremizle tanışalım: Taylan küçük burjuva, nihilist, depresif halet-i ruhiyeden, babasının hali ve kütüphanesi sayesinde kurtulur, Parti’ye katılır. Sevgilisi Özgesu ise uluslararası bir reklam ajanında müşteri temsilcisidir. İş, televizyon, yatak —ve tabii ki festivaler— sarmalında geçen hayatından mustariptir. Ücretsiz izne ayrılan Özgesu, Gharana eğitimi almak üzere Hindistan’a gider. Tablayı bir kenara bırakır, ajansa istifasını bildirip bir yola intisab eder. İstanbul’a döner dönmez Nişantaşı’nda bir eğitim merkezi açarak kendini kokonalarımızın çakralarını açmaya adanır. Kundalini reiki eğitimini altı ayda tamamlar, üçüncü dereceye ulaşır ve inisiye olur. Ama aşk —her şeyi olduğu gibi— bu radikal dönüşümü de affettirir: Taylan Özgesu’yu diyalektik materyalizme ve “dava”ya kazandırır. Ajans’a dönüp sendikal bir mücadele başlatmaya ikna eder. Eski örneklerin aksine bu romanda mavi yakalılar —şoförler ve hizmetliler— Özgesu’nun en hararetli destekçisidir. Ama iş arkadaşları bu öneriyi yeterince “cool” ve “profesyonel” bulmaz. Yazar burada, beyaz yakalıların kendilerini işçi sınıfının bir parçası olarak görmemelerini uzun tahliller eşliğinde alaya alır. Özgesu reklam sektöründe örgütlenme girişiminde başarısız olur. Tekrar istifa eden Özgesu ve babasına çoktan rest çekmiş olan Taylan bir örme fabrikasında işe girerler. Bağcılar’da, depremde hasar görmüş ucuz bir ev tutup, parti nikâhıyla evlenirler. Onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine. H

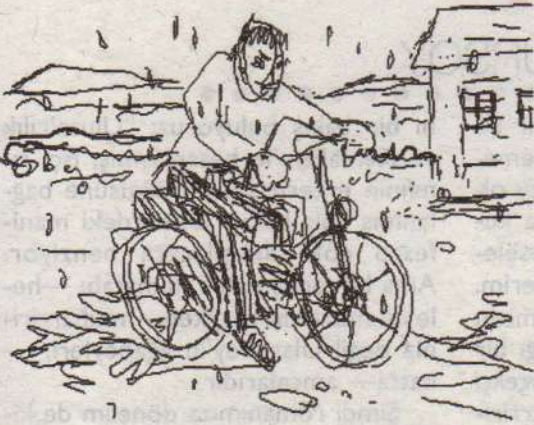
Reikici Yarım
Ya da Sessiz Yiğimlerin Laneti
Ulaş Özgür Kolcu
Halkın Hissimleri Yayınları
Yeni toplumcu gerçekçi roman
246 sayfa

AL GÖZÜM SEYREYLE

Çizen: Mehmet Tekin

Yazan: ilknur Demirtepe

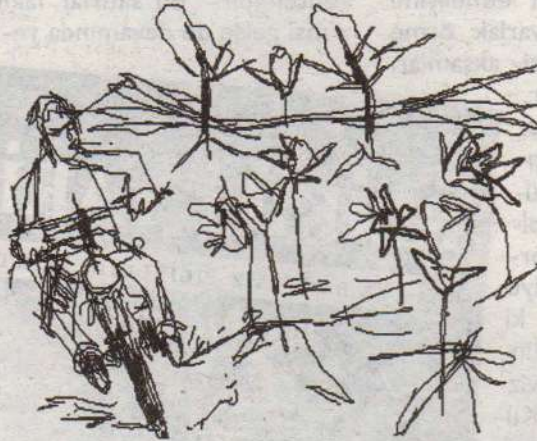
ilk cemre havaya düştüğünde

Buluştı yağmurla güneş
Gök yedi renkte tutuştu

ikincisi suya indiğinde sevinçle sanki
Balıklar zıpladılar suyun içinde

Üçüncüsü toprağa değdiğinde kapladı
Kırları küçük alevler gibi dağ laleleri

Ve son cemre: O mu idi yoksa
Ben mi idim bilmiyorum

Gel gezelim dedim bisikletle

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Küçücük hallerine bakmadan meydan okuyan, sürekli etrafta yeni düello ateşleri aranıp duran, daha olmadı o ateşi kendileri yakan canavar tiplerdir bunlar.

Şiirsel Çocuk Düelloları 2

FİLİZ BİNGÖLÇE

İlk yazımızda söz düellosu denen "dudüğün kralını" öncelikle öğ- ilan çocuklar öttürür dedik. Rakibine zerre kadar acıması olma- yan, karşısına çıkan lafla parça pinçik eden yüzlerce minik adam- dan söz açtık yani...

Onlar bu boruya küçük yaşta dadanırlar... Hem bir dadanırlar mı da pir dadanırlar. İştahla ve ateşle saldırır, uyanı uymayanı bir cümleye sığdırır, arkasına da nakarat yapıştırırlar... Vazgeçmek di- ye bir şey sözlüklerde yazmamaktadır. Küçücük hallerine bakma- dan meydan okuyan, sürekli etrafta yeni düello ateşleri aranıp du- ran, daha olmadı o ateşi kendileri yakan canavar tiplerdir bunlar...

Bana ne - Sana ne - Ben kusayım sen ye -
Daha doymazsan beni ye - Pışşık ben kusayım da sen ye -
Kusması benden - Kaşıklaşması senden -
Osurması benden - Yutması senden

Hayrola - G.tüne girsin karyola
Hayrola - Sana girsin karyola

Genel olarak bakıldığında kulak misafirleri önünde ve meydan- da gerçekleştirildiği için, söz düelloları için kamuya mâl olmuş işit- sel soytarı şölenleri denebilir mesela. Şölenlikleri gürhunun gözü- nün göbeğinde, kulağının çingırağında aniden ve tüm meraklılara açık bir şekilde gelişmelerinden gelir, soytarıları ise gündelik ha- yatın tüm ölçülerini kat be kat aşır onu bunu alaşağı ederek yık- malarından, skandal yaratmalarından.

Öyle ki başka zaman olsa kesinlikle yan yana getirilemeyecek boyutlar, renkler, olgular, tınlar ve sözcükler bu kez daldan dala uçarak bir araya getirilmiş ve söyleyenler ile dinleyenlerin kulakla- rında komik bir tad bırakmışlardır. Anonim bir zevktir bu esinle- nen ve de kaptıranın hali tam bir esirlik halidir:

Hıyar - G.tüne uyar
Hıyara bak - G.tüne tak
Hıyarlık etme - G.tünü dikme
İnek - Üstüne binek - Dağa gidek - Seni s..ek
İnek - Üstüne binek - Halebe gidek -
Halep yıkıldı - İçine tıkdıldı

Oracıkta sarfedilen sözlerin bütün etli , kanlı ve canlı parçala- rını - düello dışı meraklılar olarak hep birlikte duyarız tabii. Ama şurası kesin ki, kimse acı çekmemektedir. Aslında rakibe nasıl bir taş atılmış olursa olsun kimsenin gücü kimsenin işini tam olarak bitirmeye yetmemiştir...

Uyduramadın yan gitti - Ananın a.ına kan gitti
Uyduramadın yancığın bin devenin kancığına -
Anan çamaşır yıkarken, sabun kaçmış a.cığına

Bir dil şiddeti vardır tabii ki ortalıkta, kıyasıya bir çarpışma da. Şüphesiz her zaman için bir söz düellosu kulaklarda, dışı vurulmuş sözcüklerin komik tınısını da bırakır bırakmasına. Fakat yine de bu işte tamamen gömülmek yahut sus pus olmak diye bir şey dünyada yoktur. Sonuç her zaman zenginleştirici olur... Dinleyenler bile bir- kaç terütaze lafı çıkarmadan heybeye kaydırırlar öyle değil mi ya...

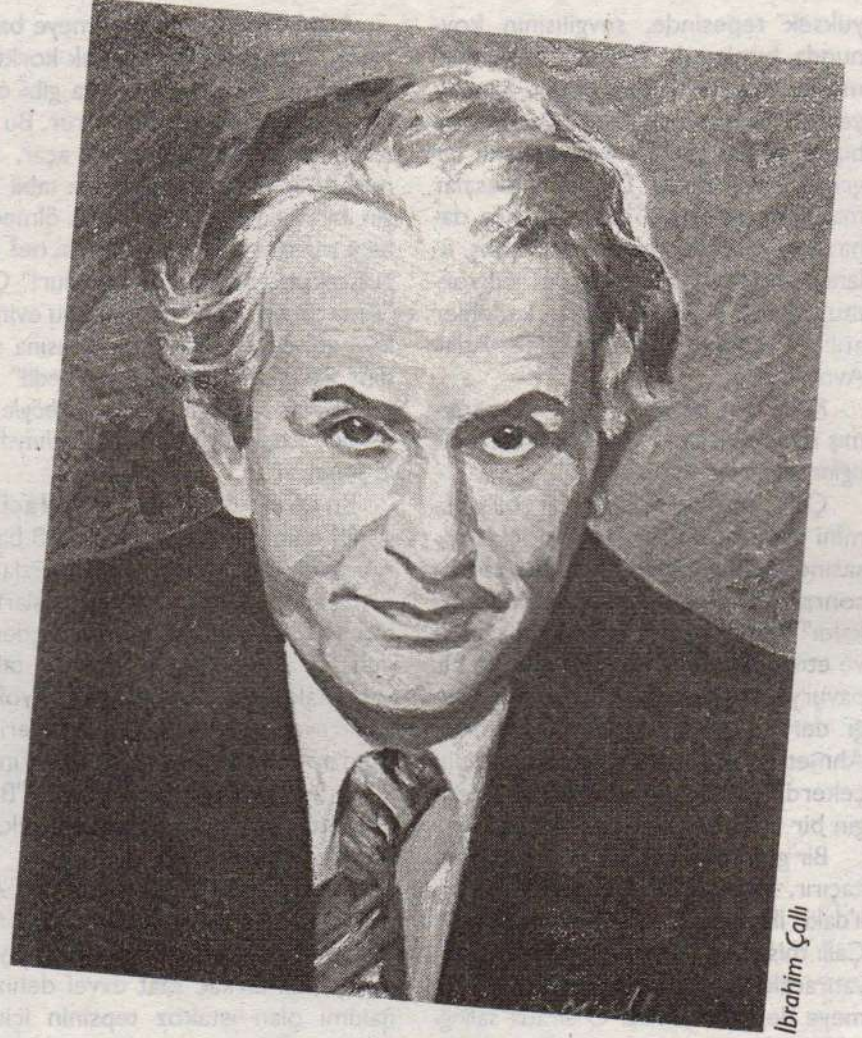
Meydanı boş bulan cengaverler "dediğim dedik!" yapmıştır ora- da bittabii. Fakat neyse ki yapılarıyla kalmışlardır... Kimse şu dü- ello dudüğünü alıp da kaçmamış... kaçırıp da "oh canıma değsin" yapmamış... "son sözü ben söyledim işte, bu oyun burda bitti!" de- yip kasılamamıştır...

Kısacası bir kereliğine ve temelli olarak kimse "krallığını" ilan edememiştir. H

fbingolce@hotmail.com

Ahmet Refik 1932

İbrahim Çallı

Onu pek sevdiği Ada'nın bu yüksek tepesinde, sevgilisinin koynunda bırakarak ayrıldık. İskeleye meyhanelerden birine girdik. Sandalye altlarında ıslak kediler. Ötede yine bizim gibi sırsıklam kızlı erkekli bir grup üniversiteli. Derken masalar masalara birleşti. Gözler bir kez daha Çallı'yı aradı.

Eğlenceli Bir Cenaze Töreni

ÜMİT BAYAZOĞLU

Dikkat: Bu yazı, iltifatı "güzel insan" muhabbetiyle sınırlı olanlarla, cenazelerin ardından alkış tutanlara hitap etmez.

Şimdi ağlayan, ardından gürlenen ve biraz sonra da gülen bir hava. Ada vapurunda tanıdık yüzler var. Hepsisi de üzgün. **Nurullah Ataç** sordu: "Siz de mi cenazeye?" Sert rüzgara ve soğuğa rağmen üst güverteye çıktık. Birer sigara yaktık. Ataç bir aralık sesini yumuşatarak şöyle dedi: "Ölmesi belki de iyi oldu, çünkü sefalet çekiyordu."

Ahmet Refik İstanbul Üniversitesi'ndeki görevinden atılınca bir daha kendini toparlayamadı. Büyüka'da'ya kapandı. Evinin bahçesinde çiçeklerle meşgul olarak avunmaya çalışıyor, gerekmedikçe İstanbul'a inmiyordu. Teselliye daha fazla içkide arar olmuştur. Nihayet 10 Ekim 1937'de, 58 yaşındayken aramızdan ayrıldı.

Vapurdan Ada iskelesine büyük bir kalabalık boşalıyor. Yalancı bir güneş altında çiseleyen yağmur nihayet sağanağa dönüştü. Tabutun ardına ta-

kılanlar bir avuç okul çocuğu, beş on yazar ve öğretmen, bir o kadar dost. Önde bir iki çelenk.

İskelede rahmetlinin yakın dostlarından **Adalı Avni** karşıladı bizi. Erkenden "süslenmiş", dua niyetine onun şarkılarını mırıldanıyor. Rahmetli Adadan uzak düşünce hep bu şarkıyı söylüyor:

Yüreğim sızlayarak gözlerim afaka dalar / Yâda geldikçe çiçeklerle dolu şen Adalar...

Bundan sonra onu buradan hiçbir şey ayıramayacak. Ada ile birbirine karışacak. Ahmet Refik ömrünün yarısından fazlasını Büyüka'da geçirmişti.

Onu bir gün Galata Köprüsü üstünde görmüştüm. Birilerinin ardından şöyle bağıyordu: "Gelin be! Bağımın üzümle hep sizin için. Evimin altında dostlar için bir meyhane açtım. Bahçem karanfillerle dolu, gelin, koklayın. Erikler, şeftaliler öyle oldular ki, ağaçların dalları kırılacak. Gelin şu erikleri şu şeftalileri yiyin. Ağaçların dallarını masum kız göğüsleri zedeleyecek. Benim kurtarın." O gün gözüme kâh bir Baküs, kâh bir Hayyam, kâh bir Hâfız, kâh bir Mevlâna gibi gözüküyordu.

Şen gözlerine neşe veren bir çiçek olsam / Büsenle sararsam o güzel sîne-de solum...

Cenaze alayı büyük yokuşun başına gelince biraz soluk almak için duruladı. Bu ara biri, "Yahu Çallı'yı göremiyorum" dedi. Başkası cevap verdi: "Son zamanlarda darılmışlar." Çallı böyle bir şüpheye tahammül edememiş gibi kalabalıkta göründü. Tabuttan ayrıldığı zaman iki arkadaş düştü düşecek diye onun kollarına girdi. Zavallı sanki kalbinin yarısını kaybetmiş.

Adalı Avni yalpalayarak o şarkıdan bu şarkıya geçiyordu.

Öyle yaktın ki beni yıllarca sen İhtiyar oldum senin aşkınla ben...

Geçen yıl Çallı dargın olmasına rağmen Ahmet Refik'e gelmiş. Kapısını çalmış, açılmamış. Bunun üzerine elindeki torik balığını pencereden görenler "Yahu ne

yaptın" demişler. O da "Ne olacak, dargınız dedikse rızkını da kesmedik ya" demiş. Ahmet Refik Çallı'ya kızdırmak için "boyacı" dermiş. Çallı da ona "Ben cehaletimi başıma bir silindir gibi geçirir de senin ilmini ezerim" diye karşılık vermiş.

Zor bir yokuş çıkıyoruz. Etrafta keskin bir çayır, çimen kokusu. Bu hal mezarlığa kadar sürdü. Onu toprak anaya verirken gök gürlenmeye başladı. İçin için kalbe sızan kederlerin, çekingen ağlayışların üstünden bir kadın hıçkırığı yükseliyordu.

Yine bu yıl Ada sensiz içime hiç sinmedi / Dilde yalnız dolaştım hep göz yaşlarım dinmedi...

Karanlık bir gök altında, şimşekler çakarken gömüleceğini bilseydi, bunu melankolik ruhuna uygun bulup memnun olurdu. Son kürek toprak atıldıktan sonra yağmur iyice azıttı. Mezarlıktan iskeleye kadar panik içinde koşarak indik. Ecelin gözler önüne serdiği bu piyes yürekleri ürpertmişti. Onu pek sevdiği Adanın bu

yüksek tepesinde, sevgilisinin koyunda bırakarak ayrıldık. İskeledeki meyhanelerden birine girdik. Sandalye altlarında ıslak kediler. Ötede yine bizim gibi sırlıklam kızlı erkekli bir grup üniversiteli. Derken masalar masalara birleşti. Gözler bir kez daha Çallı'yı aradı. Meğer fenalaşmış, filancanın konağında istirahat ediyormuş, haberi geldi. Birinci kadehler atılınca çöken sessizliği yine Adalı Avni bozdu:

Kederden mi neden bilmem sararmış rengi ruhsârın / Seninçün bak nasıl ağlar yanar bu âşık-ı zârı...

Çallı, Ahmet Refik'in birçok resmini yapmış. Bunlardan biri içki masasında, çilingir sofrasında. Bir zaman sonra "Yahu masanın üstü pek boş kaldı" demiş ve bir havyar tabağı ilave etmiş. Böylece her ziyaretinde bir pavurya, bir lakerda, bir badem tabağı derken masayı iyice donatmıştı. Ahmet Refik resme bakar bakar içini çekerti. Çünkü ömrünce böyle zengin bir masada oturup içmemişti.

Bir gün Ahmet Refik Ada vapurunu kaçırdı, sabaha karşı Çallı'nın Fındıklı'daki iki odalık dairesine düşerler. Çallı misafirini kendi yatağından başka yatıracak yer bulamaz. Fakat onu vermeye de razı olamaz. O sırada sattığı tablo parasıyla alınmış bir Şiraz halısı üzerine arkadaşını yatırır ve halıyı yuvarlayarak onu mumya gibi sarmalar.

Adamcağız kendine gelmeye başlarken rahat nefes alamayarak korkuyla bağırmaya başlar ve makara gibi odanın ortasında yuvarlanıp durur. Bu gürültüyle uyanan Çallı halıyı açar, Ahmet Refik kan, ter içinde ve tabii kızgın bir halde çıkışır: "Yahu ölmeden beni mezara sokmanın sebebi ne? Boğulacaktım. Böyle şaka inı olur!" Çallı "Ama canım" der, "ben seni bu evin en kıymetli eşyası olan Şiraz halısına sardım. Bu da mı makbule geçmedi!"

Bilmem ki neden el sözüne böyle karnarsın / Kaçsan yine gönlümde hayalimle yanarsın...

Bu şarkısı da ressam **Elif Naci**'nin gönül teline dokunmuş. 1928 baharını hatırladı. Güneş Fındıklı sırtlarından Haliç'e doğru kaymaya başlarken mezeler tükenmişti. Bu sırada denizden bir ses yükseldi. "Baba, ıstakoz var, ıstakoooz!" Kimsede para yoktu. Balıkçı yağız bir delikanlı. Kürekleri bir yandan siya ederek atölyenin önündeki rıhtıma yanaşmaya çalışırken; "Baba ayıp ettin" diyor, "çok parayı aldık, bu defa da bizden olsun."

Akşam perde perde iniyor. Ahmet Refik konuşuyor, biz dinliyoruz. Bir yandan kadehler birbirini izliyor, öte yanda birkaç saat evvel denizler hakimi olan ıstakoz tepsinin içinde gittikçe ufalıyor.

Nerde ahu bakışın o gözlerdeki nur / Adadan sen gideli kalmadı gönlümde

sürür / Mahitaplar geceler etmede hasretle mürûr.

Bu sıra dışarıda bir gürültü oluyor. Kadeh, tabak şamatası kesiliyor, tümü kulak kesiliyor. Kapı açılıyor. Gelen Elif Naci'nin eşi Makbule Hanım. Hepsini bir okul çocuğu masumiyetiyle susmuş. Kadın kocasını bütün gün beklemiş ve evvelce de buna benzer vukuat bulunduğundan sabredememiş. Çallı'nın karşısına dikildi: "Beyefendi müsaade edin biz de sanattan anlarız. Bu ne biçim bir çalışmadır. Onu da kendinize benzeteceksiniz." Elif Naci onlardan yirmi yaş küçüktü. Çallı ürkek ve mahcup. Tam iş ve işret hali içinde. Yırtık iş gömleğinin kollarını saklamaya çalışıyordu. "Kıyafetimin perişanlığına bakmayın hanımefendi ama ıstakoz yiyorduk da" diye kekeledi. Genç kadın diyeceğini demiş eşini de önüne kattığı gibi çekip gitmişti. O ana kadar saklanan Ahmet Refik kadının ardından ufka dalıp şu şarkıyı söyledi.

Endamının hayalini gözlerimden silemem / Kollarında can vereyim başka bir şey dilemem...

İbrahim Çallı 78 yıl yaşadı. Kırkında onu gören, o cılız bacaklarla seksenin kapısına kadar yürüyeceğini tahmin etmezdi. Çallı ömrü boyunca vücudunun her zerresini alkolle beslemişti. Onun gibi davrananları affet-

meyen ölüm, bu hesaba göre Çallı'ya müsamahalı dayranmıştır. İçkide onunla yarışan Ahmet Refik'ti. Erken ölümüyle arkadaşını tam 23 sene çilingir sofrasında yalnız bıraktı.

Kim görse seni aşkına hasrına emel eyler / Güller seni çamlar seni mehtap seni söyler...

Bu şarkısı bir zamanlar yıllarca ağızdan ağza yayıldı, her genç kızın ve her delikanlının dudağı bu şarkıyı tekrarlayıp durdu. Bu şarkı onun karşılık görmeyen bir sevgisinin içten kopmuş bir meyvesiydi. Bir gün Adadan dönüyorduk. Ahmet Refik de bizimle beraber İstanbul'a iniyordu. Vapurun baş tarafındaki gençlerden bir grup onu görünce bu şarkıyı okumaya başladılar. Üstadın yüzüne baktım; bir şeyler söylemek istedim. Bunu sezdi ve ben bir şey söylemeden: "Gözlerimden o hayal, gönlümde o emel silinip gitti!" dedi.

Vapurumuz mavi sulara köpükten bembeyaz bir yol açarak Büyüka'dan uzaklaşıyor. Çallı kuyruğu dikmiş, kaptan köşkünde misafir kahvesi içiyor. Ataç üşümü, biraz da mayışmış yanımıza gelmiyor. Bizse Ahmet Refik'in yegâne temsilcisi Adalı Avni'ye iskelede kibrit çöpü gibi kalınca ya kadar el sallıyoruz. **H**

Yararlanılan kaynaklar:

Muzaffer Gökman /

Tarihi Sevdiren Adam Ahmet Refik Altınay

iki saattir işaret ediyorum görmüyorsun...

pixel tan cemel

grafik ızdıraplar içinde yaşıyoruz.

dönülmez yerden dönüyorsun.

şimdi gözlerini dört aç.

işaret üniversitesi'nin zamanı geldi.

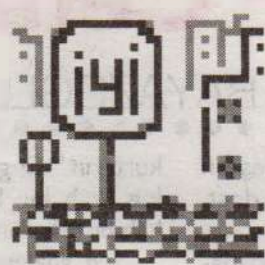
girilmez yerden çıkıyorsun.

işaretimi bekle.

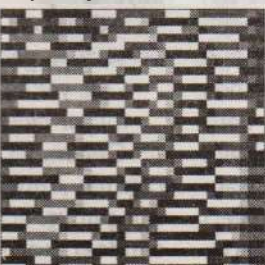
nerde zamane işaretleri?

susulacak zamanda konuşuyorsun.

üç kare sonra yeni bir sayfa açılacak önünde.

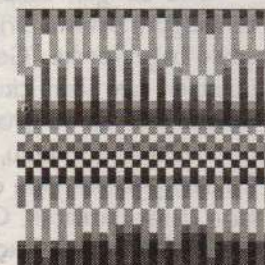
söküp atalım eskileri

alt üst olmuşsun sen.

bundan kuşku yok.

zaten kimse kullanmıyor.

beyin grafiğini yenilemeli.

mesale görebilmende.

bunu kaçırdıysan bir sonraki işareti bekle! ehe ehe!

Sibelâlem

SİBEL TORUNOĞLU

Ben şizofren diye dışlanmış biriyim ve ben üstüme takılan bu etiketin, ayağımdaki zincirlerin savunucusuyum. Bunlara inanıyorum, bana şizofren diyenlere evet haklısınız diyorum. Bunu yapmazsam benim insanlığımı sorgulayıp kendi taraflarına çekmek isterler.

Özgürlük Yalnızca Bir Kavramdır

Gökhan benim on beş yıllık arkadaşım, soyadını bilmem. Gökhan etobur, zekâli bir adam değil, iki üniversite bitirmiş, çok okuyan, karışısına bir gün aşk çıkarsa yüzde iki bin saflaşacak biri. Geçen yıllarda beş altı ay görüşmediğimiz bir sıra ben evdeyim, bi bakıyorum Gökhan bende sohbet ediyoruz. Ben "Gökhan bir dakika çayı koyup geliyorum" diyorum, çayı demleyip salona geldiğimde bi bakıyorum Gökhan yok, gece saatin üçü. Bunu birilerine anlatınca bu durumun yakaza denilen özel bir durum olduğunu söylüyorlar. Ama küçük bir ayrıntı var ki benim hayatımın tümü Yakaza. Geçen gün Gökhan geldi; "Gökhan geçen geldiğinde bana çok önemli bir bilgi vermiştin neydi o" dedim Atatürk'ü anlatmaya başladı şöyle:

Gökhan: Latife ile birlikte olma sebebi Latife İngilizce biliyor. Atatürk "Ben Fransızca biliyorum sen İngilizce" demiş, yoksa çevresinde birçok kadın var. Korin Lütfü var, Fikriye var. Tamamen bir ekip ilişkisi. Karı koca ilişkisi değil de devleti çekip çevirme ilişkisi. Boşanmaları şöyle oluyor: Atatürk'ün geç saatlere kadar görüşmeleri var. Latife'nin canı sıkılıyor, üst kata çıkıyor. Bir süre sonra Atatürk gelsin diye tak tak tavanı vuruyor. Boşanma sebebi bu. Atatürk kendi kaderini kendi tayin ediyor. Annesini dinlese kalacak. Mesela dayısının yanına girdince kargaları kovalama dönemi Atatürk kendini askeri okula kaydırıyor. Çanakkale Savaşında "Size savaşmayı değil ölme-

yi emrediyorum" demiş Mustafa Kemal. Bolşevikler destekliyor. Taksim'deki anıtta iki tane Kızıl Ordu komutanı var. Türk milli ordusunun kurulmasında Troçki'nin yardımı var. Savaş batıya karşı, M. Kemal kuzeyden ve doğudan emin. Mesela biz Rusya'yı ve İran'ı hiçbir savaşta yene-memişiz. Atatürk onlara hiç dokunmuyor. 1918'de savaşı kaybetmişiz. Atatürk Pera Palas'ta içerken İngiliz ve İtalyan kruvazörleri için "Geldikleri gibi giderler" diyor. Neden? Bolşevik Devrim'e güveniyor. Bu kadar sıkıntı içinde, bu rahatlık oradan geliyor.

Ben: Belki Amerika da destekliyor.

Gökhan: Hayır Rusya'dan başka destek yok. Mesela bizimle birlikte Almanya da savaşı kaybedince Versay Anlaşması ve bu yüzden Hitler geliyor ama Türkiye'de böyle bir şey yok. 27'de Rusya'ya kafa tutuyor, Stalin boğazları alıcaz deyince Stalin'e lafını yedirtiyor. Atatürk dış aktörlerle çok iyi oynayan bir lider. Elli tane kitap okusan bu çıkar.

Ben: Pekala ben notlarımı aldım, gelelim bugüne Gökhan, sen benim senaryolarımı neden beğenmiyorsun?

Gökhan: Seni tanıdığım için yazdıklarınla yazmadıkların arasında büyük fark var.

Ben: Bir daha söyle!

Gökhan: Senin sohbetlerinde kurduğun cümleler ve fikirlerinle yazdıkların arasında büyük uçurum var. Derinliğini yansıtmıyorsun, bir çeşit sığlık yaratıyorsun.

Benkes.com.tr

bilmez ama ben biliyorum, çünkü seni tanıyorum.

Ben: Gökhan ben deli diye taşlanmanın muhalefetine yaşıyorum. İnsanlar ayrıntılara dikkat etmeden kaba saba fikirlere sahip, ayrıntılarda ise büyük çelişkileri var o yüzden ayrıntılardaki hataları göstermeye çalışıyorum. Mesela geçen gün Nazım Hikmet'in Memleketimden İnsan Manzaraları'nı yeniden okudum. Başım döndü, ama bir yerde bir gün mutlaka insanlar bu düzeni değiştirecek gibi gerçeğe bağdaşmayan bir romantizm var. Bütün solcular da var bu. Bazı insanlar komünizm gelirse erkek olacaklar, ben böyle şeylere karşıyım. Doğanın düzeni bu, değişmez eşitlik diye bir şey olmaz. Özgürlük yalnızca bir kavramdır, bunların peşine düşülmez.

Mesela ben danayım aslana biz eşitiz diyorum, bakteri de gelmiş ben seninle eşitim diyor. Yaşama hakkı açısından hepsi eşit tabii ama bu binadan bütün doğayı bırakıp insanlık adındaki tuğlayı çekemezsin. Hepsi birbirine bağlı, insan öyle bir nefse sahip ki komşusunun ne yiyip ne içtiğini gözetliyor. Rusya niye yıkıldı, çalış çalış bir lokma ekmek, Allah'a da inanmıyorlar, güvendikleri hiçbir şey yok. Köpek gibi çalışıp köpek gibi ölecekler. İnandıkları bir şey yok. O yüzden yıkıldı. Ruslar Michael Jackson'la Madonna'ya komünizmi tercih etmediler ama insanlar hala eşitlik özgürlük vs. deyip duruyorlar. Bunu anlamaları devreye hendek atlatmaktan daha zor. O yüzden ben en basitinden başlayıp bütün teorileri çürütüyorum. Mesela koyun kurt ile gezerdi fikir başka olmasa diye önemli bir söz var. Çok basit ama hayatın bütün gerçeği bu.

Gökhan: TV'de, sanatta, siyasette hep kısa kısa anlar yaşanıyor, bir sü-

Ben: Hayatın bir iki güzel an olduğunu en basit kültür bile öğrendi o yüzden. Mesela ben şizofren diye dışlanmış biriyim ve ben üstüme takılan bu etiketin ayağımdaki zincirlerin savunucusuyum. Bunlara inanıyorum, bana şizofren diyenlere evet haklısınız diyorum. Bunu yapmazsam benim insanlığımı sorgulayıp kendi taraflarına çekmek isterler. Açıkçası ben hala şizofreni nedir bilmiyorum bir akıl hastalığı mı bir akıl zayıflığı mı ben ve çevremdeki hiçbir insan benim böyle olduğumu düşünmüyor. Artık şizofrenim dediğim zaman insanlar ve tabii ki ben bu kelimenin içini boşaltıp içine beni yani Sibel'i yerleştiriyoruz ve gitgide bir okul oldum ben. Bir gün üniversitelerde şizofreni bilim dalı açılmasını bekler oldum.

Gökhan: Evet sende yeni denklemler oluşturma yeteneği var. Çok iyi bir eğitim, çok iyi bir aile.

Ben: Mesela bir tepsi börek açıp, karakola polisleri götürmek en büyük hayallerimden biri.

Gökhan: Evet bu bir buluş mesela, ben de hakim olup kalem kıramam, mesela cerrah olamam, bize niye çalışmadığımızı soruyorlar ama biz dü-rüstüz, çıkar için yapılan bir şeyi yapmıyoruz.

Ben: Gökhancım aşka geldik, hadi bakalım derle bir şeyler.

Gökhan: İnsanın en çocukça yanı aşkınsan eğer hayata karşı guardın düşmüş demektir. Onur, gurur, namus vs. hiçbir kavramı aşka sokamıyorsun, olağanüstü bir saflık aşk. Buradan kalkıp Hakkari'ye yürüyebilirsin.

Ben: Gökhancım senin gibi bir arkadaşım olduğu için Allah'a şükre-diyorum. Sen Yakaza Gökhansın. Bu yakaza kelimesi yakamozdan geliyor galiba. **H**

Duygularla ilgili ne varsa kalple ilgilidir; akıl fikir işlerinden sorumlu olan organ da beyindir demişler.

Öbür organlarınsa ne duyguyla ne mantıkla uzaktan yakından ilgileri yok. Böbrek idrar süzüyor mesela. Sen âşık da olsan, kafan karışık da olsa fark etmiyor onun için. Süzüyor öyle kendi kendine. Mide yemekleri hazmeder, dalak kan yapar... Hepsi kendi işine bakar kısacası.

İç Dikiş

ALTAY ÖKTEM
altayoktem@yahoo.com

Sık Rastlanan Hastalıklar Atlası

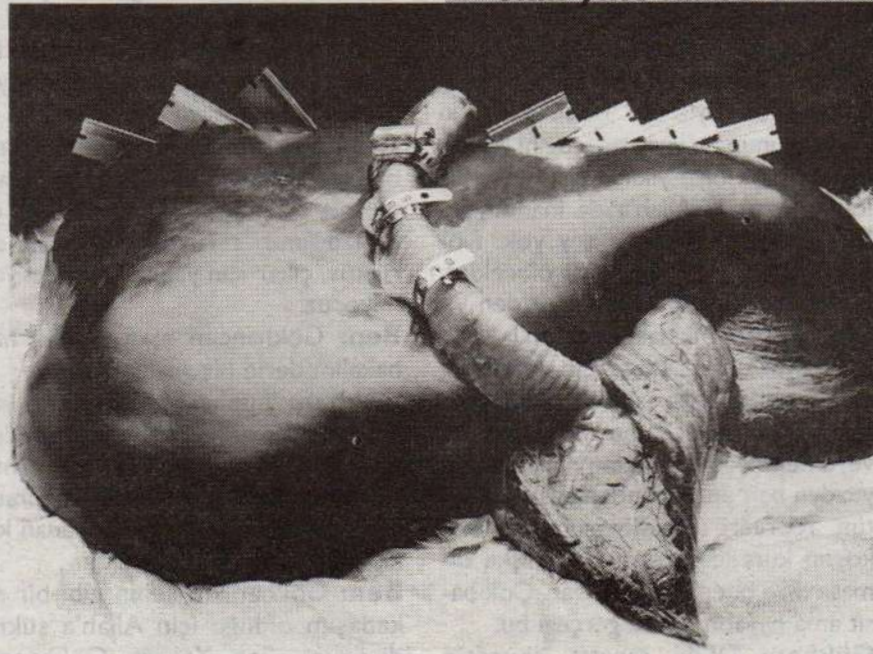
Kalp Krizi:

Kriz hususuna geçmeden önce 'kalp'e yakından bakmakta fayda var. Kalp, insan vücudunun en çileli, üstüne en fazla yük binen organıdır. Hayati bir organdır, bu tamam. Ölüm kalbin durmasıyla olduğu için, yaşama ait her şey kalbe odaklanmıştır. Hayati olan ne varsa kalple ilişkilidir!

Kalbin yapısını falan anlatmaya hiç gerek yok. İki karıncık, iki kulakçık, ortada septum denen bölmeler, giren, çıkan atardamarlar, toplardamarlar, kalbi besleyen damar ağı, kalp kasının kasılması ve vücuda kan pompalama mekanizması... Hepsini incelemeye kalkarsak işin içinden çıkmayız. Bu kadar ayrıntı olsa olsa fizyoloji, patoloji uzmanlarını ilgilendirir. Bizi ilgilendirense, kalbin iş yükü. Daha doğrusu, kalbe insanoğlu tarafından yüklenen fazladan işgücü!

Tarih boyunca insanın hayatını etkileyen, hatta hayatını altüst eden ne varsa, hepsi kalple özdeşleştirilmiştir. Sevdin mi kalpten seversin, aynı anda birkaç kişiyi seversen, bütün suç kalbindir. Follaş olmuştur bir kere. Geleni gideni alır içine. Biri ters bir laf söylese kalbin kırılır. Sevdiğinin kalbi dursa; yani ölse, onu kalbine gömersin... Sanki yumruk kadar bir organdan değil, Afrika kıtasından söz ediyoruz!

Kalp her şeyi dert edinir kendine. Başka organların işine bile karışır. Adama "beyefendi, böbreğinizde bir taş tespit ettik," desek, adamın kalbine iner! Böbrek kendi taşını bile umursamaz, olan yine kalbe olur.

Oysa kalp zaten büyük bir yükü tek başına sırtlamıştır. En azından dakikada 70-80 kez çarpmak bile başlı başına büyük bir iş. Bu hesaba göre, yaklaşık olarak günde seksen bin kez çarpıyor kalp. Yılda otuz milyon eder. Şahiden kolay değil. Her atımda yaklaşık 80-90 gram kanı vücuda pompaladığını düşüsek, bu da günde 7-8 litre eder. Pompalanan kan da vücuttaki damarlara dağılıyor elbette. Damar deyip geçmemek gerek, hepsini uç uca eklessek, dünyanın çevresinde 2,5 kez döner bu damarlar. İnsan vücudundaki damarların uzunluğu neredeyse yüz bin kilometreyi buluyor. Dünyanın çevresi ise 40 bin 225 kilometre.

Kısacası kalp, zaten ağır işçi. Bu yetmezmiş gibi insanoğlu konuya Aristo mantığıyla yaklaşmış, alelacele bir sınıflama yapmış. Efendim, duygularla ilgili ne varsa kalple ilgilidir, akıl fikir işlerinden sorumlu olan organ da beyindir demişler. Öbür organlarınsa ne duyguyla ne mantıkla uzaktan yakından ilgileri yok. Böbrek idrar süzüyor mesela. Sen âşık da olsan, kafan karışık da olsa fark etmiyor onun için. Süzüyor öyle kendi kendine. Mide yemekleri hazmeder, dalak kan yapar... Hepsi kendi işine bakar kısacası. Duyguya, mantığa karışmaz. Sağına soluna bakmaz, ne oluyor, ne bitiyor diye paniğe kapılmaz, kendi kendine hazmeder, süzer, kan yapar durur...

Oysa kalp öyle mi? Her şeyi dert edinir kendine. Başka organların işine bile karışır. Adama "beyefendi, böbreğinizde bir taş tespit ettik," desek, adamın kalbine iner! Böbrek kendi taşını bile umursamaz, olan yine kalbe olur.

Görüldüğü gibi sadece aşk, meşk falan değil, ufak bir taş bile kalbi etkiliyor, yerine göre sıkıştırıyor. Bunca yüke hangi kalp dayanır? Olmadık bir zamanda teklemeye başlıyor, kriz geçiriyor elbette. Kalbin beslenmesini sağlayan damarlar tıkanıyor, belli bir bölgedeki hücreler ölüyor, kalbin o noktası çalışamaz, iletim sağlayamaz hale geliyor. Film kopuyor açıkçası!

Eğer şansınız varsa yoğun bakım üniteleri, monitörler, ilaçlar, se-

rumlar... bir tantanadır başlıyor. Şanssızsanız, bunlara gerek bile kalmıyor. Kalbin öyle önemli bir bölgesi zarar görüyor ki, tık diye duruveriyor o çileli organ. Oturduğunuz yerde son nefesinizi veriyorsunuz. Bir anda!

Sonra o zorunlu yolculuk başlıyor. Hayatınız boyunca biriken kalbinizin kırık parçaları, kalbinize gömdüğünüz eski sevgililer, **Bülent Ortaçgil'in** "Bu Kalp Seni Unutur mu" adlı o müthiş şarkısı... Hep beraber çıkılıyor yolculuğa!

Kalp ne yapsın? Unutmasın da ne yapsın allahaşkına? H

Felsefenin Tecellisi

Dur durak bilmeden birbirini ziyaret eden, en berbat siyah çikolatalardan yiyen yaşlılarla genç kızları kandırıp çikolata tuzağına düşüren genç erkeklerden oluşan oyuncularını kötü, içinde doğru düzgün çikolata çekimleri bile bulunmayan bir filmi küfür etmeden izleyen insanları acayip seviyorum. **Nietzsche'yi** ve **Ayhan Işık'ı** da seviyorum, o ayrı. Daha mutlu olsaydım saçlarım dökülmezdi. Yürüyen bir klişe gibi hissetmezdim kendimi. Bir enstrüman mı çalsam

diye düşünüyorum, yoksa Çince konuşan ve obua çalan bir yazar bulsam da onun düzyazılarını mı okusam hırpalanacağımı bile bile.

Şöyle diyor **Oruç Aruoba**: Bir gün güçlü bir zamlı alırsın, eve gidersen, kitaplığını boşaltıp kitaplarını üst üste dizersen, sonra, her bir yığındakileri sırayla yapıştırırsın, yine üst üste dizersin... daktilonun tuşlarını birer birer sökersin, bir torbaya doldurursun, dışarı çıkar, torbayı sokaktaki çöp kutusuna atarsın...

O zaman çikolata vermeden de beni kandırmalarına göz yumarım, iyi olur. Ayhan Işık'lı ya da ışısız bir odada, kitapları zamlı yapıtırlmış bir kitaplığın yanı başında, daktilosunun tuşları olmayan Çinli bir yazarla mesela... O yazar, ben obua çalarım. Paslı Teneke'yle Sonrasızlık için!

Ergenlik öykülerinin bu ayki konuğu, sevgili küçük İskender.

ergenlik
öyküleri

15 yaşındayken

Kabataş Erkek Lisesi'nin Renkleri de Siyah Kırmızı; Çok Önemli Bir Fikrin Renkleri Gibi

Benim kuşağımdaki insanların er-
genlik dönemi seksen ihtilalinin
başlarına denk geldiği için çoğumu-
zun cinsellikle ilgisi anısı yoktur; ben
de o çoğunluğun içindeyim. Ama şu-
nu belirtmekte hiçbir sakınca gör-

müyorum: İnanılanın aksine o yıllar-
da gay olduğumu bilmiyordum; o
yüzden kız arkadaşlara yakınlık gös-
teriyordum ve boş vakitlerimde kitap
okuduğum kadar otuz bir
çekişiyordum. Ancak, er-

genlik dönemi denince aklıma Kaba-
taş Erkek Lisesi ve edebiyat öğret-
menimiz Oktay Tuncer geliyor. Ok-
tay Bey, yalnızca öğretmen
değil, bir anlamda şiire

küsmüş, bir dönem-
ler Varlık Dergisi
olmak üzere der-
gilerde ürün ya-
yımlamış bir şa-
irdi. Ciddiyetinin
altına gizlediği
aslında inanılmaz
şakacı bir kimliği,
çaktırmamaya çalış-
tığı büyük bir aydın
sorumluluğu vardı. Oysa

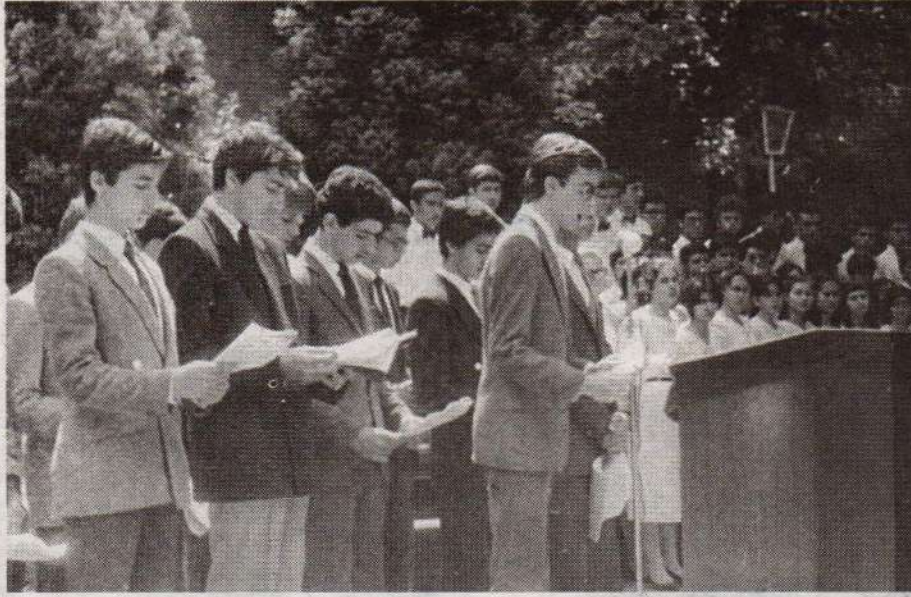
**Evet, hepimiz
mühendis,
mimar, doktor
olmayı istiyorduk;
oysa biraz
edebiyatın
kimseye zararı
olmazdı.**

onun deyişle biz "fenciler",
edebiyattan uzak, Ölü Ozanlar
Derneği'nin etkisinden habersiz kal-
mamalıydık, evet, hepimiz mühen-
dis, mimar, doktor olmayı istiyor-
duk; oysa biraz edebiyatın kimseye
zararı olmazdı. Oktay Bey'e şaka
yapmanın imkansızlığını 1 Nisan
günlerinde aşmaya çalışır ve boyu-
muzun ölçüsünü alırdık. Öğretmen-

pimiz biliriz; darbenin ardından öğ-
retmen kıyımı da başlamıştı ve bir
gün Oktay Bey'in zorla emekli edi-
lerek okuldan uzaklaştırıldığını öğ-
rendik. Gerçek olamazdı. Gelin gö-
rün ki, Oktay Bey o gün derse gir-
medi. Okulda da yoktu. Aradan ge-
çen on beş günün sonunda okula
geri döndü. Derler ki bir şehir efsa-
nesine göre Cumhurbaşkanına ka-
dar çıkmıştı. Bu vahim olayın so-
nunda ilk kez yeniden derse girdi-
ğinde hepimiz olup biteni öğrenmek
istiyorduk ve Oktay Bey tek kelime
etmedi bu konuda. Yıllar sonra ben
kitap yayımlamaya başlamıştım; bir
gün Ortaköy'de otobüs durağında
koluma girdi. "İskender, sen bilirsin,
kitap çıkartmak istiyorum. Nereye
gideyim?" diye sorduğunda yine
utandırmıştı beni. Ve bana göre en
komiği, okulu ziyarete gittiğimde izin
istemıştim sigara içmek için, "iç, iç"
demişti muzipçe. Ne yazık paketim
cebimde yoktu. Arandığımı hissedin-
ce sigara uzatmış, "Bırak numarayı,
Oktay Bey'in sigarasını içmek için
çirpinma" demişti. Kulakları çınlasın.

Kabataş Erkek Lisesi'nde arkadaşlarıyla (üst sırada sağdan dördüncü)

Bayram töreninde şiir okurken

Çınarak'ta ailece

Meraklıları için sanırım Ekşi Sözlük'te bir madde olarak yaşıatılıyor.

Bütün hocalara bir lakap takılır; onun lakabı yoktu, çünkü kimse takmaya kalkışamazdı. O zamanlarda çıkarttığımız bir okul dergimiz vardı, edebiyat ağırlıklı. Ben 3 Fen C'liyim; bir teneffüs esnasında karşısına dikildim: "Hocam, dedim, alt sınıflardan biri sizin hakkınızda bir şiir yazmış. Basmadan önce izninizi almak istedim. Bir bakar mısınız?!" Elbette, ben yazmıştım şiiri. Takma bir isimle. El yazıma uyanmasın diye de daktiloya çekmiştim. Şiiri aldı, şöyle bir dikkat-

li okudu. "Beni böyle mi anlatıyor-sun şiirle?!" dedi. İnandırıcılığımdı. Aslında oldukça radikal, inatçı bir kimlik eklemişti öğretmenlik yönüne. Karıncayı incitmediğine şahidim, ama faşist yaklaşımlarına dinci kaygılarını da ekleyen bir öğrenciyi okuldan attırdığını da gördüm. Seksenli yıllarda Kabataş Erkek Lisesi solun ağırlığını koyduğu bir okuldu. Şimdiki halini bilmiyorum. Çünkü oradan mezun olan kimi imzaları ya okula hiç davet etmiyorlar ya da şimdiki öğrencilere bizleri unutturmayı müfredat programına almışlar. **H**

Kabataş Lisesi'ndeki bir temsilde savaş rolünde

'Yalnızlık bir ovanın düz oluşu gibi bir şey' Cemal Süreya, 'Yalnızlık gittiğin yoldan gelir' Oktay Rifat, 'Yalnızlık Paylaşılmaz' Özdemir Asaf, 'Yalnızlık ömür boyu' MFÖ, 'Yalnızlık Allah'a mahsus' ve daha niceleri... Şen Profesörler Ahmet İnam ve Cengiz Güleç bu ay 'yalnızlığı' konuştu.

Yalnızlığı Taşıyacak Donanıma Sahip Değiliz

Cengiz- Bu ay yalnızlığı mı konuşacaktık?
Ahmet- Onu boş ver de, viski var mı hocam?

Cengiz- Var.

Ahmet- Ama geçen ay ikram ettiğinden olsun.

Cengiz- Senin için söyleşi bahane zaten, amaç viski içmek. Çikolata da ister misin?

Ahmet- Yok sağ ol. Sen hiç sevdiğin bir şeyi bıraktın mı hocam?

Cengiz- Sevdiğim şeyi niye bırakayım.

Ahmet- Sevgi kabızısın yani.

Cengiz- Doğru konu.

Ahmet- Kabız, kabz edenden gelir, yani tutan demek. Ben sana sevdiğin şeyi tutan manasında kabız dedim.

Cengiz- Şimdi seni bir tutacağım göreceksin.

Ahmet- Yalnız mısın abi?

Cengiz- İki yudum içtin, sapıttın. Başka viski yok sana.

Ahmet- O zaman konuya girelim. Yalnızlık Allah'a mahsus deniyor ama bazı insanlar da varmış yalnız olan. Yani onlar Allah değil ama...

Cengiz- Öyle olduğuna göre, yalnızlık onlara dokunmuyor diyebiliriz. Hatta o yalnızlıktan yüce bir anlam da çıkarıyor olabilirler. Çok narsis bir insan, yalnızlığın yücelikle ilişkisine kendini hapsedebilir. Tabii bunu yalnızlığı olumsuzlayan bir anlamda söylemiyorum. Paylaşmayı bilmeyen, empati yeteneği sınırlı olan insan doğal bir yalnızlıkla karşı karşıyadır. Bunu kabullenmek yerine yalnızlığı yüce bir seçimmiş, bir iradeymiş gibi sunabilir. Yalnızlığın iki türü olabilir; yaşam tarzı olarak yalnızlık ve bir durum olarak yalnızlık.

Ahmet- İnsan yalnız bırakılmış da olabilir.

Cengiz- İşte o, bir durum olarak yalnızlıktır.

Ahmet- Bir patoloji değil yani.

Cengiz- Değil. Sevgilin seni terk ettiyse bu bir durumdur. Patoloji ona eşlik eden nedenlerle olabilir. Yusuf Atılgan'ın Anayurt Otel'i'ni ele alalım, Zebercet patolojik anlamda yalnız bir adamdır. Dışarıdan anlaşılması güç de olsa zengin bir iç alemi vardır.

Ahmet- Yalnızlar derin midir abi, böyle bir genelleme yapabilir miyiz?

Cengiz- Bence yapamayız. Derinlik duygusu yaratılabilir.

Ahmet- Bizim 'enteller' gibi yani.

Cengiz- Dönüp dolaşıp 'entellere' geliyorsun. Yoksa seni küçüklüğünde entel mi taciz etti? Şöyle uzan da bir çocukluğunu anlat.

Ahmet- Anlatırım ama prozac yazacaksın. Bu viski kesmedi.

Cengiz- Seans ücretini vereceksen yazayım.

Ahmet- Ben devlet memuruyum, o kadar para ne gezer bende.

Cengiz- O zaman anlat bakalım, yalnızlıktan niye korkulur.

Ahmet- Varolmak birlikte varolmaktır. Yani egsiztansımızda olan bir şey. Bir şeyden çıkarak durmak. Başına 'co' eklersen, birlikte varolmak dersin. Yani her egzistansa bir 'co' gerek. Egzistansa koymak lazım.

Cengiz- Bilim adamı değilsin sen! Lafı bağladığın yere bak. Bu dünyada insan formunda varolan biri, kendinden ayrı bir üst irade sonucu dünyaya gelmemiş midir? Bu bir paradoks değil mi varoluşçuluk açısından?

Ahmet- Varoluşçulukta, bir fırlatılmışlık duygusu var. Buna rağmen ben kendi kaderime sahip olabilirim. Ancak doğada üst irade olmayabilir. Çünkü tesadüf diye bir şey de var. Olasılık sonucunda biz dünyaya gelmişiz. Irade kavramına yer olmadığından paradoks da yok. Aslında iyi denk gelmişiz .mi-

na koyayım, deve dikenini de olabilir-dik. O zaman görürdük asıl yalnızlığı.

Cengiz- İşin içine yaratılma girdi mi, irade kayboluyor. Kimi tanrı der, kimi doğa. İkisi de aynı kapağı çıkıyor.

Ahmet- Aynı kapağı

Acur, kişiyi rahatsız etmeyen hıyardır. Felsefede biz onlara, 'kendinde hıyar' diyoruz. Hıyarlar yüzünden mecburen yalnız kalıyoruz, ben kendimi tuvalete kapatıyorum bazen.

çıkarmak için olasılıktan söz etmen lazım.

Cengiz- Teleolojik bir bakışa sığınmazsak durumumuz boktan.

Ahmet- Teolojik mi, teleolojik mi?

Cengiz- İkincisi, yani ereksellik. Biz evrilmiş canlılarsak, nihai bir amaca doğru ilerliyoruz demektir. Yani tesadüfi bir evrim değil.

Ahmet- Böyle bir şey varsa yine determiniz demek. Ereksellik olasılığa bağlı olabilir. Yani evrim sürecinde bir mücadele vardır, o mücadelede erek de değişir. Gelişim sürecinde son terminalin yeri de sürekli değişir. Bir kavgada A galip gelse şu tarafa gidilecekken B galip gelir ve başka tarafa gider. Yani ereği de sabit değil, dinamik bir şey olarak kabul edersek, hiç teolojiye başvurmadan varoluşu anlayabiliriz.

Cengiz- Yani buna dinamik bir teleoloji mi diyeceğiz?

Ahmet- Evet, böyle bir şeye inanabilirim.

Cengiz- Belki de varoluşumuza yapışık olan yalnızlığı taşıyamadığımız için birlikteyiz. Yalnızlık, insan formunda varolmanın kaderi. Fanilik başlı başına bir dert kaynağı.. Yalnızlık Allah'a mahsustur denmesinin sebebi bu.

Yalnızlığı taşıyacak donanıma sahip değiliz. Bu yüzden kaçıyoruz yalnızlıktan, çok da bedel ödeyerek kaçıyoruz. Özgürlükten kaçış gibi bir şey bu. Hem özgürlüğü çok seviyoruz hem de ona katlanamıyoruz. Bizi varoluşumuzla yüz yüze getiren özgürlükten, ya da daha doğrusu özgürlük addettiğimiz durumlardan kaçmak için de inanılmaz bahaneler üretiyoruz. Sözde yakınlaşıyoruz, seviyoruz, aşık oluyoruz, türlü bağımlılık ilişkilerine giriyoruz. Madde bağımlılığı ve duygusal bağımlılık, bunlar bizi yalnızlık belasından kurtaran bir kalkan işlevi görüyor. Anlıyoruz ki, kozmik yalnızlığa katlanabilmek öyle her babayigidin harcı değil. Zihinsel ve fiziksel bir sürü uyarana karşı durmak zor.

Ahmet- Bir sürü hıyar var dünyada. Hıyarlardan kaçmak istiyoruz. Uyarıcı değil o kaçırdığımız adam, hıyar.

Cengiz- Uyarıcıdan uzak durma anlamında yalnızlık, olumlu bir durum. Hıyar ise insan ruhunu daraltandır. Benim benlik duygularımı zedeleyen bir hıyar değilsen, senin hıyarlığın benim pek de umurumda olmaz.

Ahmet- Ona acur denir. Acur, kişiyi rahatsız etmeyen hıyardır. Felsefede biz onlara, 'kendinde hıyar' diyoruz. Hıyarlar yüzünden mecburen yalnız kalıyoruz, ben kendimi tuvalete kapatıyorum bazen. Millet şüpheleniyor hoca tuvalette ne yapıyor diye..

Cengiz- Yalnızlığı bir dert olarak yaşamak için bilince ihtiyaç var. Evrim çizgisini düşününce maymunda primatta bu yoktu, bu farkındalık Homo Sapiens'le başlayan bir süreç. Bizi yalnız yapan bilincimizdir.

Ahmet- Gençliğimizde piliç diyorduk biz ona. Konuşmanın birinde bilinçlenmemiz lazım dedim, adamın biri piliçlenmemiz lazım anlamış. Biz gençken ne piliçler vardı hocam?

Cengiz- Böyle konuşuyorsun, ondan sonra karın görmesin diye dergiyi saklıyorsun.

Ahmet- Ne dedim ki ben şimdi. Piliç çevirmeden bahsediyorum, közde piliç var, külbastı var... Viskileri tazeleyecek misin?

Cengiz- Yavaş iç, şişesi kaç para onun.

Ahmet- Bak tazelemezsene konuşmam.

Cengiz- Buz ister misin?

Ahmet- Teşekkür ederim. Ne diyordum, az önce bilinç diyerek çok doğru bir noktaya temas ettin. Hıyarlık kolektif olunca, yalnızlık da kolektif oluyor.

Cengiz- Güzel bir şey söyledin.

Ahmet- Viskidendir abi. Bana vereceksin viskiyi, ben güzel konuşacağım.

Cengiz- Cümbür cemaat yalnızız. Cemaat bilinci, tam da bahsettiğimiz kolektif yalnızlığa örnektir. Yani o cemaatin mensupları içerisinde kenetlenirsin, başka cemaatlara ya da başkalarına karşı yalnız

olursun. Cemaat mensubu olmakla bireysel yalnızlığından kurtuluyorsun, bir yandan da özerkliğini bir gruba devrediyorsun. Özgürlükten kaçışın bir yolu da budur.

Ahmet- Türkiye'nin dünyadaki konumu da buna benziyor. AB'ye gidip illa ki bizi de alacaksınız ulan dememiz, yalnızlığımızdan kaynaklanıyor. Bizim yalnızlığımız Türkiye'den dolayı. Memleket yalnız olunca, ahali de yalnız oluyor.

Cengiz- Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur demek, kendini dünyadan izole ederek konumlandığını gösterir. Hatta bundan bir övünç payı da çıkarılır. Niye dostumuz yok, çünkü en üstün millet biziz diye düşünülür.

Ahmet- Kolektif bilinçaltımızda var bu. Diğer milletlerden ayrı, torpilli bir millet olduğumuzu düşünüyoruz.

Cengiz- Bu arzu doyurucu düşünceye örnek olabilir. Çok çocukça bir düşünce biçimi. Çocuk süt istediğinde biberonu emdiğini düşünür, bu düşünce onu geçici olarak doyurur. Çok kısıdır bu doyum anı ve sonucunda açlık daha da artar. O yüzden torpilli bir millet olduğumuzu düşünmenin neden olduğu açlık, sağladığı doyumdan fazladır.

Ahmet- Bir kamyondan moloz boşaltılması gibi, hayatı da üstümüze boşaltıyorlar. Hayatı hep kopya çekerek yorumlamaya başlıyoruz. Belli kitapları bakarak, televizyona bakarak yorum yapıyoruz. Hayatını yorumlayamayan bir insanın, sosyal ilişkilere girmesi, onun yalnızlıktan kurtulduğu anlamına gelmez. Örneğin depolitizasyon, insanların yalnızlaştırılmasıyla doğru orantılı.

Cengiz- Benim davranışlarıma yön verecek değerlerden yoksunlaşmam, giderek bir yalnızlığa dönüşebilir. Değer yaratmanın birçok alanı vardır, politika da bunlardan biri. Burada

'Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur' demek, kendini dünyadan izole ederek konumlandığını gösterir. Hatta bundan bir övünç payı da çıkarılır. Niye dostumuz yok, çünkü en üstün millet biziz diye düşünülür.

da bir paradoks var zaten. Politika değer yaratabilir mi? Politikada etik kavramı ne kadar geçerlidir? **Ahmet-** Şu anasini avradını şey ettiğimin politikası diye de bir başlık atalım.

Cengiz- Siyaset ve etik bağdaşır mı? Makyavel bu açıdan çok önemli bir adam.

Ahmet- Bağdaşmalı abi.

Cengiz- Ben bağdaşmasın mı diyorum, bağdaşmalı tabii. Makyavel, güçlü olmak aslolansa, etik duyarlılık buna engel diyor.

Ahmet- Platon Devlet'inde bunu 'Thrasymakhos Problemi' olarak açıklıyor. Thrasymakhos bir sofisttir ve Sokrat'la tartışır. Çünkü Platon ideal bir devlet kurmak istiyor, değerlere dayalı. Ne değerleri ulan diyor bu adam, güçlü yumruğu vurdu mu ortalıkta değer falan kalmaz. 2500 yıl önce bu sorundan bahsedilmiş, hala o tip bir hava var siyasette. Zavalı Platon'un kemikleri, artık idealler dünyasında mı neredeyse işte, sızlıyor. Sana tasavvuftan bir şey sorayım, mutasavvıf yalnız mıdır?

Cengiz- Hayır. Mutasavvıf bütün evrenle bir olandır. İnsan, eşref-i mahlukattır, nasıl diyeyim...

Ahmet- Yani bütün varlıkların mına koyan.

Cengiz- Tasavvuf bu varlık kategorilerini reddediyor işte. Kozmik yalnızlığa mahkum mu insan diye sor-

duk ya. Bunu aşan tek öğretisi var, o da tasavvuf. Ama ben bunu sana bu kafayla nasıl anlatayım.

Ahmet- Anlat sen dinliyorum. Tabii yaş gelmiş altmışa, tasavvuftan, mistik aşktan konuşalım, elimizden başka bir şey gelmez. Viski bitti mi?

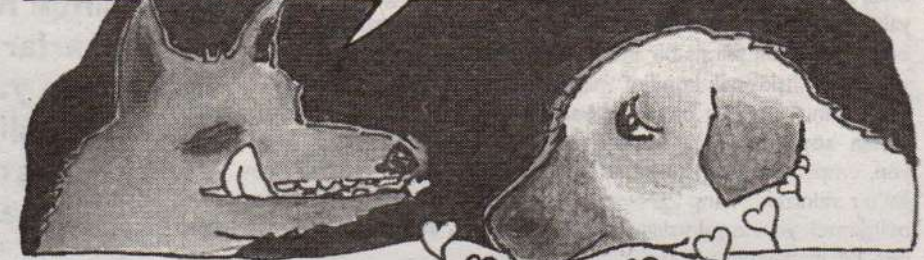
Cengiz- Al bu şişeyi eve götür.

Ahmet- Sağ ol abi. Bir daha ki aya ne içiyoruz.

Cengiz- Profesör değilsin sen, süngersin. H

Aşk

KEMAL SİYAHHAN

Zamanında Anlaşılmamış Filmlere Yeniden Bir Bakış Denemesi (XXV)

Ortaçağ şövalyeleri Kudüs krizleri geldiğinde hacı adayı olarak bir elde kılıç, bir elde keser my god ekber, my god ekber diye yola çıktıklarında, karılarının namusunu korumak için demirden bekaret kemerleri takıp kitleyip anahtarını da alıp giderlermiş. Ama herhalde o zamanlar da kasa hırsızları ve çilingirciler vardı.

Bu Kutu Başka Kutu

OSMAN CAVCI

Filmin ismi "Bu Kutu Başka Kutu" ne demek acab? Burada kastedilen nedir? Bunu ne kadar anlamazlıktan gelebiliriz. Başka kutu nasıl bir şeydir? Eğer fesatlık bendeyse, yani benim için kötüyse zannettiğim şey mutlaka... Bu organ niye kutuya benzetilmektedir. Kastedilen organa yönelik bu benzetme hangi hastalıklı beynin muhayyalesinden çıkmıştır ki benim bildiğim o organ hiç de kutuya benzememektedir. Ha burada içine bir şeyin girmesi çıkması meselesiyse yine de "kutu" benzetmesi saçma kalmaktadır. Porno jargonunda bu organın incir, zerdali, kaymak tabağı gibi isimleri olduğunu bilirim. Aslında kendinden başka hiçbir şeye benzememektedir. Benim en tercih ettiğim hitap biçimi

Emel Aydan transeksüelliğine rağmen yine de filmdeki diğer gerçek kadınlardan bile daha kadın. Acaba bunu bir zamanlar erkek olmasına ve erkeklerin arzularını da bilmesine mi borçlu?

halk arasındaki tabiriyle sonu M ile biten iki harflisidir. Bu konuda da kesinlikle hürmette kusur etmem. **Can Yücel** gibi konuşmak gerekirse: Bizim buralarda .ma .m denir. 70 li yıllarda bu filmleri üreten Yeşilçam kahvehane ayaktakımı söz savunmaya geldiğinde, "biz bu filmlerle bir jenerasyona seksi öğrettik" demişti. Tamamen de haksız değildi. Hâlâ kırsal kesimde ilk cinsel deneyimler **Panter Emel**'den habersiz eşeklerle gerçekleşmiyor mu? Atıfın **Eğreti Gelin**'inden yoksun

bölgelerde. Geneleve mektep denmektedir hâlâ.

İşte bu filmlere bir eğitim misyonu yüklediğimizde kastedilen organa kutu diye hitap edilmesinin ardından trajik felaketlerin patlamasından korkmuşumdur her zaman. Düşünsenize hayatında hiç organ görmemiş biri kadının külodunun içinde umutsuz bir kutu arayışına girebilir ve sonuç **Haydar Dümen**'lik olur. Haksız mıyım yani?

Gerçi Ortaçağ şövalyeleri Kudüs krizleri geldiğinde hacı adayı olarak bir elde kılıç, bir elde keser my god ekber, my god ekber diye yola çıktıklarında, karılarının namusunu korumak için demirden bekaret kemerleri takıp kitleyip anahtarını da

alıp giderlermiş. Ama herhalde o zamanlar da kasa hırsızları ve çilingirciler vardı. (Anal seks tarihi işte böyle başlıyor.)

(Biip biip cep tel.in sağ üstünde bir minik zarf, bir mesaj alındı, "oku" diyor, açılıyor, sevdiğim kızın numarası) "Korkunç hastalandım+tel. de öyle+hayatımda hiçbir şeyin bu kadar kötü gittiğini hatırlamıyorum+iş de kaçtırdım+umarım sen iyisindir+yarın görüşelim mi?özledik yav" Bilin bakalım ne cevap verdim. Bu kızla ne zaman görüşsek ertesi gün kafayı yiyorum, ondan sonra böyle kutulu mutulu filmleri yazmaya çalışıyorum. Yani böyle filmleri yazmak için bu kıza ihtiyacım olduğunu fark ettim. Şimdi bunu ona çaktırmam lazım.

Haydi şu kutu meselesini bir kenara bırakalım biraz da filmde söz edelim. Filmin başrolünde dönemin ünlü komedyeni tip bir adam **Mete İnselel** var. Köyden İstanbul'a geliyor andavallı.... Fakat ünlü bir kabadayıya benzemektedir. Diğer çete bizim köylünün peşine takılır. Bizim köylü Kayserili akrabasının lüks evinde kalmaktadır. İki postacı (kargo yok o zamanlar) büyükçe bir kutu getirirler, hediyeymiş. Kutunun

üstünde USA dost eli bayraklı bir amblem var. Kol gibi giriyor. Bizim köylü "Amerika'nın ambargosu bitti mi ulan" der. Kutudan iki çıplak kadın çıkar. Filmin en fantastik sahnesi bu. Sonra diğer çete bizimkinin peşine düşer. Bir kutu mevzusu başlar. -Kutu nerede?... -Kutuyu ver. -Ne kutusu?... - Benden kutu isteme sakın... - Sen de mi kutucusun? - Kutu, kutu, kutu filmin sonunda anlarız kutunun ne olduğunu, meğer çalınmış bir mücevher kutusuymuş. Şu kutu mevzusundan insanın siniri bozuluyor. Filmin CD kapağında seks

bombası, erkekten dönme **Emel Aydan** başrol gibi sunulmakta ama pavyondaki bir striptiz sahnesi dışında rolü yok. Meraklılara duyurulur. Ama striptiz sahnesinde seyre değer. Emel Aydan transeksüelliğine rağmen yine de filmdeki diğer gerçek kadınlardan bile daha kadın. Acaba bunu bir zamanlar erkek olmasına ve erkeklerin arzularını da bilmesine mi borçlu? Bu filmdeki diğer eften püften kadınların silikliliği de çabası; fiyatları, kibar olmak gerekirse film kaşeleri, çalıştıkları evin vizitesi kadar da ondan mı acep? Neyse kapatalım bu konuyu. Son kez bir cımbız diyalogla "bu şehirde erkeklere Rıza mı diyorlar". Açıldı pandoranın kutusu. H

Bugünlerde herkes bir ekolojiden bahsediyor. Artık şunu sormak vaktidir: Sen neyin ekolojisinden bahsediyorsun?

Hidayete Erenler

PANTER EMEL

Müjdelere var yurdumun toprağına taşına... Müjde Ar, Ercan Karakaş ve daha birkaç ünlü, Türkiye Hayvan Platformu'nu kurmuşlar. Neden olmasın!... Ama ben sormazsam çatlarım. Yıllardır bu ülkede yaşanan hayvan vahşetleri bir yana, Habitat 2 sırasında İstanbul'un tüm hayvanları öldürülürken, Iskenderun'da çöp kamyonlarında köpekler canlı canlı preslenirken, belediye başkanları vatandaşlara para karşılığı hayvan öldürtürken (kendilerinin zehirlediği yetmezmiş gibi), köpek ve horoz dövüşleri yaptırılırken, İstanbul Üniversitesi'nin bahçesinde Prof. Hüseyin Hatemi'nin baktığı kedilerin tümü Alemdaroğlu'nun emriyle öldürtülürken gıklarını çıkarmayanlar (ki onların edeceği her cümle medyada yer bulacakken) Ercan Karakaş bu ülkede yıllarca bakanlık yapmış ve bütün bu olaylara karşıdan BAKMIŞKEN. İnsan sormadan edemiyor: Hayırdır!... Rüyanızda mı gördünüz, hidayete mi erdiniz? Yoksa değiştiniz mi? Çünkü insanlar günümüzde değişiyor da.

Başbakan bile değişmedi mi. Biz de inanmadık mı.

Çektirin Gidin

Bilim adamı Stephen Hawking "Dünyanın sonu 2600'lü yıllar olarak belirlendi, üçüncü milenyumı göremeyeceğiz" dedi. Senaryo kısaca şöyle: El Nino yüzünden iklim değişiklikleri olacak, sıtma, tifo gibi hastalıklar yeniden başlayacak, kasırga ve hortumlar dünyayı kasıp kavuracak. Sera etkisinden dünyanın ısısı artacak, bu bitki örtüsünü etkileyecek. Buzulların

erimesiyle su baskınları artacak sonrasında büyük göçler başlayacak, bu da ülkeler arası savaşlara neden olacaktır. Doğal kaynaklar kuruyacak, dünyanın atmosferi değişecek, hiçbir canlı yaşayamayacak.

Öncelikle bu senaryo çok iyimser, yanlış anlaşılmasın, bunlar, her gün yaşadığımız ekolojik felâketler göz önüne alınırsa şüphesiz ki gerçektir. Senaryonun kurgusu da iyi ancak öngörülen tarih yanlış.

Küresel kapitalizmin saldırıları sonucu yağmur ormanlarının büyük bir kısmının yok olması, radyoaktif kirlenme, atmosferdeki karbon miktarının artması ile bu facialar çok daha erken yaşanacaktır. Binlerce yılda çok az artan dünya ısısı Sanayi Devrimi'nden (nasıl bir devrimse bu!) sonra 0,5 derece artmıştır. Lahey'de yapılan İklim Konferansı'ndan bir sonuç çıkmamış, ABD başta olmak üzere devletler varolan sanayi üretimini kısma kararı almamışlardır. Zaten bu "gösterinin" fiyaskoyla sonuçlanacağı belliydi.

Hawking, iyimser senaryosunun üstüne, bir fizikçiye yakışacak dahiyaner fikirler attı ortaya: "İnsanoğlu başka gezegenler keşfedemezse, dünyayla birlikte 600 yıl içinde yok olacak." Öncelikle bakış açısı tamamen insanmerkezli ve diğer canlıların hiçbir değeri yok. İnsanmerkezci düşünce, tek hedefi insan olan ve bütün eylemi evrene hakim olmaya yönelik fetihçi zihniyete de uygundur. Bu anlayış biçimi insan denen varlığı, milyonlarca canlı arasında yalnızca bir organizma olarak kavrayan ve bütün yaşam biçimlerinin varoluş hakkına

sahip olduğu düşüncesinin kopma noktalarından biridir. Acaba Hawking, başka gezegenlere gidecek olanların yanlarına diğer canlılardan da almalarını neden önermiyor? Yoksa gidecekler belli bir kesimden "seçilmiş"ler mi olacak? Bir gezegene yapılacak uzun yolculuk için ilk kolonilerin gönderilmesi bakımından 600 yıl yeterli bir zaman. Bu projenin gerçekleştirilmesi için ekolojik felâketlerin üreticisi (sahibi diyebiliriz) küresel milyarderlerin durulması gerekiyor. Az yok etmeleri (buna çevreci jargonda sürdürülebilir kalkınma diyorlar), üzmeden sömürmeleri, süzmeden ilerlemeleri lâzım.

Hawking incilerine devam ediyor: "Ozondaki delik Amerika kıtası boyutlarına ulaştı. Atmosferi etkileyen gazların üretimi dursun". Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu. Sen hem gezegenler arası yolculuklar için Atılgan'lar yapacaksın hem de zararlı gaz üretmeyeceksin. Uzay endüstrisine gerekli devasa kaynaklar (ekonomik, sosyal, kültürel her ayrıntısıyla) nasıl bir araya getirilecek. Kara deliklerden radyasyon sızdığını keşfeden Hawking neden burnunun ucundaki gerçekleri görmüyor.

Bugünlerde herkes bir ekolojiden bahsediyor. Artık şunu sormak vaktidir: Sen neyin ekolojisinden bahsediyorsun? Birilerinin yaptıkları pislikleri örtme ekolojisi mi, yoksa bu küreselleri başka gezegenlere bile değil (o gezegenlerde yaşam olabileceğinden vicdan el vermiyor) uzaydaki kara deliklere postalamayı hedefleyen ekoloji mi? Ben ikincisini tercih ederim.

Hayatın içinde yolunu şaşıran bir delikanlının romanı...

Melih Cevdet Anday
Arif Damar

Yağmurlu Sokak

Türk edebiyatının iki usta yazarının yıllar önce birlikte kaleme aldığı **Yağmurlu Sokak**, tekrar okurla buluşuyor.

Aşkı edebiyatın gölgesinde yaşamayı deneyen kahramanımız, edebiyatın, sanatın ölümsüz ve el değmemiş aşklarını gerçek yaşamda bulmaya kalkışınca hayatın içinde beceriksizleşecek, gitgide gerçeküstü bir ilişkiye sürüklenecektir. Ancak hayat onun edebiyatsever duygusallığının çok dışında bir zeminde akmaktadır. Ne gerçek yaşam roman sahnelerine, ne de insanlar roman kahramanlarına benzemektedir.

Yağmurlu Sokak hayatın içinde aşkın yolunu şaşıran bir delikanlının romanı...

EVEREST
www.everestayinklari.com

Club 12 / 1962

Kendi deyimiyle Hafif Batı Müziği icra eden, müzik yaşamını 51 yıldır keyifle sürdüren, TRT'deki Anılarla Müzik programının sunucusu Şevket Uğurluer ile çocukluk, hayat, müzik ve eski günler üzerine konuştuk...

Anılar ve Müzik

Çocukluğum müzik çalışmalarıyla geçti. İlkokuldan itibaren mandolin, akordeon, bağlama çalmaya başladım. Günde 6-7 saat çalıştığımı bilirim.

İki ablam Ankara Radyosu'nda ses sanatçısıydı; Fikret Kozcanoğlu ve İsmet Çeviker. Onların etkisi olmadı benim üzerimde. Ablamların arkadaşları Behiye Aksoylar, Muzaffer Akgün'ler gelir, evde devamlı Türk Sanat Müziği çalışılırdı, ben içerde Mozart, Beethoven dinlerdim.

Müzik eğitimim özel derslerle oldu. Mimar olmayı çok istediğim için İTÜ'nün imtihanlarına girdim, kazandıktan sonra 5 yıllık okulu 10 yılda bitirdim. Ama tembellikten değil, müzik sevgisinden. Müzik benim ikinci aşkımdı fakat hayatımda hep birinci plana çıktı. 10-12 sene kadar mimarlık yaptım. Bugün müzik yapıyorum. Müzikten kopamıyorum.

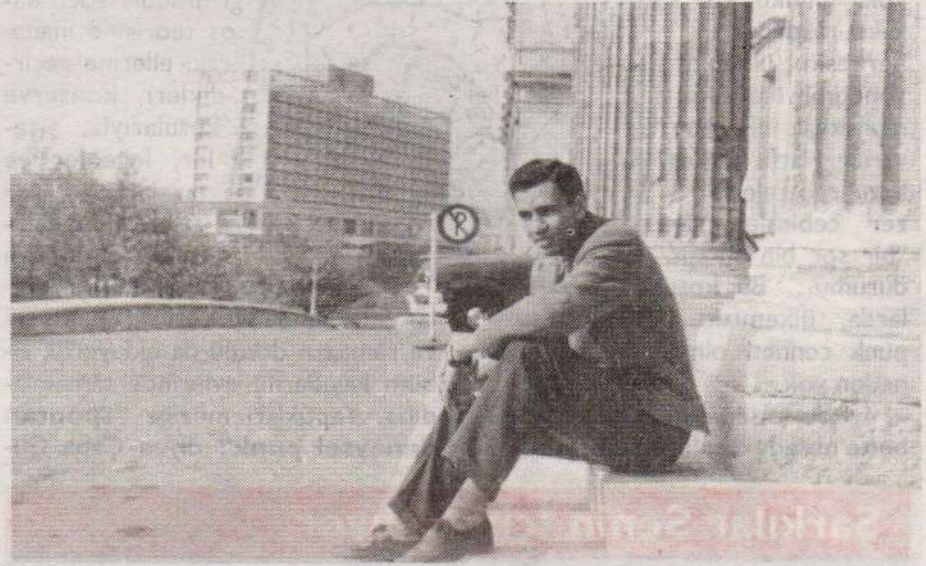
Tanju Okan'la sahnede / 1964

Bu işe 1954'te başladım. Hep keyif aldım. Çok çalıştığım zaman bazen bıkkınlık geliyordu ama şimdi yaz aylarında her şeyden uzak kalıp dinleniyorum.

Repertuarım kendiliğinden oluştu. Günümüzdeki şarkıcıların çoğu repertuar seçmesini önemsemiyor herhalde. Oysa repertuar şarkıcılık kadar, güzel ses kadar önemlidir. İyi bir repertuarınız ve repertuarınızda iyi şarkılarınız olursa bazı defolarınızı kapatabilirsiniz. Bu iyi şarkılar, herkesin sevdiği şarkılardır. Mesela "Sealed With a Kiss" "You Mean Everything To Me" "Strangers In The Night" gibi. Dolayısıyla benim repertuarım bu şarkılardan oluştu. Şimdi belleğimde 500-600 şarkı var.

60'lı yıllarda aranjman, yanlış tabiri ile adlandırdığımız, yabancı şarkılara Türkçe söz yazılması gibi bir tarz yaratıldı Türk popunda. Ama yine de Türk popu tam kendini bulamadı bence. Çünkü Türk popunun yüzde yetmişi Muhayyer Kürdi Makamı'ndadır. Türk halkının kulağına daha hoş geldiği için bu makam tercih ediliyor. Benim müzik tarzım ise Hafif Batı Müziği dediğimiz tarz. 60'lı yıllarda ben de Türkçe söyledim. Ama artık söyleyemiyorum, otel müziği yapıyorum.

Hafif Batı Müziği özellikle 60'lı yıllarda çok modaydı. 70'li yıllarda TRT'de Kıtapa

İTÜ Mimarlık Fakültesi öğrencisiyken / 1957

kendini bulmaya, besteler yapılmaya başladı. Ama dediğim gibi beste yapılırken daha çok Muhayyer Kürdi Makamı tercih ediliyor. Fakat şimdilerde Batı'ya yakın besteler yapılmaya başlandı. Henüz Türk popu bir geçiş aşamasında.

Bu müziği icra eden başka kimse kalmadı. Onun için dinazor diyorlar bana. Yaşımız icabı belki de. 66 yaşındayım. Bu müziği yapan kalmadı ama yapmak isteyenler var. TRT'deki programıma bazen 20'li yaşlarda sanatçılar çıkıyor, benim yaptığım tarzda müziği söylüyor, çalıyorlar.

Eskiden dans edilebilecek, güzel tesisatı olan, kocaman orkestranın sığabileceği, 150-200 kişilik dans pisti olan mekanlar vardı. Haftanın yedi günü çalışan, cumartesi-pazar matinerleri olan yerlerdi onlar. İstanbul'un nüfusu iki milyondur, 15-20 tane gece kulübü vardı. Şimdi bir ta-

Sevdiğim bir şarkıyı, lise çağlarındayken söyleyen şarkıcıdan dinleye dinleye öğreniyordum. Şimdi yazılı bir şeyi alıp söylüyorum. Kesinlikle taklit etmiyorum, yorumluyorum.

Oğlum Can Uğurluer Eurovision Şarkı yarışmasını kazanmıştı. Ona bir albüm yaptık. Albüm pek başarılı olmadı çünkü Muhayyer Kürdi değildi. Oradaki tüm besteler bana aittir. 15-20 tane bestem var yani.

Benim dinleyicim otelde de televizyonda da az. Ama beni 100 kişi dinliyorsa, o 100 kişiden bir kişinin kendini vererek dinlediğini hissedeyim ona doğru müzik yaparım. Oradaki 99 kişi benim içim vızgelir.

Çalarken bazen otomatige bağlıyorum gidiyor. Genel ilginin olmadığını düşündüğüm zamanlarda bir bağlıyorum o gidiyor. Başka şeyler düşünüyorum, yazlığı düşünüyorum, maç düşünüyorum. H

Tünay Akdeniz, hırdavatçılar çarşısından aldığı zincirleri takarak, rozetleri, çengelli iğneleri kuşanarak yalnızca bir kez çıkmıştı ortalığa; o da fotoğraf çektirmek için.

Kısa Bir Punk Hikayesi

A damın biri, daha önce hiç görmediği bir ülkeye gider. Gemiden iner inmez, karşısına çıkan ilk kişiye "Burada ne tür bir hükümet var?" diye sorar. Karşısındaki uzun uzun anlatır. "Tamam," der bizimki. "Her ne haltsa, ben ona karşıyım!" İşte punk böyle bir şey.

Üç yanı denizlerle çevrili ülkemizde gemiden inmek çok kolay. Karşılaştığımız ilk kişiye "Burada ne tür bir hükümet var?" diye sormamızın da bir sakıncası yok. Çünkü sokakta rastladığımız herkesin, ülkenin yönetimi hakkında muhakkak bir fikri vardır. Hatta herkes hazır reçetelerle gezer cebinde. Yani "bir sor bin ah işit," durumu... Bu koşullarda, ülkemizin bir punk cenneti olmaması için hiçbir neden yok.

İyi de, zaten punk cennetiye. Elbette nerede durduğumuza, yüzümü-

zünü nereye döndüğümüze, bakış açımıza ve açının derecesine bağlı bu. Açık darsa, yalnızca pop star yarışmaları, Kuşum Aydın, Ayşe Hatun Önal'ın trans müziği falan girer görüntüye. Açığı genişletirsek görüntü de zenginleşir.

Çok değil, bundan dört beş yıl önce, bir tek müzik aleti bile çalmasını bilmeyen yedi sekiz çocuk "kapalı bir sistemde bile entropinin sonsuza gittiğini, rastlantısal düzenler oluşabileceğini"ni iddia eden kaos teorisine inanarak, ellerine geçirdikleri konserve kutularıyla, şişeler, leğenler ve tavalarla bir stüdyonun kapısında almışlardı soluğu. Tabii ki kovalandılar... Sonunda bu aletlere zil, mızık ve ramazan davulu da ekleyerek albüm kayıtlarını evlerinde tamamladılar. Yaptıkları müziğe "spontan deneysel punk" diyen Çapa Çü-

rek, rock'n'roll'e gönderme yapmayı da ihmal etmedi ve bir bock'n boll grubu olduğunu açıkladı.

Elbette Çapa Çürek'le başlamadı bu serüven. Türk punk tarihimizde nice Çapa Çürek'ler görüldü. Hatta yetmişlerin ilk yarısında Tünay Akdeniz "Babam Yazdı Ben Besteledim", "Salak", "Dişi Denen Canlı" gibi, dönemin ilk punk-rock şarkılarına imza atmıştı bile. Elbette Türkiye'nin anlam ve önemini göz önünde bulundurarak, o yıllarda Sex Pistols şarkıları yapmasını bekleyemezdik Tünay Akdeniz'den. İmajı da Johnny Rotten'e benzemeyecekti tabii. Akdeniz, hırdavatçılar çarşısından aldığı zincirleri takarak, rozetleri, çengelli iğneleri kuşanarak yalnızca bir kez çıkmıştı ortalığa; o da fotoğraf çektirmek için.

Bugünlerde, punk cephesi yine kıpır kıpır. Punk müziğin haşarı çocukları Cemiyette Pişiyorum "Hayatta Herkesi Anlatan Bir Resim Vardır" diyerek çarpık çurpuk, eğreti resimler çiziyor bize. Çarpıklık onlardan değil, içinde yaşadığımız dünyadan kaynaklanıyor. Ne yapsalar düzgün çıkmıyor fotoğraf. Makinenin enstantane ayarı değil, görüntü bozuk! Eh, bu görüntüye de tek akorlu bir müzik gerekir zaten. Fazlası zarar.

"Her ne kadar başka şeylerden bahsetseniz de; dönüp dolaşıp hayat denen kavramda buluşuyoruz. Dibi-

ne kadar hayattayız, hayata dairiz," diyen Harcialem, arka arkaya salıyor şarkılarını sokaklara. Nefret, Meta derken Karnıyarık, Manevra Kabiliyeti gibi demolarla sokak aralarında, hiç de azımsanmayacak bir dinleyici kitlesi oluşturuyor kendine.

Ölü Köpek ve AMP Orkestrası, kafalarına taktıkları sarı-siyah berelerle dolaşıp, tahrik ediyorlar yürüdükleri kaldırımları. Zaten demolarının adı da "Sarı Siyah Bere". Hepsisi de çok genç ve parmaklarıyla değil, içlerindeki coşkuyla vuruyorlar gitarın tellerine. Sert bir müzik mi yaptıkları? Aslında değil. Sertlikten çok samimiyet hakim müziklerinde. Bireysel varoluşlarını savunuyorlar ve farklı olduklarının farkındalar! Aynı içtenliği ska-punk grubu Sabun da gösteriyor. Yapay kahramanlıklardan, sevgisizlikten söz ediyor şarkılarında. Sanki bir temizlik hareketine girişmiş gibiler; sevgisizliği sabunlayarak hayatı temize çekmek mümkünmüş gibi.

Belki de mümkündür, kim bilir? H

Şarkılar Senin İçin Çalışıyor

Dışarıda yağmur var; hava soğuk. Naim hastanede. Plak dönüyor, şarkıdaki ses "hayat dönüyor aniden, seni sevince" diyor. Kardeşlik, özgürlük, aşk, bahar, coşku, hüznün ve yetmişli yılların kokusu sarıyor odamı. Dışarıdaki yağmurdan ve soğuktan koruyor bu şarkılar insanı. Hayata bir anlam, güne heyecan katıyor. Bunun da ötesinde, kendi müzikal yolculuğumuzu, geçirdiğimiz değişimi gösteriyor "Bak Bir Varmış Bir Yokmuş 3" adlı çalışma. Yetmişli yılların en çok dinlenen şarkılarından bir seçme yapmış Nino Varon. Arşiv çalışması ve metinlerin yazılmasında da sevgili arkadaşım Naim Dilmener'le Hakan Eren'in imzası var.

"Yaş otuz beş yolun yarısı eder, dante gibi ortasındayız ömrün" diyor ya Hümeysra, içim bir tuhaf oluyor. İncecik bir çizgi üzerinde dengemizi sağlamaya çalışıyoruz. Çizginin ötesi uçurum. Hayat bir uçurum. Aynadaki görüntü aldatıcı. Naim hastanede; dışarıda yağmur var, hava daha da soğuk. Nesrin Sipahi, "güneş solgun, gündüz gece... gözyaşlarım yağmur gibi yanağımı ıslatıyor" diyor Hasret şarkısında. Arkasından trajik biçimde erken yaşlarda ölen Dario Moreno, İstanbul Kızları'nı seslendiriyor. Şarkı çok hareketli olmasına karşın, sanki gelecek olan ölümün trajedisi çok öncelerden yansıyor sesine. Ancak plak dönüyor, Lale Belkıs, Nilüfer, Gönül Turgut, Kerem Yılmaz, Yeliz, Füsun Önal, Tanju Okan -hatta Nejat Yavaşoğulları'nın Bulutsuzluk Özlemi'ni kurmadan önce seslendirdiği Yalnız Kalma Bu Dünyada adlı şarkısı da var- gibi birçok müzisyen seslendiriyor şarkısını. Ama en çok da Naim için dönüyor plak bu sefer. Bir dua gibi okuyorlar şarkılarını. Şarkılardır bizi iyi kılan, yaşama bağlayan, yaralarımızı saran. Naim bunu biliyor, buna inanıyor. Dışarıda herkes onu bekliyor, sevgiyle, şarkılarla...

Özlü Sözler

Artık kendi albümümü dinlerken zevk alabiliyorum.
Petek Dinçöz

El kaldırırm ama, sonra harika özür dilerim.
İbrahim Tatlıses

Eğer bir Nilüfer'le, Muazzez Abacı'yla mukayese ediyorsak, hakikaten benim sesim vasat. Kendi kimliğimde bakıyorsak vasat değil.

Gülben Ergen

Pin-up Türkiye'nin tek kız punk grubu. Herkes onları Ayşe Hatun Önal'ın "Kırcan mı Belimi" şarkısına getirdikleri değişik yorumla tanıdı. Sahne performansları diğer gruplardan çok farklı. Çünkü rahatlar, hiçbir şeyi takmıyorlar, sahnede deliriyorlar...

Sevimli Olmamızı Beklemesinler

ZEYNEP MENGİ

Pin-up ismi nereden geliyor?

İlgin: 1950'lerde takvim kızlarına verilen isim.

Aysegül: Hatta 2. Dünya Savaşı sırasında Amerikan askerlerinin kendilerini avutmak için duvarlara iğneledikleri kız resimlerine de pin-up deniyor. Bir alt kültür sembolü olarak kullandık.

Nasıl buldunuz birbirinizi?

Aysegül: Rastlantısal. Özlem'le üniversiteden tanıyoruz.

İlgin: Arkadaş arkadaşın tanıdığı...

Kız grubu olduğunuz için önyargıyla yaklaşan oldu mu?

Aysegül: Arkayargıyla yaklaşan olmadı ki... Kadınların müzik yapamayacağı, bir arada olamayacağı gibi klasik önyargılar var. Hepsini ağızının payını alıyor yavaş yavaş.

Erkeklerle taş çıkaran bir grup olduğunuz söyleniyor...

Ezgi: Yok ya, o kadar da değil.

Aysegül: Bunun cinsiyeti yok. Herkes disiplinli bir çalışmayla repertuarımıza ulaşabilir. Kadın olduğumuz için fiziksel açıdan zayıf kalıyoruz. Bu açığı kapatmak için vitamin almamız lazım. Çünkü sahnede

çoğu erkeğin harcadığından daha fazla enerji harcıyoruz. Günde 5,5 eklemek yiyoruz.

İlgin: Değişik bir tarz, hem de kızlar yapıyor, o yüzden ilgi çok oluyor diye düşünüyorum. Türkiye'de olmayan bir şeyi yapıyoruz; sahne performansı. "Aman cool olalım" diye bir şey yok, deliriyoruz sahnede. "Bunlar sarhoş" diyorlar ama hiç de öyle değil.

Fazla kız grubu olmamasını, kızların birbirini çekmemesine bağlıyorlar. Var mı böyle bir şey?

İlgin: Erkekler ne kadar marjinal olurlarsa olsunlar, kafalarında hep bir Türk erkeği anlayışı var. Kadınlar daha duygusallar.

Aysegül: Türk toplumunda kadınlara tanınan öncelikler ailesi, eşi... Kadın için iş yeni yeni ön plana çıkmaya başlıyor. Müzik de bizim işimiz. Umarım bunu bizim gibi iş olarak algılayan başka kadınlar da çıkar. Erkekler şöyle düşünüyor;

"bunlar evden çıkmasın diye bir sürü kadın programı yaptık, gece sokaklara tinerçiler koyduk, ama bu kadınlar yine çalışıyorlar, yine çalışıyorlar"...

İlgin: Bir de bizde

çıtır kız, şeker kız Candy imajı yok. Bizi o kalıba uydurmaya çalışıyorlar ama çok sevimli olmamızı beklemesinler yani.

Kız grubu olduğunuz için seyirci daha çok ilgi gösteriyor mu?

Ezgi: Ellerimize, ayaklarımıza yapıyorlar. (Gülüyor)

İlgin: Geçen gün Tekin

le'de sahnede donduk mesela, bana eldiven ve bere attılar sağolsunlar.

Aysegül: Bence bu, rock müziğin iç enerjisinden kaynaklanıyor. Olağanüstü müzik yapan biri, mesela Julio Iglesias için hiçbir kadın "aaaaauu" olmaz ama kıyırık bir rock grubu için olabiliyor. Bu tarz müzik yapan bir erkek grubu da olsa, müziğin enerjisinden dolayı bir hayranlık olabilir. Cinsiyetten değil bence.

Amaçlarınız neler?

Aysegül: Ev almak. (Gülüyor) Müzikte hedef bitmiyor, tırmaladıkça tırmalıyorsunuz... Maddiyat beklentimiz olsaydı, şu an abiye kıyafetler içinde gazinolarda assolistlik yapıyor olurduk. Enayi miyiz biz davul taşıyalım, amfi taşıyalım her yere. Zor olanı tercih ettik. Kendi çalışmalarımız, kendi bestelerimiz var, bunları geniş kitlelere ulaştırmak istiyoruz.

İlgin: İki kristal televizyon istiyorum. (Gülüyor) Amerika, Avrupa dışında müzikten fazla para kazanılmıyor. Egoistiz biraz, kendimizi sevdirmeye çalışıyoruz.

"Kırcan mı belimi" kimin fikriydi?

Aysegül: Gırgır geçerken oldu.

İlgin: Bir arkadaşım mp3 olarak yollamıştı. Ben de Aysegül'e yolladım.

Ezgi: Özlem'le klip çekmiştik.

Ayşe Hatun Önal dinledi mi?

Özlem: Dinlemiş. İnternette o kadar çok dolaşıyor ki, her bilgisayarda var bir tane.

Aysegül: Koordinatörümüze ulaşarak "Bu kızları bana bulmalısın, bu şarkıyı düet şeklinde çalmalıyız" demiş. Ama biz onu ciddiye alarak yapmış değiliz. Keşke biraz çaba sarf etseydik, şimdi altımıza bir araba çekmiştik.

Sahnede başınıza gelen ilginç bir şey var mı?

Aysegül: O kadar hoplayıp zıplıyoruz ki, sürekli kafa üstü düşüyoruz, davul kayıyor, bir arkadaş geldi, paçamdan çekerken eşofmanımı aşağıya indirdi, donla kaldım.

Ezgi: Benim ayağıma kramp girdi, sahneden sedyeyle aldılar.

Müzik yapan kadınlar olarak ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

Ezgi: İki kat fazla sorun yaşıyoruz. Sokakta yürürken bile, toplumdaki insanlardan biraz daha farklı olduğumuz için herkes bizi garip karşılıyor. "Aaaaa o ne, cins" gibi laflarla karşılaşıyoruz.

İlgin: Telefonumuzu bulup takip ediyorlar. Bu işi yanlış anlıyorlar. Biz müzik yapmaya çalışıyoruz, başka bir şey değil. İnsanların biraz saygılı olmaları gerekiyor. Bizim elimiz de armut toplamıyor, gerekirse icabında... (Masaya vuruyor) Geçenlerde biri bana şöyle bir mesaj atmış, inanmadım. "Sen kadınsın, gitar çalmaya ne gerek var ki, gitar çalmadan da elde edebilirsin istediğin şeyleri." Bu ne ya...

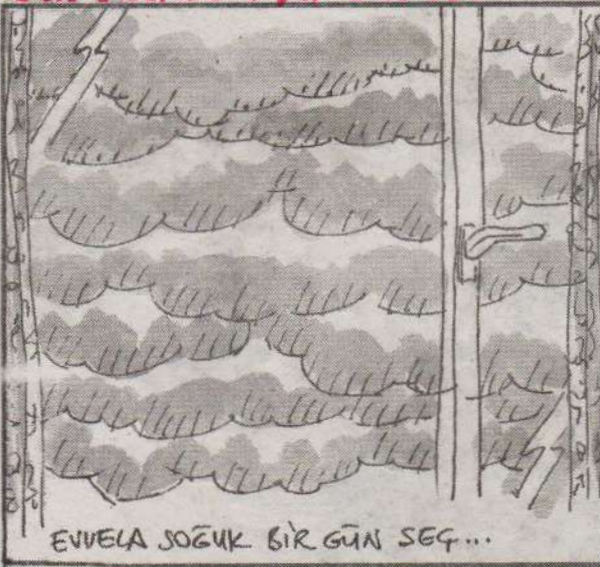
Aysegül: İstanbul'da gece hayatı çok absürd. Programımızın geç saatte bittiği oluyor. O saatte eve dönmek çok zor. Polis çeviriyor, "Abi ben müzisyenim, pavyonda çalışmıyorum, rock barda çalışıyorum" diyoruz. Bunu anlatmaya çalışmak bile çok zor. Sabiha Gökçen pilot, Afife Jale aktrist olmaya çalıştığında ne kadar zorluk yaşamışsa, biz de hala aynı şeyi yaşıyoruz.

Son olarak eklemek istediğiniz bir şey?

Aysegül: Türkiye'de kadına saygı yok. İnsanları biraz daha önyargısız olmaya davet ediyoruz. Gece hayatı zor, müzisyenlik zor, bizim işimizi daha da zorlaştırmaları. Güzel bir şeyler yapacağız.

İlgin: Yine de sabah 7'den akşam 8'e kadar çalışmaktan daha iyi. **H**

Oktay bir travesti. Aylin ise bir lezbiyen. Oktay'ın annesi genelev kadını, babasını kendisi de bilmiyor. Aylin'in annesi lezbiyen, babası biseksüel. İşte trajikomik iki hayat öyküsü ve bu iki farklı hayatın yanyana geldiği ilginç bir aşk serüveni.

Ben Gerçekten Or.spu Çocuğuyum

MEHMET DURU

Evet Oktay, sana Oktay diye mi, Okşan diye mi hitap edeyim?

- Fark etmez; bazen Oktay, bazen Okşan olurum.

Okuyucular seni Aylin'den ayırt etsin diye Oktay diye hitap edeyim. Kendinden bahseder misin?

- Nasıl bahsedeyim şimdi? Sen sor ben söyleyeyim.

Kaç doğumlusun, nerede doğdun? Annen baban ne iş yapardı?

- 1979'da Ankara'da doğdum. O zamanlar annem Bent deresinde, yani genelevde çalışıyormuş.

Baban?

- Babamı bilmiyorum. Annemin dostlarından biriymiş. Yani annemin parasını yiyen pezevenklerden bir tanesiymiş. Aslında babamın kim olduğunu annem de doğru dürüst bilmiyor.

Kimliğinde adı soyadı yok mu?

- Hayır, kimliğim dayımın üzerine. Annem olarak da zaten gerçek annem yazmıyor.

Nasıl yani? Toparlasana şunu, aklım karıştı.

- Yani nüfustaki annem dayımın karı-

ısı, dayımda babam olarak geçiyor. 7 yaşımıdayken kimliğimi çıkartmışlar; okula gitmem için.

Sana soru sormaya çekiniyorum, biraz da üzülüyorum. Bittirdin beni abi...

- Aaa adama bak, sana ne oluyor, ben üzülüyorum. Sen sor sor, acı patlıcana kırağı çalmaz. Ayrıca ben sana dedim benimle röportaj yap diye. Kendim kaşındım.

Sahi niye seninle röportaj yapmamı istedin?

- Kendimi bir bok sanmak istiyorum da ondan. Böyle röportaj yapılırca insan kendini önemli bir kişilikmiş gibi hissediyor.

Öyle hissetmek için kendini zorlamana gerek yok, zaten öylesin benim için. Her neyse konuma girelim. Biseksüel olduğunu söylüyorsun. Kaç yaşında öyle olduğuna kanaat getirdin?

Babamı bilmiyorum. Annemin dostlarından biriymiş. Yani annemin parasını yiyen pezevenklerden bir tanesiymiş. Aslında babamın kim olduğunu annem de doğru dürüst bilmiyor.

- Aslında ben kanaat getirmedim, beni öyle yaptılar.

Nasıl yani, sen istemezsen seni nasıl öyle yapabilirler ki?

- İlkokul dördüncü sınıfa gidiyordum; annemin Ankara'dan Urfa'ya tayini çıktı.

Devlet dairesinde mi çalışıyordun ki tayini çıksın.

- Bir nevi öyle... Bir genelevde uzun süre çalışan kadına "Eski memur" derler. Yani Bent deresindeki patronu annemi Urfa'ya sattı.

Genelevde öyle bir racon mu vardır, yani şehirde çok çalışan kadını şark görevine mi gönderirler?

- Kadını bir patron çalıştırır, çalıştırır kadının posası çıkınca gönderir, yerine yeni birisini alır. Dur ya nerede kalmıştık? Evet, ben ilkokul dördüncü sınıftayken Urfa'ya gittik. Annem orada beni bir ailenin yanına bakıcıya verdi. Beni ilk orada bakıcının oğlu halletti.

Annene falan bir şey söylemedin mi?

- Hayır, korkudan kime ne söyleyeceksin. Neyse, bir iki derken sürekli yapmaya başladı; böylelikle başladım bu işe.

Bunu bir iş olarak mı gördün? Yani hoşuna gitmiyor muydu?

- Hayır, şu anda bile hoşuma gitmiyor.

Hoşuna gitmiyorsa niye yapıyorsun?

- Baktım millet bu işe bayağı rağbet ediyor, ben de "nasıl olsa bu işi bana zamanında yaptılar, geriye dönüş de yok, bari para kazanayım" diyerek devam ettim.

İşini seviyorsun ki silikon da yaptırmışsın...

- Bizde hizmette sınır yoktur. İsteyene erkeklik, isteyene kadınlık; ne ararsan var.

Aylin'le de yaşıyorsun öyle mi?

- Evet, arkadaşlar gibi seviyorum onu.

Ama Aylin de para karşılığı erkeklerle yatıyor. Hiç kıskanmıyor musun onu?

- Yok canım ne kıskanayım! Erkekler onun para karşılığı vücuduna sahip oluyor, ruhuna değil.

Nereden biliyorsun? Günün birinde birisi ruhuna sahip olursa?

- Kendimden biliyorum canım. Onun yaptığı işleri ben de yapıyorum, o yüzden onun hissettiklerini çok iyi anlıyorum.

Peki birlikte olduğun erkekler arasından, senden aktif olmanı isteyen çıkıyor mu?

- Çooook... Ama bende bir şey yok. Yani benim penisim ancak hoşlandığım kadına kalkar. Erkeklerle asla. Çünkü iğreniyorum onlardan.

Grup olayına giriyor musun?

- Genellikle ailelere gidiyoruz Aylin'le ben. O insanlar nezih insanlar.

Nasıl yani nezih insanlar?

- Yani entelektüel, sanatçı, ressam vesaire; işte onlara gidiyoruz.

Para karşılığında mı gidiyorsunuz?

- Bazen para almadığımız aileler de oluyor. Onların muhabbetleri hoşumuza geliyor.

Biraz da Aylin'le konuşayım müsaade edersen.

Oktay- Ne müsaadesi canım, konuşun tabii. Çekinme kız, sağlam insandır valla, gel konuş ayol n'olucak sanki? Tanımadığın ailelerle çatır çatır s.k.şıyorsun şimdi bundan mı korkuyorsun hayret bi şeysin vallaa...

Aylin- Yok ayol, ondan değil. Ne konuşulacağını bilmiyorum, bilmeden yanlış bi şey söylerim diye çekiniyorum.

Oktay- O düzeltir sen merak etme, rahat ol yavrum. Mehmet Duru demişler ona. Bütün çılgınların, bizim gibi antirifinlonların can dostu. Yavrum benim. Hadi sor, sor, sor, kahvaltıda yenir ha, ha ha...

**Aylin sen de kendinden bahse-
der misin? Nerede doğdun, kaç
doğumlusun?**

- 1982 doğumluyum, İstanbul'da, Ci-
hangir'de doğmuşum. Annem, ismini
vermek istemiyorum, ressamdı. Ba-
bam da modacıydı.

Şimdi hayattalar mı?

- Babam yurtdışında. Annem de yılın
6 ayını yurtdışında geçirir, gelir bir ay
kalır gider.

Birlikteler mi annenle baban?

- Hayır, ayrılar. Zaten onlar ayrı dün-
yaların insanıydılar. Ben hasbelkader
dünyaya gelmişim.

Nasıl yani?

- Şöyle yani, annem lezbiyenmiş, ba-
bam da sonradan biseksüel olmuş.
Daha sonra tamamiyle travesti ol-
muş.

**Annen evlendikten sonra mı
lezbiyen olmuş?**

- Hayır, Güzel Sanatlar'da öğrenciyken
öyleymiş zaten. Babamla evliliğinin bir
gençlik hatası olduğunu söylüyordu.

Baban nasıl öyle olmuş peki?

- Şimdi şöyle, bunlar işi iyice azıtmışlar.
Entel danteller ya, evde partiler marti-
ler derken iyice ileriye gitmişler.

**Dur dur yavaş ol. Ne partisi? Siya-
si parti falan mı kuruyorlarmış?**

- Çok safsın be abi. Ne siyasi parti-
si? Esrar partisi, içki partisi, seks
partisi falan. Ayrıca bundan on dört
on beş sene önce hakikaten siyasi
bir parti kurmaya çalışmışlar. Marji-
nal bir parti, Yeşiller falan var ya, o
tayfadan bunlar. Bakmışlar kimse-
den bir fayda yok, herkes kendi yo-
luna gitmiş.

**Sen onları alaycı bir tavırla eleş-
tiriyorsun ama senin durumun
da onlardan pek farklı değil. An-
nen lezbiyenmiş, sen de lezbi-
yensin; baban sonradan travesti
olmuş, senin de şimdi travesti
sevgilin var. Onların yolunu
mu takip ediyorsun?**

Aylin- Oktay ne diyo bu yaa. Gel
şuna bi şey söyle yaa.

Oktay- Adam doğru söylüyor ki-
zım. Tabii sen alışkın değilsin böyle

sözlere. Adam seni gerçeklerle yüz
yüze getiriyor. Asıl dost bu. Evet se-
ni alıştırmışlar pohpohlanmaya, böyle
baba sorular gelince de apışıp kalırsın
işte. Adam 20 senelik gazeteci, sora-
cak tabii boru değil.

**Aylinciğim sorudan rahatsız ol-
duysan başka soruya geçeyim is-
tersen?**

- Lütfen bi zahmet, cevaplamak iste-
miyorum.

Oktay'ın nesini seviyorsun?

- Oktay'ın her şeyini seviyorum, ör-
neğin benim bir annem, bir babam,
bir arkadaşım, bir sevgilim gibi. Her
istegiime cevap veren birisi.

**'Bir annem gibi' derken neyi
kastediyorsun?**

Aylin- Fizyolojik anlamda değil. Kadın
ruhunu çok iyi biliyor, yaşıyor o ruhu.
Yani bana annemden daha annem...
Çünkü annemin görüntüsü kadındı
ama hissettikleri erkekti, ruhu erkekti,
elektrigi erkekti. Siz erkekler pek bil-
mezsiniz kadının hissettiklerini. Bazıla-
rınız var ki tabiri caizse öküz gibisiniz.
Kimileriniz var anlıyorlar bizleri ama
anlamak istemiyorlar, bilerek anlama-
makta direniyorlar.

Oktay- Aylinciğim biraz sözcükleri-
ne dikkat edersen sevinirim. Daha
yumuşak olursan yanlış anlaşılmalara
neden olmazsın. Gerçi Mehmetçiğim
o sözleri bir düzene koyar ama yine
de ana temalara dikkat etmeni tavsi-
ye ederim.

**Bence bir mahsuru yok, bırak
konuşsun Oktay.**

- Nerede kalmıştık unuttum.

**Her neyse... Sen ne zaman his-
settin lezbiyen olduğunu?**

**Babamı
bilmiyorum.
Annemin dostlarından
biriymiş. Yani annemin
parasını yiyen
pezevenklerden bir
tanesiymiş. Aslında
babamın kim
olduğunu annem de
doğru dürüst
bilmiyor.**

- On dört on beş yaşlarımda. Anne-
min bir arkadaşının evinde kalıyor-
dum, bana da annemin çevresinden
bulaştı bu lezbiyenlik.

**Bu lezbiyenlik sonradan da olu-
yor mu... Yani her isteyen ya da
istemeyen kadın he deyince lez-
biyen olabiliyor mu?..**

Oktay- Bir defa kadın kadına ilişkiye
giren lezbiyendir. Daha sonra ister
yapsın o işi ister yapmasın. Bazen du-
yarız ya "bir defa öyle bir deneyimim
oldu, sonra yapmadım" derler. Yalan,
vallahi de yalan billahi de yalan. Bir
defa yaptıysan sen lezbiyensin kızım,
geri dönüş yok. Tadını aldın bir kere.
Bir erkek diğer erkekle aktif ya da
pasif ilişkiye girdi mi homoseksüeldir
kardeşim, ondan sonra ister girsin o
olaya ister girmesin. İnsan yaşamı
film değil ki montaj yapıp yaşadığını
geriye saralım, o bölümü atalım. Ya-
şadın bir kere o kadar.

**Oktay, ben bunu Aylin'e sor-
dum sen zıpladın ya...**

Oktay- Pardon, özür dilerim.

Aylin- Zaten ben de Oktay gibi söy-
leyecektim. Değişik bir şey yok.

**Peki şimdi ikinize soruyorum.
Bir kadınla ilişkiye giriyorsan ve
bundan da hoşlanıyorsan niye
kadın görünümündesin? Sen de
bir erkekle ilişkiye giriyorsan
neden lezbiyensin?**

Oktay- Evet, ben kadın görünü-
münde bir travestiyim. Neden böyle-
yim? Hani bir söz vardır ya günümüz-
de nokta nokta olmuş noktanın daya-
sı olmaz diye. Bir zamanlar benim de
başımdan böyle talihsiz bir olay geç-
mişti. Savunmasızdım, kimsesizdim
diyebilirim. Bu işin geriye dönüşü ol-
maz. Nasıl ki eroini zerk edersen
bunyene, sonra bir daha bir daha vü-
cut ister. Bırakmak istersin ama vü-
cudun ister. İşte öyle bir şey... Adı-
mız çıkmış bir kere. Ben gerçekten
bir "or.spu çocuğuyum" anamın kar-
nındayken yazılmış kaderim. Ne yap-
tım ne ettiysem değiştiremedim ka-
derimi. Yıllar önce "bu işten çok pa-

ra kazanırım, sonra yine erkekliğime
döner, düzgün bir hayat yaşarım" di-
yordum. Yok kardeşim, olmuyor.
Çünkü bulunduğum yer bir lağım...
Lağımın içinde de ancak bir bok ola-
bilirsin, başka bir şey olunamaz.

**Dur ya Oktay n'oluyor demin
kendinle barışık bir insan port-
resi çizmiştin şimdi ise ağlıyor-
sun olur mu hiç? Tamamen ka-
derci oldun, sil şu gözyaşlarını.**

- Affedersin Mehmetçiğim, birden
yaşadıklarım, acılarım gözümün
önünden geçiverdi. Biliyor musun bu
memlekette benim gibi yüzlerce, bin-
lerce insan var. İnsanlar bir düşünsün
ya da devlet yasak koysun genelevde
çalışan kadınların çocukları olmasın.
Zaten toplumda o çocuğa yaşama
hakkı vermezler, yine toplum dışına
itilir. Mesela annesi genelevde veya
pavyonda çalışan çocuğun polis, su-
bay olma hakkı yoktur.

**Aylinciğim senin de son sözleri-
ni alayım.**

- O sorduğun soruyu yanıtlamıyorum.
Son söz olarak şunları tüm insanlara
söylüyorum, köpekler ya da kediler
özgür değildir. Serbestlikle özgürlüğü
insanlar birbirine karıştırmazlar. Öz-
gürlüğün de belli sınırları vardır. Her-
kes çocuğunu özgür bıraksın fakat
serbest bırakmasın. Belli aşırılıklarına
müdahale etsinler. Hayatı yaşayıp, ya-
layıp yutmuş büyük bir insanla daha
hayatı yeni tanıyan insan bir olmaz.
Hayatı tanırken belli hatalar yapabilir-
ler. Büyükler öğretici olsunlar. Hele
hele büyük şehirlerdeki aileler özelli-
kle daha dikkatli, daha temkinli olmalı-
dırlar. Benden bu kadar.

**Arkadaşlar ikinize de teşekkür
ederim.**

- Biz teşekkür ederiz.

Not: Bu röportaj daha da uzundu ancak kendi-
si hakkında çizilen bir karikatüre bile dava açan
bir başbakanın ülkesinde hoşgörüsüzlüğü göz
önünde bulundurarak röportajın birçok bölü-
münü kesmek zorunda kaldık. Söyleşimiz tüyü
yolunmuş tavuğa döndü. Okuyucularımızdan
özür dileriz. H

Penguen dergisinde çizdiği 'Aşk Acısı' dizisiyle derdini ummanlara akıtan sevgili Serkan Altunig'ne'ye bir dokunduk, bin ohh, pardon bin ah işittik.

Ne Kadınlar Sevdim Ağzıma Zıçtılar

Geçen sene Galatasaray Lisesi'nde bir sözleşmeye gitmiştik dergice... Orada bir arkadaş dedi ki; "Neden hep kadınlar karşısında ezilen adamları çiziyorsunuz? Misal; Aşk Acısı'ndaki Murat?" Ben de arkadaşına "Çünkü kadınlar beni hep eziyor" dedim. Peki doğru mu dedim?

İlkokul birdeydim ilk defa bir kıza aşık olduğumda. İlk merhabamıza altına işedim. O anda bitti aşkımız sessizce. İkinci aşkıyı orta birde yaşadım. Gittim Aylin diye bi kıza hayvan gibi aşık oldum. Bu sefer altına işemesem de netice de zıçtım.

Orta ikinci sınıfta önce Sevgi ardından Sinem diye iki ayrı kıza aşık oldum. Ergenliğin en coşkulu döneminde olduğumdan olsa gerek, sürekli aktif olan cinsel hayatım yüzünden zayıf, fekat bir kurbağayla sevişmişcesine sivilceli ve sigil dolu bir yüze sahiptim. İkisi de bana aynı şeyi söyledi; "Sivilcelerin olmasa seninle çıkardım!"

Orta üçüncü sınıfa giderken Damla'ya aşık oldum. Hastasıydım. Bir gün okul çıkışı serviste tam elele tutuşuyorduk ki servise babam bindi. "Serkan oğlum yeni araba aldım seni de almaya geldim hadi yine iyisin keranacı hehe!" diyerek indirdi beni servisten. Damla'ya baka baka indim aşağı. Sonra başka bir ampul tutmuş elini kızın.

Lise'de yatılı okula verdiler beni. Gider gitmez Devrim diye bir kıza aşık oldum. Binbir zorlukla çıkma teklif etmek için cesaretimi toplayıp yanına gittim. Okul bahçesinde top oynayan ipnelerden birinin çektiği şut tam ben "Ee... öö. Devrim Ee... Benimle çıkarm..." derken suratımda patladı. Kısa bir süre içim geçmiş. Ayıldığımda Devrim şutu çeken şerefsizle eleleydi başımda. Lise'de Melike diye bi kıza çıktım ama beni terk etti...

Üniversitede Mükü diye bi kıza aşık oldum (İsim rezalet ama kıza görme moruk) Ağzıma zıçıldı. (Köpek gibi evde ağladığını bilirim.)

Sonra Yağmur diye bi kıza çıkmıştım Bodrum'da. İstanbul'a dönünce o da kötümce tekme bastı.

Ezgi diye bi kıza çıktım sonra, 2,5 yıl. Sonuç değişmedi gene kötü tekme yedik anasını satayım. Kazakistan'dan bile kız buldum. Ağzına zıçtımın çekik gözlüsü bile terk etti beni. (Şerefsiz)

Hayatımın aşkı Aslı'ya değinmek bile istemiyorum. 7 yıldır görmüyorum, şu an görsem heyecandan kalp krizi geçiririm. Aslı'nın s.kinde olduğumu zannetmiyorum. Komşumuzun kızını görür görmez aşkımdan yerleri yalamaya başladım. Sonra en yakın arkadaşım olacak g.t, yedi manitayı gözümün önünde. (Şerefsizoglu şerefsiz!) (Hırslı alıyorum ip-neden; YAVŞAK!)

Bir gün sarhoş kayla Gargamel'in kızkardeşi gibi bir kıza "seni seviyorum" demişim. Sonrasında kaçacam diye akla kararı seçtim. Hala da tırsarım bir yerde yakalanacam diye. (Çalıştığım büfeye bile gelmişti ağzına zıçtımın gargameli. Görünmeyeyim diye 3 saat sucuk, salam, pastırma deposunda saklandım. 6 hafta annem dahil hiçbir dişi yanıma yaklaş(a)madı)

94 yazında, kızın biri için 'Karate Bilen Al-mancı' (klasik) bir denyoyla kavga ettim.

Olay da şöyle gelişti; kıza ikimizde yazıyorduk. Kız "Hadi benim için kavga edin" dedi. Ben "Haydaaa ne saçma yani falan..." derken. Kızın "Korkak çıktın sen!" demesiyle gaza gelip 32 (yazıyla otuz iki) dişimi birden elime almam bir oldu. Kız tabii ki öbür hıyarla çıktı. (Küçüktük gerçi o zamanlar...) (Şimdi olsa gene yaparım!)

Uzun lafın kısası buradan benim gibi ve benzeri durumda olan tüm arkadaşlara seslenmek istiyorum; hepinizin anına koyim! Sizden adam olmaz oğlum! (Kendimden biliyorum)

Çalışkan Amelie'ler

- Akşamları kaç kişi eve yaklaştığında gün içinde çıkarttığı evlilik alyansını cebinden çıkartıp, parmağına takıyordur?...
- Şu an kaç kişi sadece bir yerlerden özetini okuduğu kitapların tamamını okumuş gibi ona buna anlatıyor?...
- Kaç kişi şu an şu dakika "Lafınızı bölüyorum ama..." diye başlayıp konuyla alakasız olarak kendi derdini anlatmaya başlıyor?...
- Şu an itibarıyla kaç kişi chat ortamında bayan manitaymış gibi girmiş dalgasını geçip eğleniyor acaba?...
- Kaç kişi bu yazıyı okuyordur şu anda?...
- Şu an kaç kişi herkesin konuşmasından faydalanarak ortamdaki kuruyemiş tabağındaki antep fıstıklarını götürüyor?...
- Birisini yolcu edenler, ellerini sağa sola kaç kere sallıyor acaba?... Gidenle yolcu eden arasında el sallarken bir senkron tutma hadisesi oluyor mudur?... Eller aynı anda sağa, aynı anda sola gibi...
- Şu anda kaç berber, traş ettiği müşterisine değdiriyor?...
- Kimlerin parası şu anda bir yerlerde geçmemekte, arkadaşları ödeme yapma konusunda amansız bir ısrar içinde?...
- Şu an kaç muhabbet kuşu, hangi konuda muhabbet ediyor acaba?...
- Kaç kişinin kalp pili zayıflamış durumdadır?...
- Acaba kaç kişi normalde kendisine hiçbir şey ifade etmeyen bir şarkıyı ortamdaki dolaylı en sevdiği şarkıymış gibi bağıra çağıra söylüyor?...
- Şu anda kaç kişi saatlerin ileri alınmasından dolayı gün ışığından daha fazla yararlanıyor acaba?...
- Kimler okeye 4. olarak kahveden içeri girmektedir?...
- Kaç çift, sevişmesine okunan ezan yüzünden ara vermiştir?...
- Sabahları kaç kişinin kapısındaki gazete karşı daire tarafından çalınıveriyordur?...
- Şu anda acaba kaç dansöz pastanın içinde bir sürpriz olarak fırlayacağı anı bekliyordur?...
- Kimler acaba şimdi "N'aapım dublaj sevmiyorum abi yaa" bahanesiyle korsan film satın alıyordur?...
- Acaba şu anda kaç kişi yeni 25 kuruşla eski 100.000 lirası toplayıp, hesap etmeye çalışıyor?...
- Şu an, şu dakika kaç kişi köpek tarafından ısırılmamak için çömelmiş vaziyette bekliyordur?...
- Kaç kişinin yaptığı diyetten dolayı yağları erimekte?...
- Televoleler için hangi playboy hangi mankenle görünüleniyor?...
- Şu anda kaç kişi acaba birilerinin telefonunu çaldırıp kapatıyor kontörsüzlükten?...
- Kaç kişi şampuna ayrı, saç kremine ayrı... H

AYŞE ÜLKER SAYGAN SOLMAZ
FATİH SOLMAZ

Türkiye Avrupa Birliği'ne girmeye çalışıyor. Türk medyasında konu ile ilgili birçok kurumun, bilimadamının görüşlerine yer veriliyor. Biz de konuyu Avrupa ülkelerinde yaşayan, Avrupa'yı yakından tanıyan vatandaşlarımıza sormak istedik. İşte çeşitli mesleklerden, ülkelerden Hollanda'da yaşayan Türklerin konu ile ilgili görüşleri.

Bizim Düğün Olacak Ama Ne Zaman

YAKUP KARAHAN

Sezer Arslan
Bilgisayar Mühendisi
Bilgisayar Şirketi Sahibi

Baba zengin fabrikatör, anne sosyetik. Öyle kolay verirler mi kızını sana

- Bu süreci evlilik yolunda gerdeğe girmek için heveslenen damat ve gelinin oyununa benzetiyorum. Damat, gelinin nazından bıkmış durumda. Söz merasimi, nişan falan yıllar önce yapılmış. Artık evlenme zamanları gelmiştir. Gelinin babası zengin fabrikatör, kaz gelecek yerden tavuğu esirgemiyor. Fakat gel gelelim ki gelinin anası biraz sosyete karısı, bizim damadın Anadolu köylü geçmişi tereddüt ediyor. Şimdi kararı sosyete ya, hemen damadın bütün akrabalarının evine hücum edeceğini ve her gün bir köylü misafiri olacağı korkusunda. Bu korkular yüzünden her gün bir şey çıkıyor, yok onu beğenmedim, yok bunu beğenmedim, şunu düzelttin, düğün gününe kadar şu kuaföre gidin, burada pedikür, şurda manikür, falan fıstık... Gelinin babası olaya biraz daha ekonomik bakıyor çünkü damat 'kendisinin bile keşfedemediği' zenginlikler içerisinde. Bunu biraz disiplinle çok verimli hale getirebileceğini, fabrikasında iyi çalıştırabileceği düşüncesinde. O yüzden baba samimi görünümünde ve düğünün bir an önce olmasını istiyor ama hanımdan da müstesna bir şey yapamıyor. Hatta bu yüzden akşamları evde kavga bile ediyorlar. Yani bizim düğün olacak ama ne zaman? Henüz ben de bilemiyorum.

Saliha Yurtay
Turizm Şirketi Sahibi

Ekmek burda 1 euro, Türkiye'de 300.000 TL

- Türkiye'de yaşayanlar buraları gözlerinde büyütüyorlar. Yani, şu an aslında gözle görülmeyen bir rahatlığı var Türkiye'nin ve Türkiye hep tek taraftan olaylara bakmakta. Türkler AB'ye girince gelirlerinin artacağını düşünüyorlar. Oysa ki gelirleriyle birlikte giderleri de artacak. Ekmek burda 1 euro, Türkiye'de 300.000 lira. Bu açıdan kimse bakmıyor olaya. Düzen tamamen değişecek, bugün AB girmek isteyen birçok insan farklı gerçeklerle karşılaştıktan sonra karşı kampanyalar yapabilirler.

Tuna T. / İşsiz / 2. Kuşak
Hollandaca konuşuyor /

Türkler gelirlerse Avrupa biter.

- Valla bana göre almasınlar. Çünkü bütün Türkiye boşalıp buralara akın eder. Bir kişinin bile Türkiye'de kalabileceğine inanmıyorum. Herkes buralara gelmek isteyecek. O zaman Avrupa'yı bitirirler. Bizimkiler çok görgüsüz, her gittiğimizde illa evlilik yapalım, sahte kağıt hazırlayalım bizleri de götürün diye beni ve çevremdeki insanları sıkıştırıyorlar.

Kerem Kiliç / Emlak Komisyoncusu

Bu bir alışveriş, yani çıkar ilişkisi

- AB'nin bu işte çok çıkarı olduğunu düşünüyorum. Örneğin Türkiye'yi AB'ye aldıkları zaman Türkiye'deki bir çok yeraltı zenginliğini de Avrupalılar işleyecek, işletecek. Bu yeraltı zenginliklerini üye olduktan sonra Türkiye'nin kullandırmaması da söz konusu olamayacak.

Gülten Aydın
Siyaset Bilimci

Burada yaşayan Türkler zarar görebilir

- Buralarda kırk yıldır çalışıp yaşayan bu insanlar neredeyse kazandıkları tüm parayla Türkiye'de yatırım yaptılar. Bu da bu kişilere buralarda vergi muafiyeti getirdi. Şimdi Türkiye'ye boğazından keşip yatırdıkları bir sürü yatırım, gayrimenkul, hisse senedi, banka hesabı için vergiye tabii olacaklar ve birçok şeylerini kaybedecekler. Bu yatırımlardan haberi olmayan Hollanda, Belçika, Almanya ve diğer Avrupa ülkeleri şimdi bu yatırımları vergilendirebilecekler. Hatta buralarda işsizlik ödeneği alabilen birçok insan Türkiye'de mal varlığı ya da parası bulunduğu için para alamayacak hatta geri ödeme yapmak durumunda kalacak. Yıllardır buralarda Türkiye özlemi ile yaşayan, sadece ekonomik koşullarından dolayı buralarda bulunan insanlar çok zarar görmüş olacak.

Murat Tanır / Avizeci

Kına gecesini yasakladılar, şimdi de sakatat satışını yasaklayacaklar

- Avrupalılar Türkiye'yi birliğe almak istemiyorlar ama Türkiye'ye muhtaç olduklarını da biliyorlar. Aslında AB'ye girmek bir taraftan da Türkiye'nin kârına olur. Avrupalılar yatırım yaparlar, fabrikalar falan kurarlarsa işsizlik falan azalır o açıdan iyi ama bana göre Türkiye'nin Avrupa'ya hiç ihtiyacı da yok. Kafayı kullansa Avrupa'dan çok ilerilere gidebilir. Bunları yapmak, yapabilmek için illa da AB'ye ihtiyacı yok.

- Aslına bakarsanız Türkiye'nin AB'ye girmesine karşıyım. Nedeni, Türkiye, hür, bağımsız bir ülkedir ve öyle de kalmalıdır. Öbür türlü benliğini yitirir, dışa bağımlı hale gelir. Örneğin adam senin geleneklerini, göreneklerini yok etmeye çalışıyor. Burada adamlar şimdi kına gecelerini yasakladılar. Bu ne demek? Senin kültürünün, öz benliğinin yok olması demek. Gereklelerini de kınanın sağlığına zararlı olması diye açıklıyorlar. Yavaş yavaş kültürümüzü yok etmeye çalışıyorlar. Sokaklarda kurban kesiminin yasaklanması anlıyorum, olabilir. Vahşice, yollarda kan akıtmak doğru olmayabilir ama sakatat satışlarını da yasaklayacaklar.

Behzat Tan Balaban
İş adamı**Türkiye'nin borçlarındaki sıfırları hesap edecek makine daha icat edilmedi**

- Bu işin kısa sürede gerçekleşmesi mümkün değil. AB ıvırıp kıvırıp bu işi çok uzun bir vadeye erteleyecektir. Bunu yapmayıp kısa sürede bu işe okey demeyi kabulleniyorsa bu işin altında bir bit yeniği aramakta fayda vardır. Çünkü şuna emin olmak gerekir ki AB, Türkiye'ye bir şeyler verecek ve verdiklerinin on mislini alma hesaplarını tutturmaya çalıştığında da evet diyecektir.

AB'den önce verilen Gümrük Birliği onayı da AB'nin bu işten bizden daha kârlı çıkması sonucunu doğurmadı mı? Gümrük Birliği'nden sonra borcumuz nerelerden nerelere geldi; hesabını kimse yapamıyor artık. TL üzerinden hesaplamaya kal arsanızda bunca sıfırı hesap edebilecek bir makine icat olmadı henüz.

- AB kapılarında diz çürütmek, kurumlarının önünde hazırda durmak, Türklerin tarihte düşebildiği en küçültücü dönemleri yaşıyoruz bizlere. Adam açık açık istemiyoruz diyor biz açık açık gi-recez diye vermediğimiz taviz kalmadı.

- Siz, böyle eşkiyaların, hesap kitap uzmanlarının, dünyayı yüzlerce yıldır sömürmüş insanları köle edip satmış, silahlarıyla milletleri birbirine kırdırmış, petrol için her şeyini satabilen hırsızlara, bir kurusunun hesabını yapan ve bu hesabı çok iyi bilen bir AB'ye bu kadar taviz verirsiniz sonunda o sizin her şeyinizi alır, fark edemezsiniz bile.

Jannis Petros
Yunan kökenli Hollanda vatandaşı / İşletmeci**Modernleşmek için şart**

- Türkiye'nin AB'ye alınması ekonomisini olumlu etkiler. Hem ekonomik hem sosyal anlamda yararları olur. Daha da modernleşir ve bir batılı ülke haline gelir diye düşünüyorum.

Kerem Kiling / Emlak Komisyoncusu**Bu bir alışveriş, yani çıkar ilişkisi**

- AB'nin bu işte çok çıkarı olduğunu düşünüyorum. Örneğin Türkiye'yi AB'ye aldıkları zaman Türkiye'deki bir çok yeraltı zenginliğini de Avrupalılar işleyecek, işletecek. Bu yeraltı zenginliklerini üye olduktan sonra Türkiye'nin kullandırmaması da söz konusu olamayacak.

Ali Çolakoğlu / Kuaför**Türkler buradaki yaşamı gözünde büyütüyor. Domates pahalı burada**

- Valla abi ben bu konularla hiç mi hiç ilgilenmedim şimdiye kadar. Yani 'Türkiye AB'ye girmeye çalışıyor, ne oluyor ne bitiyor, gelişmeler ne alemde? Hani ben de bir göz gezdireyim' demedim açıkçası. Ama madem sordun şunu söyleyeyim; Türkiye girmek istiyorsa bence girsin. Yani girmesini, alınmasını isterim.

- Türkiye'de büyüdüm, iki tarafı da gördüm. Bana göre buralarda yaşanmaz. Türkiye sosyal haklar ve sosyal ilişkiler açısından buralardan çok çok iyi. Türkiye bu işe bulaşırsa aslında batar. Bütün bu sosyal hakları, ilişkileri kaybedebilir diye korkuyorum. Türkiye'de insan ilişkileri çok iyi, buralarda insan ilişkisi diye bir şey yok. Bir de insanlar buraları gözünde büyütüyor. Yani memur şu kadar alıyor, işçinin maaşı şu kadar diye gözünde büyütme. Doğru, memur işçi alıyor da aynı adamlar domatese 250 bin lira vermiyor iki buçuk euro verip alıyor. Bana göre Türkiye bu işten zararlı çıkar. İnsanlar da pişman olur. Bir sürü güzel şeyimizi kaybederiz.

Selami S. / Taksi şoförü**Parası olan şimdi Türkiye'de ev, arsa almalı**

- Türkiye'nin hemen olmamakla beraber üye olabileceği düşünce-sindeyim. Ama Türkiye AB'ye üye olduğunda birçok kaybı söz konusu olacaktır. Bu işten AB değil uzun vadede Türkiye zararlı çıkacak. Çünkü zengin daha zengin, fakir daha fakir olacaktır. Benzer durum İspanya'da yaşandı. Ev fiyatları, yazlık fiyatları bir zamanlar İspanya'da şimdi Türkiye'de olduğu gibiydi fakat üyeliğe geçildikten sonra fiyatlar Avrupa ülkelerindeki düzeye yükseldi. Yani elinde malı mülkü olan bu yükselişten ciddi kârlar elde edecek düşünce-sindeyim. Parası olan şimdi Türkiye'de arsa, ev almalı çünkü üyelik gerçekleşikten sonra gayrimenkule güç yetmeyecek diyorum.

Nazmi Türkkol / Avukat**Tek sorun Türkiye'nin askeri gücü**

- Bence AB, Türkiye'yi birliğe alma konusunda samimiysiz değil. Çünkü buna mecbur olduklarını düşünüyor. Yani Türkiye'ye ciddi ciddi ihtiyaçları var. Eğer Türkiye'nin üyeliği gerçekleşmezse bu durum ekonomik olarak AB'nin sonu bile olabilir. Şu an AB pazarı dolmuş durumda. Bir yerde tıkanma yaşamakta ve yeni pazarlar bulunması gerekiyor. Türkiye'de bunun için en ideal ülke. Tek sorun, Türkiye'nin ülke olarak büyük olması ve askeri gücü.

Zeynel Erkut / Doktor**Sadece Mehmet Ali Birand AB samimi diyor.**

- Türkiye'yi sevdiğim için bu üyeliğe karşıyım, üye olması taraftarı değilim.

AB bize karşı, tabii ki samimi değil, samimi olduğunu kim iddia ediyor ki Mehmet Ali Birand'dan başka?

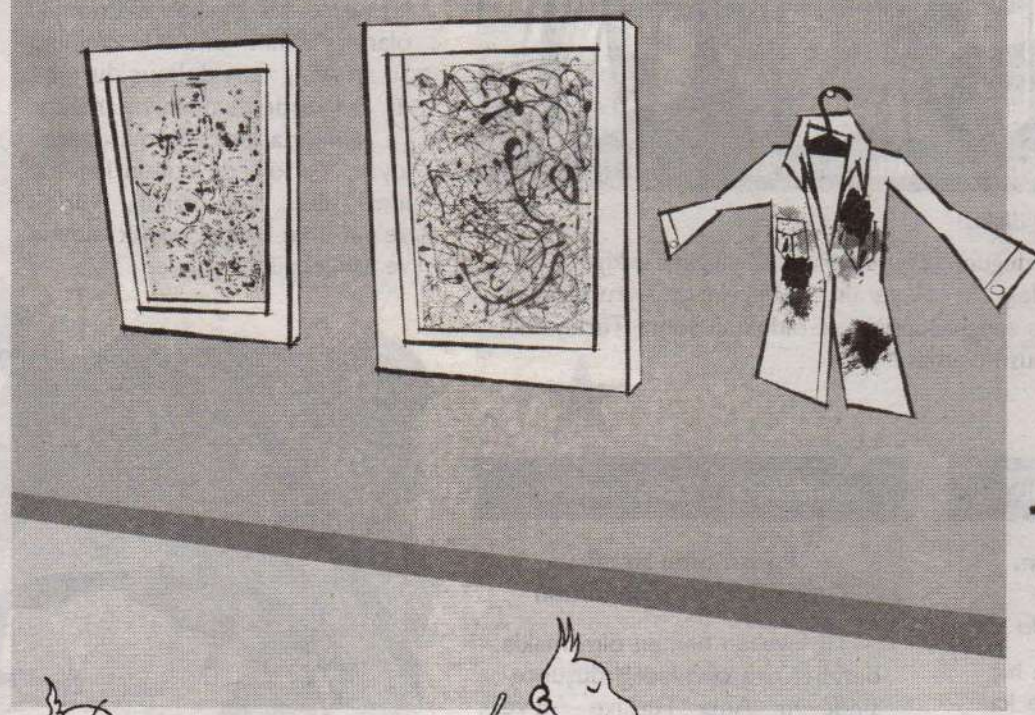
- Bizi sonunda AB'ye alacakları gün (15-20 yıl sonra) AB zaten o kadar dejenere ve sorunlu bir yapı olacaktır ki, Türkiye'nin bu gruptan uzak durması kendi bölge sağlığı ve güvenliği için çok daha iyi olacaktır. Aksi takdirde o kaos.girdabında kendini 2004 yılındakinden çok daha kötü durumda bulur.

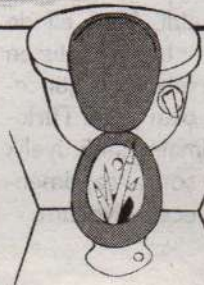
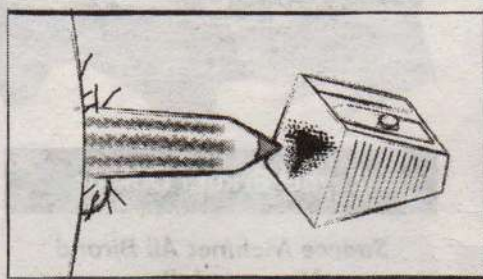
KALEM

Yazı yazmaya, çizgi çizmeye ya da resim yapmaya yarayan, üç parmak arasına alınarak kullanılan çubuk biçiminde araç.

Bir yargı geleneği; idam cezasına hükmedilince kalem kırılır. Bugün artık Türk Hukuku'nda idam cezası yok; peki kırılan onca kalemin hesabını kim verecek?

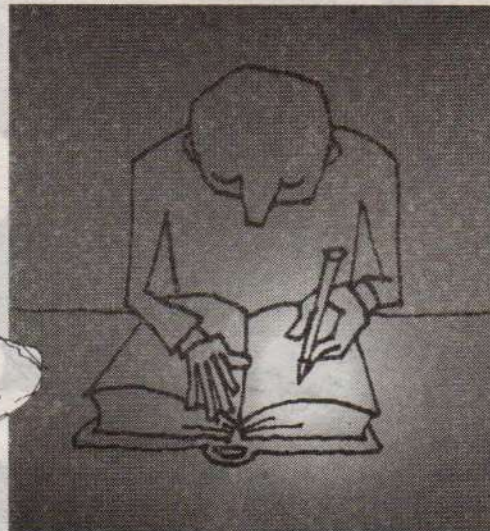
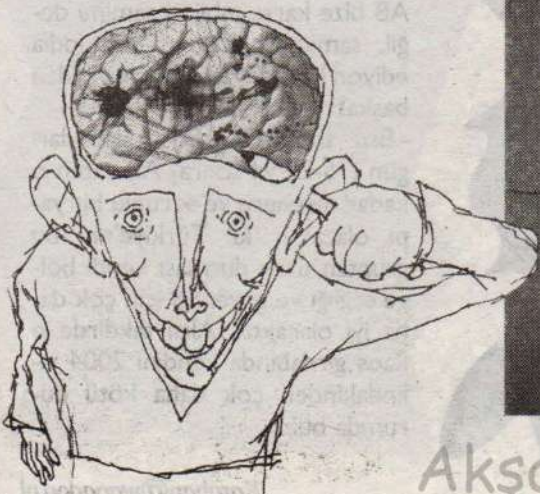

Bizim memleket garip bir memlekettir; nasıl olur da imza atmak, form doldurmak için bankolara konan sabit kalemler yerinden sökülüp götürülür?

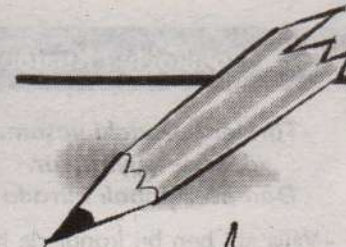

Çocukken yaptığımız bir "kaleme oturtma" numarası vardı. Tam bir eşek şakasıydı; acısı sonradan çıkardı.

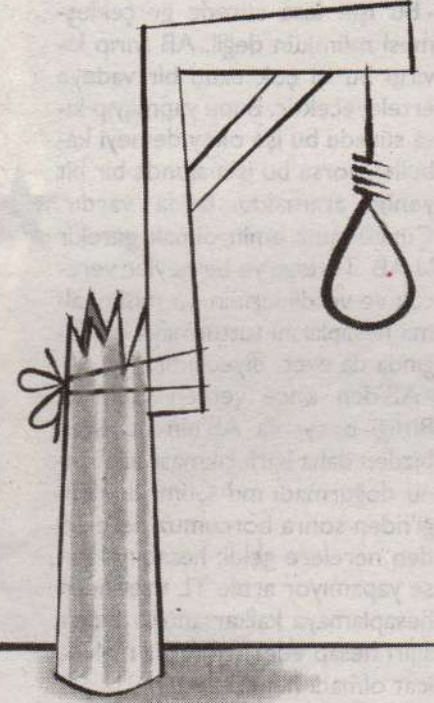
Kalem yazı yazmak, resim çizmek dışında bir başka önemli iş için de kullanılır; kulak karıştırmak.

Kalem yüzyıllardır ışın aydınlığının simgesidir.

Bilgisayar yaygınlaştıkça kalem daha az kullanılır oldu. Ne olursa olsun kalemin yerini hiç bir şey tutamaz.

Dolma kalemle yazmak bir ayrıcalıktır ama bu ayrıcalığı yaşamak için öncelikle sıkı bir mücadeleyi göze almak gerekir. Tombul dolma kalemler, dar ağızlı mürekkep şişelerine bir türlü sığmaz.

Ortaokulda, lisede sıranın üzerinde fazladan bir kalem bulundururduk; tabii yazı yazmak için değil, vere atmak için...

Hiç unutmam, babamın bir kalemi vardı; aşağı-yukarı çevirdikçe içindeki kadın soyunup giyinirdi. Bu kalem babamın odasında en çok ilgimi çeken eşyalardan biriydi.

Bülent Çulhaoğlu www.webaslan.com'un, **Nihat Özden** www.karakartal.com'un, **Cem Bayraktar** www.fenerbahçe.com'un editörü. Yaptıkları işlerden en önemlisi ve en zoru takımlarının maçlarını, canlı olarak internet üzerinden, yazarak anlatmaları. Maçı öncesiyle sonrasıyla öyle bir yazıyorlar ki, okuyucular Ferrari Ribery'nin beşinci vitesine takıp nasıl gole gittiğini, Ahmed Hassan'ın güzel oyununu yahut Rüştü'nün doksandan topu nasıl çıkardığını ayrıntılarıyla hayal ediyorlar. Çünkü onlar kelimelerle bir stad, iki takım, heyecanı üst seviyede bir oyun ve seyirci yaratıyorlar.

Maalesef Top Ağlarımızda

SİNAN SÜLÜN

Ne zaman başladınız internetten canlı maç anlatmaya?

Bülent: 98 yılında Galatasaray'ın maçlarını canlı yayınlayarak başladık. Daha sonra Beşiktaş ve Fenerbahçe'nin de maçlarını anlatmaya başladık. Spornet-work.com çatısı altında Süper Lig'deki 18 takımın taraftar sitesine sahibiz. Ama şimdilik sadece üç büyüklerin maçlarını canlı aktarabiliyoruz.

Televizyonda, radyoda-ki canlı yayınlarda seyirciler görüyorlar ve duyuyorlar. Ama sitede

sadece yazıyla takip ediyorlar. O heyecanı nasıl veriyorsunuz?

Cem: Bizim yaptığımız iş aslında bir yazarın bir olayı kahramanlarıyla birlikte tasvir etmesi gibi. Ne kadar iyi tasvir edersek biliyoruz ki seyirci o heyecanı o yazıdan o kadar yaşayabilir. Sözle anlatım tabii ki daha kolay, bir dakika içine onlarca kelime sığdırırsın, konuşurken cümlelerin düşük olabilir. Ama yazıda bu mümkün değil. Devrik cümle kurmaman gerekiyor. İnsanlara maçın heyecanını hissettirebilmen için yaratıcı kelimelerle anlatman gerekiyor.

Bülent: O maçın heyecanını verebilmek için olabildiğince ayrıntıya girmen gerekiyor. Örneğin orta sahada şu an aksaklıklar var, sağ kanat çok iyi işliyor gibi.

Nihat: Önce anlatıcının o maçı soluması ve kendini bir anda her şeyden soyutlayıp statta o maçı izlediğini hissetmesi gerekiyor. Mesela Büyükşehir Ankara maçında Beşiktaş 2-0 yeniliyordu. Rıza çıkmış kenardan bağıyor. Sen Rıza'nın ruh halini vermek zorundasın. Sen de tamamen taraftarsın o anda. Kendini orada statta hissetmen lazım.

Bülent: Bire bir tribünün havasını yansıtmaya çalışıyoruz. Örneğin Ergün soldan ortladı değil de, süper solak Ergün soldan şiir gibi aktı, kesti, kral rövaşatayı vurdu, top çatalda. Ve gooooooll diye veriyorum. Ya da hakem yanlış bir karar verince taraftar bağıyor oradan yuh diye. Biz de yazıyoruz 'Yuh be hakem bu nasıl faul olmaz, yuh bu kadar da olmaz' diye.

Cem: Seyirci statta ne istiyorsa, nasıl konuşuyorsa sen de öyle veriyorsun. İşte sağ kanattan akınlar başarılı olmuyor. soldan akın yapsanıza diye bağıırken seyirci, sen de bunu yazıyorsun. Sol kanattan oynayın çocuklar ya da bu sağ kanat iyi işlemiyor diye veriyorsun. lleride basmak lazım. Defanstan sağlam çıkmak lazım gibi ilginç tespitlerimizde oluyor. (Gülüyorlar)

Bülent: Mondragon yerine tribünün hitap tarzı olan Mond'i kullanıyorum. Mondragon bir top çıkarmışsa Mond'i köşeden süper çıkardı diye yazıyorum. Mesela taraftarlar Ribery'e Ferrari Ribery'i diyorlar. Ben de Ferraribery'i beşinci vitesine takıp yazıyorum.

Kimler izliyor ya da şöyle sorayım, kimler okuyor?

Nihat: Genellikle radyo ve televizyondan takip etme şansı olmayanlar bizi izliyor. Yurtdışından epey takip eden var. Bunların yanında internet kafeler, çalışanlar, bahis oynayanlar...

Cem: Bir kısım da hem televizyondan izliyor hem de bizden takip ediyor. Tabii bu durumda bazen başımıza çok komik olaylar da geliyor. Mesela Ümit Özat otuz metreden bir füze fırlattı diyorsun. Abartıyoruz biraz. Çünkü taraftar gibi bakmamız lazım. O

Hadi be Ahmed Hassan'ım, seni kim tutar, nerelerdeydin bu zamana kadar

sırada bir mesaj geliyor. Abartma, abartma diye. (Gülüyorlar)

Bülent: Ortalama derbileri 20-25 bin kişi izliyor. Diğer maçlarda 10-15 bin civarında izleyen var. Ayrıca wap'tan da izleyenler var. Bu izlenme oranları da genelde takımın iddiasıyla da ilgili oluyor. Şampiyonluk ya da Avrupa kupalarında iddiası azalmışsa eski maçlarına oranla düşüyor biraz. Bir de mesaj sistemi var. Maçı takip edenler bir yandan da mesaj atıyorlar maça ilgili yorumlarını. Ekranın altından o yorumlar da akıyor aynı zamanda.

Cem: Mesaj için siteyi izleyen yüzlerce de insan var.

Ne tür mesajlar geliyor?

Bülent: Adam evinde Lig TV'den maçı izliyor, Van Hooijdonk'u oynatmıyor diye Daum'a kızıyor, hemen bize yazıyor. 'Hoca Van Hooijdonk'u niye oynatmıyorsun' diye.

Cem: Bazen ilanı aşk edenler. 'Aysel seni seviyorum. Karamürsel'den Fatih.' (Gülüyorlar) Tabii gelen mesajlar yayınlanmadan önce kontrol edildiği için onları yayınlamıyoruz.

Nihat: Mesaj atarken rumuzunu ve gönderdiğin yeri yazdığın için epey ilginç mesaj da oluyor.

Cem: Gönderen rumuz yerine Anelka, nereden yerine Saraçoğlu yazıyor. Şöyle bir mesaj atıyor; Tamam siz rahat olun 78. dakikada golümü atıyorum. (Gülüyorlar)

Bülent: Galatasaraylılar da şöyle mesajlar atıyor. Diyelim o maçta Hasan Şaş yedek ve maçta 0-0 devam ediyor. Gönderen: Hasan Şaş. Nereden: Yedekler Kulübünden. Mesaj: Bekleyin 47. dakikada girip golümü atıcam.

Nihat: Beşiktaş'ta ise halen Pascal'a ve İlhan'a özlem dolu mesajlar gelir. Gönderen Pascal. Nereden: Diskodan. Bekleyin gelicem kurtaracam sizi. Ya da Gönderen: İlhan Mansız. Nereden: Hertha Berlin'den gönderiyorum. Mesaj: Az kaldı, geliyor, kurtaracam takımı.

Cem: Rumuzla mesaj gönderdikleri için Fenerbahçe gol yediğinde gelen mesajların çoğu Galatasaraylılardan oluyor. Nasıl goldü ama. Ne oldu Fener falan filan. Rakipler birbirlerinin sayfalarına sürekli mesaj atıyorlar.

Bu işi yaparken dikkat edilmesi gereken hususlar var mı?

Nihat: Futbol bilgisi dışında bilgisayara da hakim olmak gerekir. En az dakikada bir pozisyonu yazman gerekiyor. Çünkü karşıdaki izleyici bunu bekliyor. Bazen orta sahada top çeviriyorlar. O ona veriyor. O ona veriyor. Sen onları da vermek zorundasın.

Bülent: Ama bunları verirken, top çeviriyorlar diye değil de yeni bir atağımız başlamak üzere diye verisen izleyicinin heyecanını üst limitte tutmaya devam edersin.

Bir maçta kaç mesaj yazıyorsun?

Cem: En az 120 mesaj yazıyoruz.

Nihat: Sadece maçı değil onun öncesini ve sonrasını da anlatıyoruz. Canlı yayına

Gönderen:
Anelka
Nereden:
Saraçoğlu
Mesaj: Bekleyin
78. dakikada
golümü
atıyorum.

maçtan bir saat önce başlarız. Örneğin, cezalı oyuncularımızı, kadromuzu, hangi formayla çıktığını, futbolcuların saha içerisindeki yaptığı ısınma hareketlerini yazıyoruz mutlaka.

Bülent: Rakip takım hakkında bilgiler veriyoruz.

Nihat: Ulusal marş okunuyor onu veriyoruz. Para atışı yapılıyor, kaleler seçiliyor. Hangi kale nin seçildiğini veriyoruz. Yani mümkün olduğunca ayrıntı vermeye çalışıyoruz. Çünkü adam seni görmüyor. Sen nasıl anlattırsan kafasında onu canlandırıyor. Çünkü bizi takip eden insanlarda ona göre mesaj atıyorlar. Mesela Koray adamı kaçırdı diyelim bir gol yedik. Bizi izleyen adam hemen refleksini gösteriyor. Mesaj geliyor; Yeter ya artık, Rıza hoca çıkar şu Koray'ı. Ya da Ahmed Hassan iyi oynuyorsa, 'Hadi be Ahmed Hassan'im, seni kim tutar, nerelerdeydin bu zamana kadar' diye mesajlar gönderiyorlar.

Derbi maçları anlatırken ayrı sitelerde yan yana aynı maçı anlatıyorsunuz.

Bülent: Diyelim Galatasaray-Fenerbahçe maçını anlatıyoruz. Hakem bizim aleyhimize bir karar veriyor. Bu ne biçim karar, yuh be hakem diyorum. Cem de bana cevap yetiştiriyor. Atışmaya başlıyoruz, bir yandan da maçı anlatıyoruz. Yani ellerimiz işte dilimiz oynışta. (Gülüyorlar)

Maçı anlatırken kullandığınız klişe kelimeler, cümleler var mı?

Nihat: Genellikle gol yediğimizde 'maalesef top ağlarımızda' diye yazıyoruz. (Gülüyorlar)

Maçı anlatırken tam izleyebiliyor musunuz?

Cem: Hayır. O sırada iş yaptığımız için o keyfi tam olarak alamıyoruz. Mutlaka akşam eve gittiğimizde tüm maçı ayrıntılarıyla izliyoruz.

Son bir soru; Kim şampiyon olur?

Nihat: Valla Beşiktaş gönüllerin şampiyonu. (Gülüyorlar)

Bülent: Fenerbahçe bala mala gidiyor ama bu böyle gitmeyecek sanırım. Galatasaray 100. yılında şampiyonluğu kucaklayacak.

Cem: Fener Daum'a rağmen şampiyon olacak. Çünkü Daum bu kadar iyi bir futbolcu değil. (Gülüyorlar)

Pazartesi İntihar Ediyorum

LEVENT TÜLEK

Her şey boş... Her şey anlamsız... Herkesin mecburen yaşadığı, didindiği, bir sürü salaklığa boyun eğdiği bu dünyaya ne diye katlanıyorum ki!... Nedir yani? Sonunda madalyamızı mı takacaklar?... Nihayetinde boktan ve kendine yakışmayan bir hastalığın avucuna düşecek ve sürünerek zaten öleceksin...

Ne doğru dürüst para kazanabildim, ne doğru dürüst kariyer yapabildim, ne de hayatımın aşkına kavuştum... Eee? Ne diye daha bu didinme?

Bu koyun sürüsünün arasında sanki hiç mezbahaya gitmeyecekmiş gibi otlamaya devam eden bu zavallı bedenime ben sahip olmalıyım!

Kimse yeteneklerimi anlamadı... Hoş, kim anlayacaksa! Kimse ruhumu rahatlatamadı, kimse mutlu edemedi beni! Her gün bir geçen günden daha aynı, her gün bir geçen günden daha başarısız ve her gün aynı arayış... Yok!... Yok!...

Pazartesi intihar ediyorum!

O zaman dank edecek herkesin kafasına! Ama iş işten geçmiş olacak! Ben onları değil, onlar beni kaybetmiş olacak! Dünya kaybedecek! Ben eksik olacağım! Onlar boşlukta olacak, ben istediğim yerde! Kimse beni imtihan edemeyecek, kimseye hesap vermeyeceğim, kimseye borcum olmayacak, kimseye müdana etmeyeceğim, kimse bana yokmuşum gibi bakmayacak, kimse artık benim farkıma varmazlık etmeyecek... Ben kazanacağım...

Oh be!... İnsan karar verdimi bile kendini yapmış gibi hissediyor... Kuş gibi oldum... Sakallarımı kazımama, tırnaklarımı kesmeme, her dakika bakımlı görünmeme, bayramlarda patrona mesaj geçmeye, ne olacak bu memleketin hali dememe ve içip içip ağlamama artık gerek kalmayacak...

Evet... Pazartesi...

Bugün Cuma... Güneş nasıl da doğdu... Dün gece yağmur yağmış galiba... Pencerenin önündeki düşmeye hazır damlalar nasıl da parlıyor... Dur bakayım... Ne dedi meteoroloji?... Hava bütün hafta böyle olacaktı... Ne güzeldir şimdi Sultanahmet Meydanı... Ortaköy'de çay içmek... Kalamış'ı yürümek!...

Bu ikili traş bıçağı tarla gibi yaptı suratımı... Çıkıp üçlü traş bıçağıyla bir kere kullandım da kaymak gibi yapıyor cildi... H

Daniel Koplowitz, 1945'te bir mülteci kampında doğdu. Londra'da büyüdü. Pek çok farklı ülkeyi gezdi, pek çok farklı yerde yaşadı, pek çok farklı işte çalıştı. Esrar yüzünden birçok ülkede hapis yattı. 1975 yılında Suriye sınırında Türkiye'ye esrar sokmaya çalışırken yakalandı. 12 yıl Türkiye'nin çeşitli yerlerindeki hapishanelerde yattıktan sonra tahliye oldu. 2002 yılından bu yana, çok sevdiği Gümüşlük'te yaşıyor. Son romanı Karafatmanın Sarayı'nda Türkiye'deki hapishane anılarını roman kurgusuyla bir araya getiren Koplowitz'le, Geceyarısı Ekspresi'ni, Türkiye'deki hapishane hayatını ve kitabını konuştuk.

Artık Hiçbir Şeyden Korkmuyorum

OYLUM G. ÇAĞAN

Kitabınızı birçok insan Geceyarısı Ekspresi'ne benzetti. Ama siz çok farklı olduğunu söylüyorsunuz. Sizce bu farkı yaratan ne?

- Billy Hayes kitap yazmadı. Hollywood'da üç kişilik bir grup yazmış kitabı. Kitap tek bir amaç için yazılmış: film çekmek. Filmi de belli bir amaç için yaptılar; ırkçılık, Türk'ü aşağılamak, Amerikalıyı cesur göstermek... Benim başlama noktam çok farklıydı. Türkçe'de güzel bir söz var bunun için, vicdanını rahatlatmak; benim için böyleydi. Çok acı itiraflar var bu kitapta. Benim için bir çeşit terapi gibi başladı, sonradan değişti. Bir çeşit edebiyat yapmak istedim. Bu kitapla buna başladım bence.

Kitapta anlattıklarınız oldukça objektif bir bakış açısıyla yazılmış. Sanki 'oradaki şartlar bunlardı, mecburen biz de bunları yaşadık' diyorsunuz...

- Evet, bunlardan kaçmanın yolu yoktu. Oradaydık ve idare etmek zorundaydık. Ayrıca biz oldukça iyi durumdaydık. Çocuk mahkumlar bizden çok daha kötü durumdaydı. Hapishanede mafyadan sonra en iyi yaşayan ise siyasilerdi. Gerçekten

onlardan çok daha kötü durumda olanlar vardı; özellikle de çocuklar. Şimdi de aynı problem devam ediyor; sürekli aynı problemi gizlemeye çalışıyorlar. Bu nedenle bir an önce Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmesini istiyorum.

Sizce gerçekten bir şeyler değişecek mi Türkiye AB'ye girerse?

- Genel kurallar olacak en azından. Şimdi Şişli Belediyesi sokak çocukları için güzel bir program başlatıyor. Ama yalnızca Şişli yetmez ki, diğer yerlerdeki çocuklar ne olacak. Yaygın bir sistem yok. Mesela İzmir'de bahar gelince polisler sokaktaki çocukları topluyorlar. Halbuki ortada suç bile yok. Çocuklar bütün yazı hapishanede geçiriyorlar. Niye? Turistler sokak çocuklarını sevmez!

1990'da Karafatmanın Sarayı'ndaki hikayelerin bir kısmını içeren 'Hilalin Işığında' adlı kitabınız yayınlanmıştı. Ama bu kitap pek ses getirmedi. Sizce bunun nedeni neydi?

- İngiltere'de iyi satıldı ama burada yanlış yayınevi çıkardı kitabı. Cem Yayınevi'nden çıktı kitap ama tanıtım yapılmadı.

di, dağıtım iyi değildi. Sanırım Türkiye'de kitabı en çok ben satın aldım.

Aynı konu üzerine yeni bir kitap yazmaya nasıl karar verdiniz?

- İngiltere'deki bir yayınevi sahibi "Sen yeniden böyle bir kitap yaz. Hikayelerin çok güzel ama içinde sen yoksun, kendini de koy hikayelerin içine" dedi. Sonra orada bazı aksilikler oldu, editör değişti, yeni editör değişiklikler istedi, ben de kızdım bıraktım. Sonra burada birilerine gösterdim, böyle bir kitap burada şimdi yayınlanmaz dediler. Haklılar da bir bakıma Geceyarısı Ekspresi'nden daha kötü. Çünkü çok kötü olaylar var ama çok iyi olaylar da var; bu denge daha inandırıcı. Bir dönem yayınlanmadı kitap, öyle kaldı. Daha sonra tekrar yayınlamak istedim, sonunda Kanat Kitap'tan çıktı.

Türkiye son yıllarda Avrupa'ya yaklaşmaya, kendini kanıtlamaya çalışıyor. Sizce kitabınızın tepkiyle karşılanmamasının nedeni bu olabilir mi?

- Evet, bence böyle. Bence Avrupa'ya girmek ve başarılı olmak için benim kitabım gibi seylere açık olmak gerekiyor. Türkiye de birçok tabu var. Böyle

kitaplar bu tabuları yıkmaya yardımcı olacaktır.

Kitabı yazarken gelebilecek tepkilerden çekindiniz mi?

- Artık hiçbir şeyden korkmuyorum. Her şey değişti benim için. Zengin oldum ve yaşlandım. Çok daha güçlü oldum. Yazmak için bu çok önemli. Çünkü yazı psikolojik bir durum. Sadece sen varsın ve kalem var. Bu, kolay bir iş değil. Ama artık benim için daha kolay çünkü korkmuyorum.

Geçmişte baktığınızda pişmanlık duyuyor musunuz?

- Hayır çünkü pişmanlığın faydası yok. Evet çünkü zaman kaybettim. Ayrıca tek başıma kaldım. Ne karım var, ne çocuğum var. Bütün arkadaşlarımın aileleri var. Bunları kıskanıyorum.

Gümüşlük'te yaşamaya nasıl karar verdiniz?

- Hep böyle bir hayalim vardı. İlk kez 1972'de gitmiştim Gümüşlük'e. Daha sonra arkadaşlarım orada kaldığı için, birçok kez gittim Gümüşlük'e. Gideceğim, Gümüşlük'te bir yer bulup oturup yazacağım dedim. Gittim, bir yer buldum ve yazıyorum.

Tırvırı Gerçekler

- 1888 yılında **Horace Wilcox** adında bir adam California yakınlarında büyük bir toprak parçası aldı. Amacı insanların içki içmediği, suç işlenmeyen, herkesin örnek ahlaklı olduğu, hatta silah taşımının bile yasak olduğu bir "**Huzur Kenti**" kurmaktı. Bunu başardı da! Kasaba halkı o kadar iyi insanlardı ki kimse kapısını bile kilitlemeye gerek duymuyordu. Belediye başkanı bile maaş almadan, gönüllü olarak görev yapıyordu. Bu yirmi yıl kadar böyle gittikten sonra bir grup genç adam kasabaya gelip yeni bir eğlence kolunda çalışmak için arazi kiralamaya başladıkları anda kimse onların film çekeceklerini ve kasabanın gelecekteki adını tahmin edememişti: Hollywood!

- 1903 yılında çekilen ilk kovboy filmi olan "**Büyük Tren Soygunu**" filminin acımasız "kovboyu" **Branco Bill Andersen** öyle süper(!) bir kovboydu ki, atın üzerinde ancak üç kişinin yardımıyla dik durabiliyordu!

- **Hitchcock** amcanın kült filmi "**Sapık**"ta yer alan ve toplam 45 saniye süren "duşta cinayet" sahnesinin çekimleri tam yedi gün sürmüştür.

- 1949 yapımı "**Sierra Madre Hazineleri**" filminde baba **Walter Houston** oyuncu ve oğul **John Houston** da yönetmen olarak aynı anda birer Oscar alınca sinema tarihinde bir daha kolay kırılmayacak bir rekora imza attılar.

- Günde iki saat TV seyreden bir çocuk (programlar dikkatle denetlenmezse) ilköğretim okulunu bitirdiği güne kadar TV ekranında yaklaşık 8000 cinayet ve 100.000 şiddet içerikli sahne seyredecektir. Çocuklarımızı koruyalım...

- Tiryakisi olduğumuz "**Simpsons**" çizgi dizisindeki ailenin babasının adı olan **Homer**, annesinin adı olan **Marge** ve **Bart**'ın iki kız kardeşinin adları olan **Lisa** ve **Maggie**; dizinin yaratıcısı **Matt Groening**'in gerçek hayattaki baba, anne ve kız kardeşlerinin adlarıdır.

- Bir filmde görülen ilk öpüşme sahnesi 1896 tarihli "**Dul Bay Jones**" filminde **May Irwin** ve **John Rice**'in öpüştikleri sahnedir. Bu sahneyi mükemmel "**Cinema Paradiso**" filminin finalinde de görebilirsiniz.

- **Greer Garson** 1924 yılında "**Bayan Miniver**" filmiyle en iyi kadın oyuncu Oscar'ını aldıktan sonra tam bir saat uzunluğunda bir konuşma yaptığından beri, Akademi ödülleriindeki teşekkür konuşmaları beş dakikayla sınırlandırılmıştır.

- Yıllar önce Antrakt'ta yazmıştım, tekrar hatırlatıyorum: "**En İyi Yabancı Film Oscar'ı**" diye bir kategori yoktur; "**Yabancı Dildeki En İyi Film Oscar'ı**" diye bir kategori vardır. Yani bir Amerikan filmi İngilizce dışında bir dille çekilirse bu ödüle aday olabilir ve aynı şekilde, dünyanın hangi ülkesinde çekilmiş olursa olsun İngilizce filmler bu dalda aday olamazlar. Sinema yazarı arkadaşların "tekrar" dikkatine...

Küçük Sinema Dükkanı

SABRİ KALIÇ

Klişeler

Yeşilçam:

• **Otomatik Zengin Çocuğu:** Kenar mahalleli (veya köylü) kız ilk kez zengin evinde bir parti görür. Uzun saçlı erkekler ve yarı çıplak "namus kırık" zengin kızlar ellerinde içki kadehleri, çılgınca dans etmektedirler.

Ağaya Bak, Çocuğunu Al:

Yeşilçam filmlerindeki ağa çocukları erkekse:

- Tecavüz düşkünü,
- Alkolik,
- Arkadaşlarıyla pavyonda baba parası yiyen biridir ve
- Filmin bir yerinde mutlaka herkesin içinde babasından tokat yer ve ses çıkarımadan odadan gider.

Eğer kızsı:

- Fakir yanaşmaya tutulur,
- Maço tavırlı, eli silahlı bir kızdır,
- Babasının evlendirmek istediği ama kendisinin istemediği adamı düğün gecesi bırakıp sevdiğine kaçar ve
- Filmin sonunda % 90 ölür.

• **Davul Dengi Dengine:** Filmin esas kızı (Türkan Şoray, Fatma Girik, Hülya Koçyiğit vd.) her zaman yakışıklı jönle (Cüneyt Arkın, Göksel Arsoy, Kartal Tibet vd.) çıkar ve bu arada onun kankisi de (Suna Pekuysal, Mürüvvet Sim vd.) her zaman esas oğlanın yakışıklı olmayan ama çok sempatik kankisini (Suphi Kaner, Sadri Alışık, Öztürk Serengil vd.) tavlur.

• **Unutulmaz Yeşilçam Replikleri - 5:** "Sen de bundan sonra benim bir evladımsın yavrum!"

Hollywood:

• **Biri Nereye Gitti:** Filmin kahramanı dürbünle baktığı zaman görüntü her zaman iki daire içinde verilir. Oysa gerçekte, dürbünle bakan biri görüntüyü tek ve büyük bir çember içinde görür.

• **Siparişe Göre Kurban:** Kahramanımız ne zaman birini bayılıp onun elbiselerini giyecek olsa, bayıltığı kurbanın elbisesi "tam" onun ölçülerinde olacaktır.

• **Unutulmaz Hollywood Replikleri - 5:** "Evet, ama olaya bir de olumlu yanından bak, hala hayattayız!"

Okurlardan

Hollywood:

• **Cani Dedektörü:** Filmdeki küçük çocuğun köpeği bütün kötü adamları anında tanır ve onlara hırlar. (Ayşecan Kızıl, Hamburg)

• **Son Saniye Golü:** Bir bombayı saf dışı bırakmaya çalışan kahramanımız çalışırken o "30 saniye" en az on dakika sürer ve bomba patlamaya bir veya en fazla birkaç saniye kala halledilir. H

(Kemal Demir, Mardin)

(Yeşilçam ve Hollywood klişelerini göndermeye devam edin. İlginize teşekkürler: filmman@mynet.com)

Ünlülerin Asıl Adları

David Daniel Kaminsky
(Danny Kaye)

Michael Igor Peschkowsky
(Mike Nichols)

Ivo Levy
(Yves Montand)

Thomas Mapother IV
(Tom Cruise)

Carlo Pedersoli
(Bud Spencer)

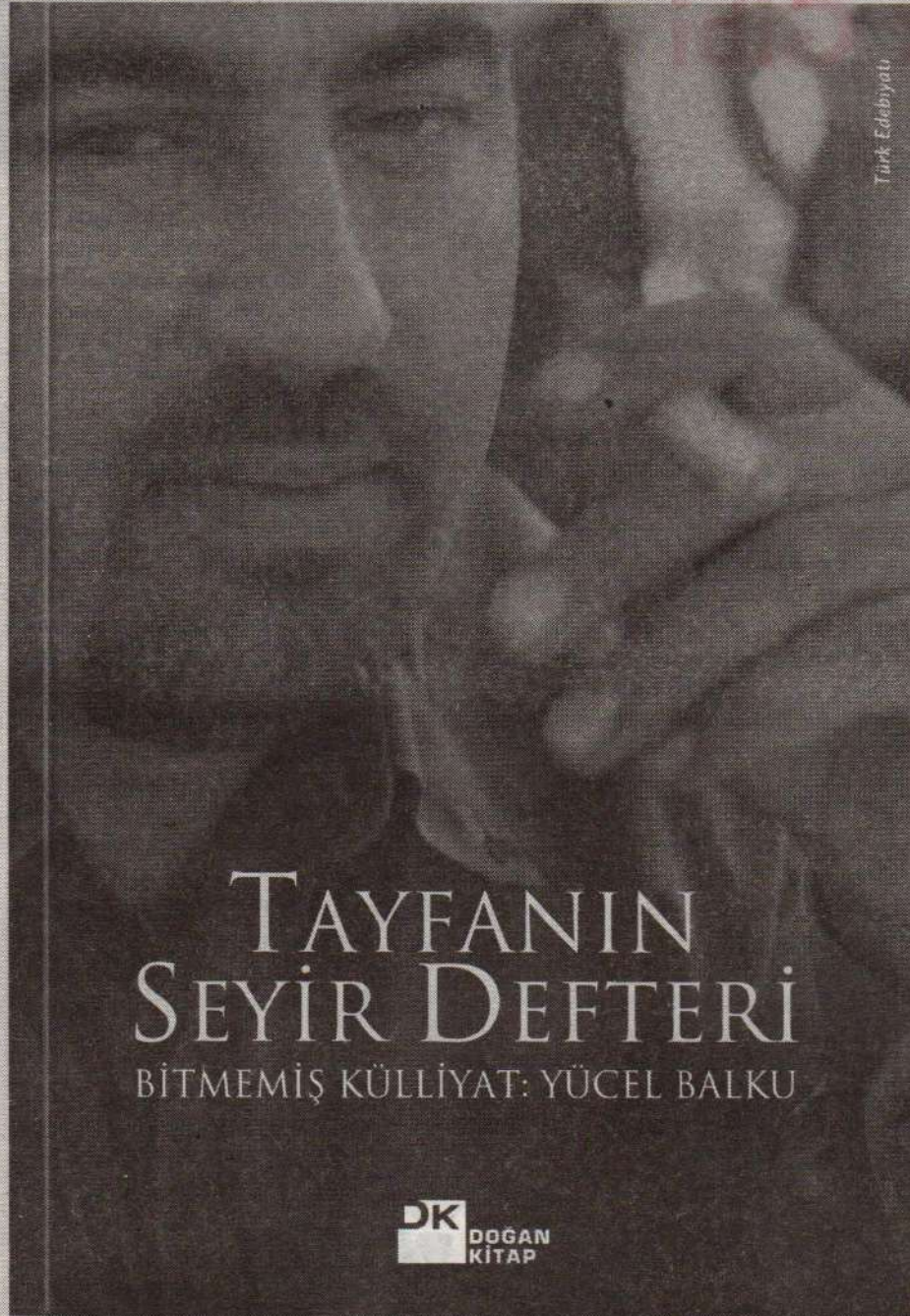
Winona Horowitz
(Winona Ryder)

Nikolaus Günter Karl Nakszynski
(Klaus Kinski)

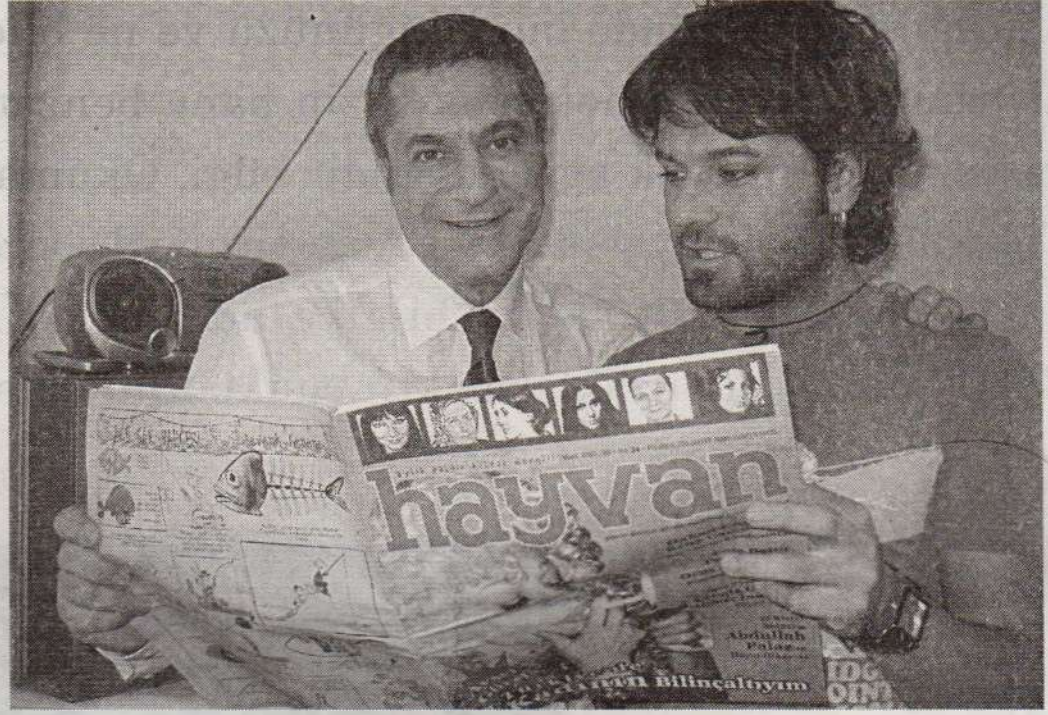
Yaşamayı sırf bunun için bile arzulayabilirim. Yirmi yıl sonra senin ve kardeşinin ne olacağınızı, ne yönde büyüdüğünüzü ve ne bileyim, örneğin; evdeki kitaplara nasıl davrandığınızı görmek için. Sizin bana benzemenizi istemem bu hususta; belki de gerçekten mutluluk ağacı değildir bilgi. Okuma ve öğrenme hastası olmayabilirsiniz. Çok kültürlü olmayabilirsiniz. Ama yirmi yıl sonra böyle bir deyiş bir anlam ifade ederse, vasiyetimdir: kültüre ve bilgiye açık olun. Anlamak derdinden uzaklaşmayın. Persi insanlıktan uzaklaşmaktır çünkü. Bunu da anlamaya çalışın."

Kızlarına yazdığı mektuptan...

Zamansız bir vedanın ardından,
gerçek bir edebiyat adamının anısına...

Mehmet Ali Erbil, kaç yaşında olursa olsun, hâlâ yaramaz bir çocuk gibi. Başkasına yakıştırılmayan davranışlar, o yapınca hoşgörülüyor. Kurşunlanma olayından sonra, medyaya konuşmayan Erbil, içini hayvan'a döktü.

Canlı Yayın Dolu Bir Silah Taşımak Gibi

EMİR SEVİNÇ

Başınıza gelen talihsiz olaydan sonra korkuyor musunuz? Gece yatınca neden ben diye düşünüyor musunuz?

- Bizim ülkemizde böyle bir şey yapmak için, insanların belirgin bir sebebi olmasına da gerek yok ki. Ülkemiz psikopat dolu. Filmden gıcık kapabilir, özel hayatıma gıcık kapabilir. Arabama gıcık kapabilir. Her şey olabilir.

Amaç korkutmak değil, onun için sordum?

- Onu şimdilik bilemiyoruz.

Bir gün bu işleri bırakmayı düşünüyor musunuz?

- Sanatçılık zaten enteresan bir iş. Özellikle tiyatro sanatçılığı. Bunun emekliliği yok. Başka bir format, başka bir imaj ve başka bir görüntüyle ileride başka bir şeyler yapabilirim. Bir yarışma programı sunmam da bir haber programı sunabilirim, bir anchorman olabilirim. Bu yaşta emekli olup ne yapayım, gidip Antalya'da tavuk mu besleyeyim.

Bu piyasadan sıkıldınız mı?

- Zor bir piyasa tabii, çoğu şey istediğin gibi olmuyor. Gittikçe her şey daha da zor oluyor. Sanat dünyasında olsun, tiyatrodan olsun bir erozyon yaşadığını düşünüyorum. Televizyona mahsus bir şey değil bu. Ülkenin içinde bulunduğu durumla da alakalı. Ekonomisi kötüyse bu herkesi etkiler. Sanat camiası kötü, bir erozyon yaşıyor, bir travma geçiriyor diyorsak, bu durum Türkiye'deki her yer için geçerlidir. Bunu soyutlayamazsınız ki.

Bu piyasada ayakta durabilmek için nasıl bir karaktere sahip olmak gerekiyor?

- İşinde başarılı olman ve ayaklarını sağlam yere basman gerekiyor. O zaman daha güçlü olabilirsin ve olaylar senin dışında gelişir. Ama bu işe yeni

başlayanlar için bu piyasada var olmak gerçekten zor.

Geçenlerde Ata Demirer de canlı yayında sizin yaşadığınız talihsiz olaya benzer bir olay yaşadı. Bu konuda ne söylemek istersiniz?

- Bir gaflet anı bu. Canlı yayın dolu bir silah taşımak gibi. O yüzden dikkatli olman gerekiyor. Çünkü her an patlayabilir. Bu biraz da tecrübeyle olacak bir şey. 20 senedir canlı yayın yapıyorum ve bir kez başıma böyle bir şey geldi, ki o da görüntünün içinde değildi. Allah korusun, yani o bir oto kontrol işi. Bu nedenle ikimizin yaşadığı şey farklı. Benimki kuliste oldu, düşünsene kuliste tuvalete de girmiş olabilirim.

Bir dönem klişe olmuş bir cümleydi "Memetalibey ne olur yardım edin". Sizden sürekli yardım isteyen insanlar hakkında ne düşünüyorsunuz?

- İşimin bir parçasıydı bu. İnsanlar da böyle bir şans sürekli yaşayamıyorlardı. Bu ülkenin ekonomik durumunda, çoğu insan bir anda araba sahibi olamaz. Bu nedenle onları mazur görüyordum. Açıkçası batmıyordu bana. Yıllarca bu piyasanın içinde olduğumdan samimi olup olmadıklarını hissediyordum.

Gülben Ergen ve Hülya Avşar'ın da müzikal yapma hayalleri varmış. Sizin şimdi veya ileride böyle bir hayaliniz var mı?

- Çok küçük yaşlarda bu işten hevesimi aldığım için şimdi onlar gibi böyle bir hevesim yok. Konservatuarda

öğrenciyken devlet tiyatrosunda başrol oynadım, ki oynadığım oyunla da ödül aldım. Bu herkese nasip olmayan bir şey. İltim ve benden sonra da böyle bir şey olmadı zaten. O yüzden böyle bir açlığım yok şimdi.

Yani şimdiki insanlar gibi kapı kapı dolaşmadınız, acı çekmediniz?

- Evet. Ben bu konuda şanslıyım. Konservatüara gittim, dört beş sene devlet tiyatrosunda çalıştım. Tiyatrocuların rağbet gördüğü, iş imkanlarının çok olduğu bir dönemde büyüdük. Bu yüzden şanslıydık. Ondan sonra özel televizyonlar açıldı. O dönemler çok sayıda sanatçıya ihtiyaç olan dönemlerdi. Yani babamlar gibi bir tek tiyatroyla yaşamamızı sürdürecektir bir durumumuz yoktu. Özellikle vizyonun da genişse yapabileceğin iş imkanı çok fazladır.

Babanız da tiyatrocuydu. Baba-oğul ilişkiniz nasıldı?

- Çok mesafeliydik. Osmanlı terbiyesiyle büyüdüğü için bizi de o terbiyeyle büyüttü. O yüzden ben babama hiç baba dediğimi hatırlamam. Hep babacığım derdim. Babamın yanında bacak bacak üzerine atmazdım. Sanatçıydı ama sert mizaçlı bir insandı. Öyle sevgisini çok gösteren birisi değildi.

Emekli olup ne yapayım, gidip Antalya'da tavuk mu besleyeyim. Sanat camiası kötü, bir erozyon yaşıyor, bir travma geçiriyor diyorsak, bu durum Türkiye'deki her yer için geçerlidir.

Yeni Türk Filmlerini nasıl buluyorsunuz?

- Komedi ve aksiyon filmlerinin diğer filmlere oranla seyirci potansiyeli var. İnsanlar ge-

nelde bu tip filmleri tercih ediyorlar. O yüzden de şimdilerde yapılan filmlerin yüzde 70'i bu tip filmler.

Eski filmlerin tadının olmadığını düşünüyor musunuz bu filmlerde?

- Bugünün seyirci anlayışı farklı. Bence sinema seyircisi birçok şeyi aştı. O filmleri televizyonda izleyenler artık sinemaya gitmiyorlar.

Oyuncular açısından nasıl?

- Hem yeni sinema adına, hem de Yeşilçam tarzı adına yeni oyunculuklar ve yönetmenler çıkıyor. Önemli olan seyirciyi Türk filmlerine çekebilmektir, bunu da başardık. Bundan sonra o seyirciye daha kaliteli işler sunmak gerekiyor.

Aşk hayatınız nasıl gidiyor?

- İyi gidiyor. Mutluyum. Anlaşıyorum. Biz çok yoğun yaşayan insanlarız. Bütün bunları paylaşacağın birisinin olması önemli bir şey. Bu yaşadıklarını da anlayan birisi varsa karşında onun değerini bilmek gerekiyor. Gerçekten çok iyi anlaştığım, uyum sağladığım biri.

Evde neler yaparsınız?

- Sık sık senaryo okuyorum. Günlük gazeteleri mutlaka okurum. Her türlü sportif faaliyetleri seyrederim.

AKP hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Onlara karşı baştan bir önyargı vardı, herkes gibi bende de. Samimiyetsiz buluyordum. Ama zaman içerisinde yaptıkları olumlu işlerden dolayı artı hanesine geçtiler bence.

Hayvan Dergisi okurlarına ne söylemek istersiniz?

- Hayvan olmasınlar dergiyi takip etsinler. (Gülüyor) Doğada mutlu bir şekilde hayvanlarla yaşasınlar. H

otlar büyür kesme taşlar arasında her mevsim / kimse görmez, kanallardan gelir besisuyu köklerin

şehre kuşlar konar göçer her bahar / haberi olmaz dalgın şehirliğin

sokak aralarında köklerin şehrin kötülüğü / yayılır meydanlara

sirenler çalarken geceleri / dönen ışıklar sızır perdeden odaya

kederli göçmenler gelir şehre, mevsim mevsim, / kimse bilmez, ellerinde bavullarla...

İtiraf metinleri elbette Batı'da vardır. Doğu'da itiraf müessesesi yoktur. İtirafın doğduğu kaynak elbette günah çıkarma hücresidir. Vicdanen suçu bir başkasının üstüne yıkmak, geçici olarak kurtulma. Çünkü bu eylem, büyük harfle yazılan Tanrı'nın varlığına olan inançla ifade edilir.

Albrecht Dürer / Eller

İtiraf Yazını Üzerine Düşünmek

BOZKURT ŞENER

Deneyimlerden hareketle yazılan metinler vardır. Bir fikri takip ve hayatta kalma çabası. Ama bunun için perhiz gerekir. Belki de itiraf metinlerini daha çetin kılan şeydir bu. Bir hazmetme sorunu. Althusser'de olduğu gibi olayın anısından, hayaletinden kurtulma isteği. Geçip gitmekte olanın ağırlığına ve 'doğmuş olmanın sakıncasına' rağmen, yalnızca o an orada bulunmuş olmayı doğrulayan bir yazı. Ertelenemez bir vicdan sorunu olarak. Karşısına aldığı değerler sistemini, ahlaki öğretileri ve hatta Tanrı'yı bir kenara bırakarak, sağaltılamayacağı yazmak.

İtiraf metinleri elbette Batı'da vardır. Doğu'da itiraf müessesesi yoktur. İtirafın doğduğu kaynak elbette günah çıkarma hücresidir. Vicdanen suçu bir başkasının üstüne yıkmak, geçici olarak kurtulma. Çünkü bu eylem, büyük harfle yazılan Tanrı'nın varlığına olan inançla ifade edilir. Augustinus'un metni örneğin ya da Rus edebiyatının ilk otobiyografisi olan Avvakum'un Hayatım'ı. Ama azizler ve aziz hikayelerinden ötede bir söyleyiş biçimi, bir ifade biçimi olarak ıkrar etmek! Seküler aydınının şikayeti olarak itiraf. Haz etmeyen, taraf olanın küfründe direnmesi...

'İnanç bunalımı daima bir dil bunalımıdır.' İnsanın kendi rahatsızlıkları üzerine kaleme aldığı acımasız bir rapor, bir olgu bildirimi, bir başa kakma biçimi. Nasıl oluyor da bu kadar marazi durumu, bu kadar ça-

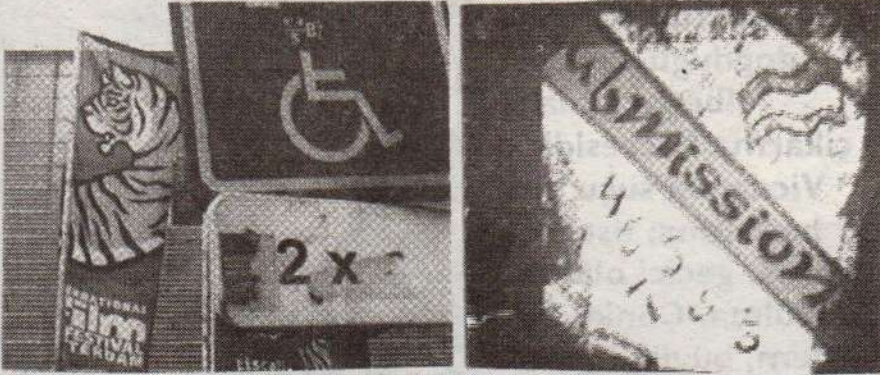
buk insanileştirebiliyoruz? Belki de okuyucular, uzun süredir papazdır. Kafesli pencerenin arkasına oturmuş, kendisi gibi konuşan yazarı anlayışla karşılayan, affeden, günahlarını üstlenen ve onu geçici süreler için rahatlatan birer avadanlık. Ama bu, belli bir suç üzerinden söz alan bireyin derdi değildir. Thomas de Quincey 'yazdıklarının sansasyonel içeriğine karşın bir bohem değil, tersine sadık bir muhafazakar ve toplumsal kurallara bağlı katı bir ahlakçıdır' örneğin. Buna rağmen, kısa aralıklarla ömrünün sonuna kadar devam eden afyon bağımlılığını anlatmakta bir sakınca görmez. Adamov, nevrozunun tümüyle ayırtında olarak -çağdaş psikolojiyi iyi okumuş ve Jung'un eserlerinden birini de Fransızca'ya çevirmişti- en ucuz fahişeler tarafından aşağılanma istediğinden ya da cinsel ilişkiyi tamamlamadaki yetersizliğinden söz açar. Burada önemli olan, yazarın kişisel sorunlarıyla nasıl hesaplaştığı değil midir? Af dilemez. Dilenmez. Nedenmet getirmeyiz. Derişik bir dil kurar ve röntgeni, dikizi, pornografiyi as-kiya alır.

Delphoi Tapınağı'nın girişinde 'Kendini tanı' yazıyordu, eski Yunan bilgeliği idi bu. Nietzsche'den bu yana şiar değişmiştir: 'Kendini incele, kendini didikle.'

Çıkmazını acımasızca benimseyerek, kendini yeniden kurmaya çalışan bir us için... H

ULUSLARARASI BAŞLIĞINI KULLANMA FETİŞİZMLİ SERGİLER, FESTİVAL, BİENALLER

2000 ' LERDE İSTANBUL'UN MARKA OLMA SAVAŞI

Viyana İstanbul olmayacak

Mart ayında davet edildiğim yer Avusturya Diagonale Film Festivali. onlarda programlarına bu yıl Türkiye'yi sokmuşlar. film programı dışında bir de 'Dilin Kemiği' başlıklı bir sergi var Türk sanatçıların katıldığı. bana sergi salonunda kendime ait bir oda ayırmışlar. 'Entegrasyona Hayır' adlı video filmim, 1991'den beri yaptığım fotokopi, poster ve dergilerim var sergi süresince o odada ayrı canada sergi açılışında da çalışıyorum. Sergi her ne kadar şimdiye kadar Avrupada düzenlenmiş olan sergi lardan İstanbul ve Türkiye başlığını kullanmayarak ayrılmaya çalışmışsada, bu sergi hem festival yöneticileri, hem de basının klişe egzotizm ve fokusizm bakışından kurtulamıyor ve 7 kişi ile türk çağdaş sanatını tanıtıyor!..Avusturya basınında festivalden, Türkiye'nin Avrupa birliğine girmek istemesiyle paralel olarak festivaldede Türkiye ye yer açıldığına dair bir mantıkla haberlerini düzenliyor. bunun üzerine hem davet edildiğim konferansda ve hem de basına beyanatımla kimsenin o ana kadar sorgulamadığı 'Nereden estide Türkiye sergisi yapıyorsunuz? Ne zaman Egzotik bakış açısı olmadan etkinlik düzenliyebileceksiniz? gibi sorularla gıcık kaptığım konuları gündeme taşımaya çalışıyorum. performansda ise avropanın sosyal problemlerini düzeltmeye çalışılmasını önemli bir görev bildiğimi ant içerekbeyan ediyorum!! Festivalin filimler bana bedava ama Graz da hava çok güzel. gündüz tişört ile dolaşabiliyorsun. kapalı mekana girmeye gerek yok..

ama Avusturyadaki asıl gündem günden güne artan ırkçılık. yıllar önce Avusturyada ırkçı parti lideri Jörg Haidler'in 'Viyana Şikaga olmayacak' sloganı ile yükselttiği partisi, şimdilerde şehrin her yerini şuan ki lideri Wolfgang Strache in propagandası ile 'Viyana İstanbul olmayacak' sloganı ve posterleri ile yenilenmiş. bu tavıra insanlardan biraz olsun tepki gelmiş ve çeşitli şekillerde postere tepkisel müdahalelerde bulunmuşlar. burnuna, ağzına, yazılar çıkartmalar komuşlar. avusturyadaki iranlı göçmenler bile viyana istanbul olmayacak posterine, müdahale etmiş çıkartmaları ile son yapılan eylemde ise anti ırkçılar bu afişin bir benzeri yaparak partinin merkezi olan Karnten şehrini ima edip 'Viyana Karnten olmayacak' posterini ile viyananın her yerini donatmışlar...

Simens Savaş Aletleri Sergisi Simens Savaş Aletleri Sergisi

25 Ocak cuma günü Simens sanat galerisinde sergi kapsamında bir sunuş yapmak için davet alıyorum. ön konuşmada sergiye galerinin duvarlarına posteri mi yapıştırarak katılacağımı beyan ediyorum. sunuş bu poster ile sınırlı değil ayrıcanada 1 saat boyunca çeşitli videolarım gösteriliyor ve sunuş günü, hazırladığım bu özel posterin 8-9 tanesini Simens sanat galerisinin duvarlarına yapıştırıyorum. posterin başlığı 'Simens Savaş Aletleri Sergisi' Leopard tanklarını ve ayrıca elektronik düzeneğini üreten Simensin digital kültür içindeki yerini bilgilendirmeye çalışan bir poster. Posterde Leopard tankı Fındıklı Simens sanat galerisinin önünde duruyor (bana göre böyle bir sunuş simensin kendisi tarafından bile gelecek vakitlerde yapılabilecektir. 'bakın biz ne kadar açığız' mantığı ile). oraya gelen kitle ile bir kaynaşmamız oluyor. bu yaptığım posterini isteyenler...web sitemi alıp kontakta kalmak isteyen yeni insanlarla tanışıyorum. ama sunuş sonunda çok ilginç bir tepkiyle karşılaşıyorum. kuratör arkadaş: 'Galerinin müdürü senin yaptığın poster nedeniyle zor durumda.' posterini ve galerinin içinde çektiğin bu poster ile ilgili videoyu hiçbir yerde yayımlıyamazsın. Simensin adının kapatılması lazım. adam işten atılacak o çok şeker bir adam 2 tane çocuğu var gibi.. acı ve komik bir tepkiyle karşılaşıyorum. Halbuki serginin katalogunda ve dvd'sinde yer alması için hazırlamıştım o posterini. hatta olayın ilk dakikalarında serginin yardımcı kuratöründe bu posterleri video kamerasına çekmişti kendi dvd katalogları için.. üzülüyorum. kuratör benim işimi destekliyeceğine. olayı kapatmaya çalışıyor. bende en sonunda rüşvet olarak Leopard tankı istiyorum onlardan...eğer posterin gerçek boyutlu halini görmek isterseniz; <http://www.geocities.com/berbatzoksal>

ETNİK MARKET ETNİK PARANOYA AVRUPADA İRKÇILIK TRENDİ

Rotterdam Film Festivali Aktiviteleri

Şubat ayında davet edildiğim yer bu kez Rotterdam Film Festivali idi. 34.sü yapılan Festival gerçekten büyükdü 1000'e yakın davetli şehrin 7-8 oteline yerleştiriyor, 900 e yakın filimide festival bünyesinde 10 gün boyunca gösteriyorlardı ve bi de son yılların trendi 'Urban bilmemne' başlığı altında aktiviteler, sergiler, felan organize edilmişdi. İstanbul ile birlikte bide Bristol ve Bağdatıda komuşlar programa. İstanbulun marka olma, yolculuğunun şöret basamaklarından biri olan bu etkinlik yakın zamanda ki gerçekleşen diğer şehir başlıklı sergiler gibi sanatçıları şehir ve coğrafi başlıklar arasında klişe bir şekilde sıkıştırmaya çalışıyor. daha önce defalarca Hollandada çaldığım için yaptığım videolar, müziklerden ve 'No Exotic' başlığımdan etkilenip beni festivale davet ediyorlar!! tabiki gidiyorum ve sunuşumda serbestim...benim dışımda 2 sanatçı arkadaşım daha var.. onlarda istanbul Platform galerisinin festivale önerisiyle oraya gelmişler. Hollandanın ana gündemi öldürülen Van Gogh ve Faslılar ve Müslümanlar. Muhammed B. adlı faslının öldürdüğü Teo Van Gogh un bütün filimleri var festivalde ama son dakikada öldürülmesine sebep olan 'Submission' adlı film güvenlik gerekçesiyle programdan çıkarılıyor.

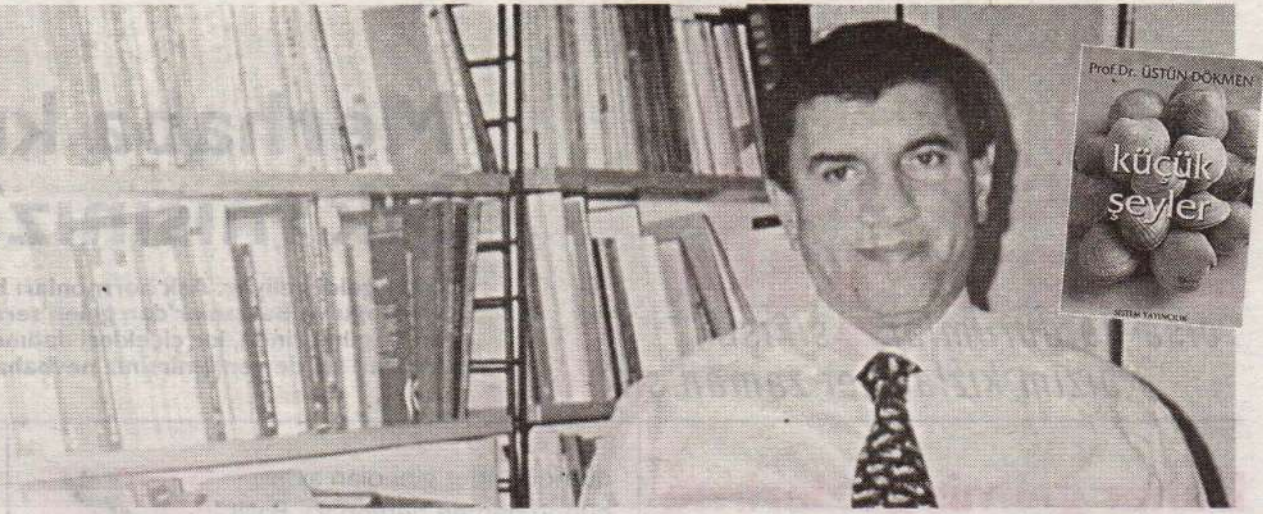
Şanslıyım ki Rotterdamdayken festivalin etkinliği dışında 2 yerden daha davet alıyorum çalmak için.. bir tanesi harika!! festivale alternatif olarak düzenlenmiş ve festivalden bir gece önce gerçekleşiyor. Amsterdamlı 2 sanatçı kar maskeli bir şekilde bu alternatif gecede tepegöz e koydukları imajları duvara yansıtarak doğaçlama olarak 'Submission 2' ve sonra da 3 ü çeviriyorlar!! yaptıkları performans gündemle dalga geçtikleri güzel bir ironi.. bende onların bu performansını kameramla video ya çekiyorum. Ertesi günü festivalde çalma vaktim geliyor. Festivalin hazırladığı tanıtım karpotalında yazdığı gibi greetings from istanbul diyerek çalacağım 'no turistik no egzotik' adlı ses ve görüntü olayımdan önce İstanbul'dan Submission 2 yi getirdiğimi söyleyerek bir gece önce çektiğim arkadaşların görüntülerini 2-3 dakika gösterip daha sonra kendi performansıma devam ediyorum. festivaldeki istanbul başlıklı etnik markete bir rahatsızlık veriyorum. sayemde festivalde Submissionın yeni çevrimleri gösteriliyor. killanıyorlar da zaten benden.. bide dahası Endonezya ve Meksika filimler inden parçalar gösteriyorum bu Off Corso Club deki 'Hot Spot İstanbul' gecesinde.. sonrasındada bende zaten sanat sanat zorlaması yerine keyfine bakıp şehirde eğlenmeye çalışıyorum...Hollanda gündeminin en komik olaylarından biride Faslıların açtıkları sergiler.. tabi ki bu Faslılar genel olarak nedense ? rnüslümalıkla problemi olan ve sanki devletin 'bakın faslıların arasındada uygar insanlar var' dedirtmeye çalışan zorlama seçilmiş sanatçılı sergiler..

SANATTA FOCUSTİK SPOTİK ZORLAMALAR

MAZİK SANSÜRLER

Üstün Dökmen'i TRT için hazırladığı "Küçük Şeyler" adlı programla tanındık. Dökmen'in iletişim sorunlarımızı ve çözüm önerilerini derlediği programıyla aynı adı taşıyan kitabı 200 binlik satışa ulaştı. Dökmen'le büyük görünen küçük dertleri konuştuk...

İnsan Nimettir Üstüne Basılmaz

EMRAH SERBES

Kitabınız yayınlandığı günden itibaren yoğun bir ilgiyle karşılandı. Böyle bir ilgiyi bekliyor muydunuz?

- Kitap iyi diye düşünüyordum ama bu kadar ilgi olacağını da beklemiyordum. Bu durum beni mutlu ediyor. Kitabın sunumu da bunda etkili oldu herhalde. Büyük harflerle yazılması, araya konuyla ilgili öykülerin serpiştirilmesi vb. şeyler. Kalın da değil, yani okunması kolay, belki de eline alan insanda beni niye okumuyorsun duygusu yaratıyor.

Kitapta, 'İnsanın kendisi birdir, Taşdığı unvanlar, zenginliği ya da becerileri 1'in yanına eklenmiş 0'lardır. Ne olursa olsun o biri unutmamak gerekir' mealinde özetlenebilecek bir öykü var. Bütün bu koşuşturma içinde kendi 1'izi unuttuğunuz oluyor mu?

- Çok fazla unutmamaya, dengeyi sağlamaya çalışıyorum. Yani yapmak istediğim işler var, ailem var, ben varım. Bunlar arasında bir denge kurmaya çalışıyorum. Kendi 1'imi unuttuğum oluyordur ara sıra. Ancak işlerimi yapacağım diye kendimi kaybetmiyorum. Zaten işinizi yaparken keyif alırsanız kendinizi kaybetmezsiniz.

'Yere düşen ekmeğin üstüne basan insan görmedim ama yere düşen insanı tekmeleyen çok kişi gördüm' diyorsunuz. Bunu biraz açabilir miyiz?

- Birbirimize saygılı olma konusunda üç tip temel hatamız var; birincisi ortama göre saygılı olmak, ikincisi karşındaki durumuna göre, üçüncüsü de kendi keyfimize göre davranmak. Ortama göre saygılı olmaya örnek verelim, Avrupa'da yaşayan vatandaşımız orada yerlere çöp atmıyor ama Kapıkule'den girer girmez yerlere tükürmeye, çöp atmaya başlıyor. Niye burada böyle yapıyorsun diye sorulduğunda, herkes böyle yapıyor diyor. Kendi fikri olmayan insanın duruma göre hareket etmesidir bu.

İkinci hatamız adama göre davranmamız. Karşımızdaki adam iri yarıysa, 'Buyur Abi,' diyoruz, ufak tefekse, 'Ne var lan!' diyoruz. Oysa ki insanların onuru birbirine eşittir. Üçüncü hata keyfimize göre davranmak, keyfimiz yerindeyse eve girerken 'merhaba millet' diyoruz, değilse surat asıyoruz. Keyfimiz yerinde olsun ya da olmasın insanlara saygılı davranmak zorundayız. Diyorum ki, yerdeki ekmeğe saygı olma konusunda ülkemizde mutabakat var, kimse basmaz, ayağıyla dürtüklemes, ya da öper koyar bir kenara; büyük ekmeğe de basmaz, küçük ekmeğe de. Yerdeki ekmeğe tekme atan görmedim ama yerdeki adama tekme atan çoktur. Niye ekmeğe tekme atmıyor; "Haşa nimettir," diye düşünüyor. Ekmek nimettir kabul, peki adam nimet değil mi? Kitaptaki önerim, ekmeğe saygılı olmaya devam edelim, ama yerdeki ekmeğe gösterdiğimiz saygıyı birbirimize de göstersek çok daha iyi olur.

Psikolojik danışmanlığı dramayla bütünleştirme çalışmalarınız nasıl gelişti?

- Çocukluğumdan beri çok sıkı bir tiyatro izleyicisiyim ve uzun süredir de oyun yazıyorum. 'Komşu Köyün Delisi' adlı oyunum Ankara Devlet Tiyatrosu'nda şu sıralarda 350 temsili aşmış bulunuyor. Psiko-drama ise psikolojinin konularından birisidir ve yirmi yıldır ilgi alanımda. Psiko-drama kapalı bir yapıdır, seyirci olmaz. Psiko-drama ile seyirciye açık dramı birleştirip böyle bir şey yapmaya karar verdim. Derslerimde, seminerlerimde de böyledir, kuru kuru anlatmam, zaman zaman oynarım. Böyle yapınca daha etkili olduğunu, insanların daha iyi anladığını düşünüyorum.

Yani anlatılan kadar nasıl sunulduğu da önemlidir...

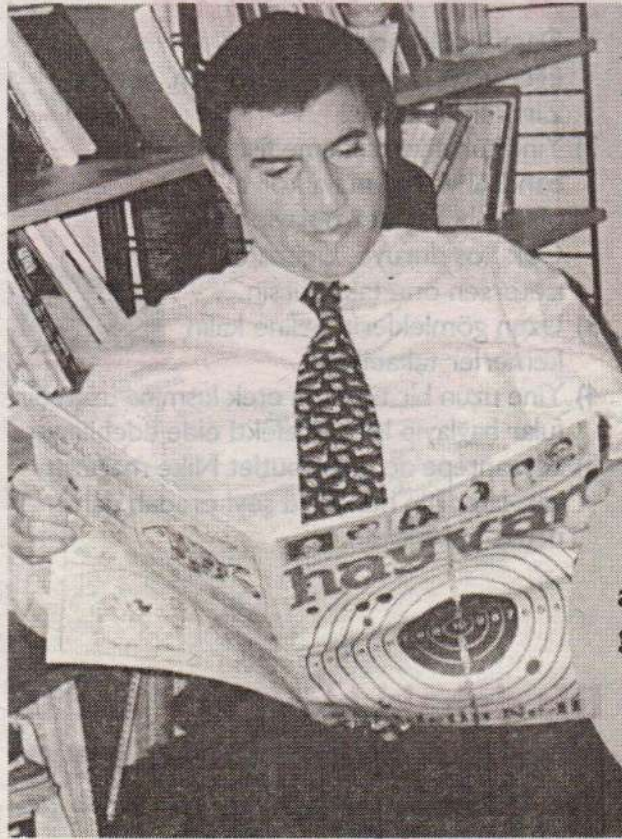
- Evet. Şimdi günde yirmi tane konferans teklifi geliyor bana. Hepsine gitsem ayda 600 konferans vermem lazım. İki üç yıl sonraya randevu veriyorum. Ama bundan on sene önce, "Ben geleyim konferans vereyim size," diyordum, kimse istemiyordu, salon dolmaz diyorlardı. Oysa daha önce de aynı konuları anlatıyordum. Ben halka, devlet kurumlarına bu işi o zaman da parasız yapmak istiyordum, şimdi de parasız yapıyorum. Karşılığında para istemediğim için, kimse talep etmiyordu. Şimdi isteyen çok, ben yetiştirmiyorum.

Gençler ÖSS'ye giriyor istediği puanı tutturamıyor, aşık oluyor karşılık bulamıyor. Nasıl mutsuz olmasınlar, hayata bardağın dolu tarafından bakmaları mümkün mü?

- Sıfır sorun iyi değildir. Fazla stres kötüdür ama vasat stres de iyidir. Stresimiz sıfır olsa şu söyleşiyi yapmazdık. Evimizde uyurduk. Bir miktar sorun olacak ki bizi güçlendirecek. Bazı sorunlar 'ya hep ya hiç', ölüm kalım meselesi olarak düşünülüyor.

Belki burada Aristo mantığı var, yani 1-0. Kuantum mantığı gibi 1-1 diye düşünülse daha iyi. Yani şu üniversitenin işletme bölümüne girmeliyim, giremezsem felaket olur değil. Alt düzey ve üst düzey tanımları doğru yerine oturtmak lazım. İşletme bölümüne girmek istiyorum alt düzey bir tanımdır, girmesem felaket olmaz. Üst düzey tanımlar yapmak gerekir; örneğin yaşamda ana amacım nedir diye sormak üst düzey bir tanımdır. Bu ana amaca ulaşmak için milyonlarca yol var, işletmecilik olmak bunlardan sadece biri olabilir.

Ekmeğe saygılı olmaya devam edelim, ama yerdeki ekmeğe gösterdiğimiz saygıyı birbirimize de göstersek çok daha iyi olur

dütdüt'ten Sıkı-Sıkı olsa da durumlar sıkışık bizim kızlar her zaman sık

Merhaba kızlar nasılsınız? Şık mısınız?

Bahar geldi geliyor. Aşk hormonları havada uçmaya başladı ... Vücut kimyamız bile Ortadoğu ve Balkanlar'dan gelen serotoninin etkisi altında... Sizlere bol böcüklu bu cik cik günlerinde, kır çiçekleri dadında bir yazı hazırladım. Umarım siz de yenilenirsiniz nevbahar gibi...

DÜRNEV KIRAÇ

Bahar gelmiş gözlerime kaşıma, dikkat etmeliyim üstüme başıma!

Şimdi güzelim, malum bahar geldi. Gece gezmeleri ivmelendi. Dans, müzik, aşk... E hal böyle olunca da, insanın kendini alışveriş merkezlerine atması, kredi kartı kasiyerin elinde patlayana kadar alışveriş yapması geliyor.(bkz; yaşanmış gerçek hikayeler) Ama gel gör ki, ne mümkün! İki pantol beğeniyosun, üstüne de iki bluz. Bi bakmışsın mayışın yarısı gitmiş. E napacan 31 gün? Evin içinde mi giyecen aldığın cicileri? Çünkü dışarı çıkmak için para kalmayacak kesin. Neyse ben de dedim, bu kızlara para harcamadan, evdeki dolaplardan nası yeni yeni ciciler yapabilirim hem modaya uyan, hem de şık duran? Hemen aklıma geçenlerde gördüğüm bir şey geldi. Acayip güzel ve değişik duruyo. Yapması da çok kolay. Ama sana öncelikle giymediğin, boğazlı penye bir bulüz lazım. Kollarının kısa olup olmaması pek önemli değil. Ama kısa olsa süper olur yaniiii. Neyse, güzelim şimdi alıyorsun bu bulüzü bir eline, diğerine de artık Allah ne veriyse! Hehe şaka şaka. Diğer elde makasın durması icab ediyor. Yatır önüne bulüzü. Ve kolunun tam koltuk altındaki birleşme yerlerinden, karşı kolun koltuk altına kadar kes. Kısalt yani bulüzü. Ama bayağı kısa bi parça kalmış olması lazım elinde eğer doğru kesebildiysen... Evet şimdi kolları uzunsa onları da bi zahmet kısaltiver kafana göre. Ama çok kısa yapma, dirsekten en az bir karış yukarıda olsun. Evet canıım, şimdi bu bulüzü giymeden önce, başka renk dar bir bluz giy altına. Tavsiyem straples olanlardır. Hani şu göğüste bitenlerden. Eveet, üstüne de yeni bulüzümüzü giyiyoruz. Hele bu iki blüz biraz farklı renklerde olursa değmeyin keyfine... Paran da cebinde, erkekler de... Çık şimdi dışarı, at kendini kırlara, çimenlere... Ne duruyosun kızım aşk geldi görmüyo musun?

Entel, dantel... Hansel, Gretel

Şimdi kızım, ben olsam hiç boşuna bu kadar para bayılmam iki karışık bulüze. Sonra senin buna benzer bi şeyin yok muydu? Hani şu

dümdüz atlet gibi olan aynısı bunun hemen hemen ya. Basit bi şey işte sonuçta. Sadece üstüne dantel dikmişler. Vardı vardı. Hatırlıyorum. Geçen yaz, iki dakikada bütün kotların üstüne giyip çıkıyodun. Tamam bu sene biraz daha afillileri moda ama napalım yani, tatile gidicez para biriktirmek lazım. 2 yıldır hayalini kurduğumuz tatil kızııım. Anladın mı? Yürü gidiyoruz, alışveriş yapmak yok. Hem o kadar istiyosan ben sana evdeki bulüzünü yeniliycem tamam mı? Yok senin için değil yani, tatilimizin hatırına... Yalnız yolda bi tuhafiyeye uğralım, biraz ince dantel veya dantelli kurdele almamız lazım. Hadi canım, hadi gülüm, hade naşşş. Şimdi ver bakiyim sen şu tişörtünü. Ben halledicem. Ver bakiyim şu dantelleri de. Elimiz iğne iplik tutuyo yani sonuçta. Tamam çok gezerim, içerim filan ama, iki danteli bi tişörte tutturamayacak kadar da değilim yani...Evet şimdi bi bakalım. Bir tanesi yakasına, ama tek tarafına. Sağına mı istersin soluna mı? Tamam sağa dikeyim ben. Diğerinide eteklerinin ucuna. Tamamdır. Al şekerim, güle güle kullan. Valla sen benim gibi bi arkadaş bulamazsın. Hem tatilimizi kurtardım, hem senin bulüzü, hem de karizmanı. Artık havam atarsın yeni sevgiline... Valla çatlıycak sana bakanları görünce. Hihihihi...

Hiyeroglifçe!!

Evet sıra geldi dövmeye. Her şey bitti, bi tek dövme kaldı. Üst baş tamam. Makyaj o biçim. Saçlar havalı. Fermuarlar kapalı. Bir tek dövme yok. Herkeste var, bi sende yok. Arıyosun, soruyosun, araştırıyosun ama bulamıyosun. Hatta gökte ararken yerde buluyosun, tamam işte bu diyosun. Ama iş dövmecinin önüne yatmaya gelince orda duruyosun. İçine sinmiyo,

e nede olsa hayatın boyunca taşıyacaksın. Bu olmamalı, yo yo bu değil, diye düynüyorsun. Abi ben bi bakıp çıkıcaktım zaten diyip, dövmeciden adeta kaçıyorsun. Ve eğer bu yazıyı okuyosan işte kızım, bugün şanslı günün. Bence aradığın dövme burada. Hem

anamlı...Hem de kimsede yok! Yeni çıktı beyinden, kimsede göremezsın. Anlamını soranlara da şıp diye söylersin. Sonra dinleyicinin gözlerindeki ifadeye bakıp bana dua edersin. Görüyorsun bu günlerde pek bi iddalıyım. Bahardan mıdır, nedir? Polen dokunuyo bana biliyon mu? Neybe güzelim, seni daha fazla tutmayım. Söyliyim. Bu ayki dövmemiz "Hiyeroglif" Evet evet hiyeroglif. Mısır yazısı. Sana bir de site adresi vericem. Gir bu adrese. İstedğin kelimeyi yaz. Türkçe yani. İster adını yaz, ister kendini anlatan kelimeyi, ister aforizmanı, ister soyadını. Orası sana kalmış. Mesela ben adımın hiyeroglifçe'sini yazdım. Valla çok güzel göründü bana. Dedim, off be tam dövmelik yaniii. Veriyorum adresi; Sakın kaybekmeyesin. Al bi kâğıt kalem eline not et. Sonra yaz adını. Gör Mısırcı karşılığını... Çek fotoğrafını. Doğru dövmeciye. EE şey ben geçen gün bi bakıp çıkmıştım. Şimdi yaptırmaya geldim. Ahanda bu! de. Elindekini göster.Yaptır ve çık. Salına salına dolan ortalarda. Herkesler iftihar etsin senle. Kızlar çatır çatır çatlasın. Beyaz atlı prensler arkandan baksın. Eee ne demişler, Mısırlılar her şeyi bilir!!

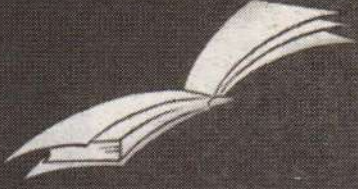
Şık sık öneriler

- 1) Dantel çok moda kızım. Eğer yoksa hemen bi tane edin. Zira, eksik kalma!
- 2) Yine tuhafiyeden lame fisto bandı al ve boynuna kolye olarak bi kaç kez dolayıp tak. Çok hoş duruyo. Ucuna da ne isetersen onu takabilirsin...
- 3) Uzun gömleklerin beline kalın kemerler takabilirsin.
- 4) Yine uzun bir tişörtün etek kısmına uzun bir fular bağlayıp kemer efekti elde edebilirsin.
- 5) Seyrantepe'de Nike outlet Nike mağazası var. İstedğin her türlü şeyi oradan daha ucuza bulabilirsin.

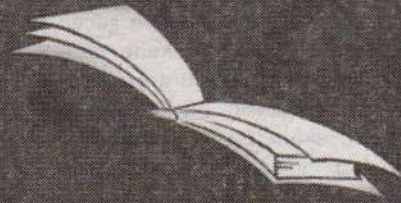
Bir dahaki Hayvan'a kadar mutlaka gidin, yapın, giyin.

Dütdüt'ten sevgiler. Görüş, istek ve eleştirileriniz için dutdut1@hotmail.com

EGE'NİN AKASI

10. İzmir Kitap Fuarı

9 - 17 NİSAN 2005
İzmir Fuar Alanı

TÜYAP TÜM FUARCILIK YAPIM A.Ş.

TÜYAP İZMİR: Atatürk Cad. No: 230/7 I. Kordon Alsancak - İzmir **Tel:** (0-232) 464 92 01 - 464 26 39 **Faks:** (0-232) 444 39 83
E-posta: tuyapizmir@tuyap.com.tr

Merkez Ofis: Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi E5 Karayolu, Gürpınar Kavşağı, Beylikdüzü, Büyükçekmece 34522 İstanbul-Türkiye
Telefon: 90 (212) 886 68 43 (70 hat) **Faks:** 90 (212) 886 66 98 - 886 67 15 **Fuar Alanı:** fairarea@tuyap.com.tr **İnternet:** www.tuyap.com.tr
E-posta: Yurt İçi Satış: yurticisatis@tuyap.com.tr Yurt Dışı Satış: sales@tuyap.com.tr **Tanıtım - Halkla İlişkiler:** artlink@tuyap.com.tr
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

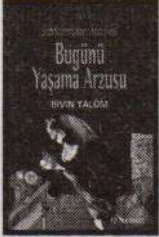

Sayım'ın Kitap Bavulu

SAYIM ÇINAR

Şehrin Kuleleri / Tayfun Pirselimoglu / İthaki Yayınları
Tayfun Pirselimoglu'nun başarısını gözardı etmemek gerek. Türk Edebiyatına farklı bir bakış açısı getiren ünlü yönetmen, ressam ve yazarın yeni kitabı ilgi çekeceğe benziyor. Gelecekteyiz, sıkıyönetim koşullarının hüküm sürdüğü İstanbul'da, bir kuleden şehri gözetlemekle görevli T. Kara'nın, işiyle evi arasında sıkışmış, sıradan tedirginliklerle örülü yalnız yaşamı, aldığı bir emirle ağır ama kararlı bir değişime uğramaya başlar. Yeni görevi, hiç kimsenin görmediği bir film çekmiş olan Ferit Göz'ü izlemektir. T. Kara, göreve başladıktan sonra ortadan kaybolan bu garip yönetmenin ardından huzursuz kalabalığa karışıp sonu belirsiz bir karmaşanın içine dalar. Tedirgin şehrin labirentlerinde yüzyüze geldiği ve bir türlü çözemediği bir muamma onu hiç ummadığı bir kapiya doğru götürmektedir.

Bugünü Yaşama Arzusu / Irvin Yalom / Kabalcı Yayınevi
"Nietzsche Ağladığında" kitabıyla tanınan dünyaca ünlü psikoterapist ve romancı Dr. Irvin D. Yalom'un yeni kitabı yayımlandı. İki insanın anlam arayışının büyüleyici hikâyesi. Julius eski hastası Philip Slate'i arayıp bulur. Philip için insanlarla ilişkisi kurmanın tek yolu sayısız kadınla yaşadığı cinsel ilişkilerdi ve Julius'un terapisi de bunu değiştirememişti. Philip kötümser ve insansevmez filozof Arthur Schopenhauer'i okuyarak kendisini iyileştirdiğini iddia etmektedir. İnsanları umursamayan, kendi içine gömülmüş Philip gerçekten de ustası Schopenhauer'i anımsatmaktadır. Julius ve Philip en sonunda pazarlık yaparlar. Philip, Schopenhauer öğretecek, buna karşılık da Julius onu terapi grubuna alıp insanlarla ilişki kurma yeteneklerini geliştirmeye çalışacak. Arayış peşindeki bu iki insan acaba birbirlerinin hayatlarını nasıl etkileyecek? Irvin Yalom bu son romanında Schopenhauer'in psikolojik hayatının gerçek hikâyesini zarif bir biçimde romanına dahil ederek felsefe ve hayatı sorguluyor.

Gangster / Cengiz Erdinç / Alfa Yayınları
Kitapta kendine taktığı isimle "Gang Buster Of İstanbul", ya da emniyet kayıtlarına geçen adıyla Necdet Elmas'ın, yani bu ülkede yaşayan gerçek bir efsanenin öyküsü anlatılıyor. Necdet Elmas, gerçekleştirdiği banka soygunlarıyla 1961 yılının sıkıyönetim günlerinde ülke gündeminin birinci sırasına oturdu ve günlerce gazetelerin manşetlerinde yer aldı. 59 model Chevrolet'lere aşık bu adam defalarca köşeye sıkıştırıldı, ancak her defasında polisi bir tur geride bıraktı. Banka soyarken karşılaştığı işçiye "ben işçinin parasını almam" diyen bu adam, deli gibi kullandığı otomobilinin geniş kanatlarının ardında neredeyse kadınlardan oluşan bir hayran kalabalığı bıraktı. Bir döneme damgasını vuran Gangster'in bu sürükleyici hikayesini sakın kaçırmayın

Holding / Şampanya Üçlemesi 1 Mehmet Murat Somer / Everest Yayınları
"Hop Çiki Yaya Polisiyesi" dizisinin yazarı Mehmet Murat Somer'in yeni serisi, "Şampanya Üçlemesi" adını taşıyor. Dizinin ilk kitabı "Holding", mart ayında Everest Yayınları'ndan çıktı. Yemenli Holding'in sahibi Yemenli Ailesi'nin entrikalarla örülü yaşamını eğlenceli üslubuyla kaleme alan yazar, yine okurlarının kalbini kazanmaya aday... Üçlemede "Holding'i" "Podyum" ve "Kulis" kitapları izleyecek.

Beni Kalbimden Vuranlar Var ya / Resat Çalışlar / Okuyanlar Yayınları
Sevgili Resat'ı iki buçuk yıl önce hayvan dergisi'nin bekleme odasında tanıdım. Bu kitap, hem günümüz Türkiye'sinin olağanüstü somut bir panoramasını çiziyor hem de okurları tuhaf mizahi-fantastik dünyalara sürüklüyor. Türkiye'ye özgü bir acının, komedinin ve düş gücünün kitabı... Her sayfasından sosyoloji, abazanlık, popüler kültür ve orijinalite fışkıran bir roman. Türk edebiyatının asla girmedeği ama Türk ruhunun asla girmeden edemediği konulara el atan bir kitap. Mizahi, eğlenceli, fantastik, pop, yer yer absürd bir içeriğe sahip olmakla birlikte, Türkiye'nin son 25 yıllık sosyal tarihine yönelik ciddi gözlemler, eleştiriler ve analizler de içeren çokrenkli ve çoksesli bir roman.

Hatıralarım / Kaybolan Bir Dünya İstanbul 1800-1920 / Yorgo Zarifis / Literatür Yayınevi

Bir ailenin yaşadığı anların değerli birikimi... İstanbul'un eski adıyla Poli'nin 1800-1920'li yılları... O döneme ait Osmanlı imparatorluğunun son döneminin, görkemli yükselişindeki gibi ağır ağır çöküşünün izleri... Ve bütün bunların bileşkesinde Türkiye Rumlarının köklü ailelerinden Zarifis ailesinin onların deyimiyle muhteşem Fanari (Fener), Vosporos Mega Revma (Arnavutköy), Therapia (Tarabya), Stevradrami (Dört yol, Galatasaray), Pringipo (Büyükkada) ve güzel Pera'nın (Beyoğlu) sokaklarında geçirdikleri hayatın anıları...

Lucia Lucia / Adriana Trigiani / Grikeydi Yayınları

Grikeydi Yayınları, Adriana Trigiani'nin romanı Lucia Lucia'yı Türk okuruyla buluşturuyor. Bir liste başı yazarı olan Adriana Trigiani, Lucia Lucia'da aşkın, tutkuların, hayatın akışını etkileyen günlük olayların ve kaderin araladığı kapılar arasında yapılan seçimlerin hikayesini anlatıyor. Lucia Lucia, Amerika'ya bir kuşak önce göç etmiş İtalyan bir ailenin geleneklerine bağlılığı sonucunda aile büyüklerinin, gençlerin duygusal dünyalarını, evlilik ve hayat yolu seçimlerini nasıl etkilediğine ilişkin çarpıcı, bir o kadar da romantik bir roman. 1950'lerin New York'unda ve Greenwich Village'de yaşantı, seçkin bir mağazanın ısmarlama dikiş departmanındaki çalışma hayatı, aile bağlarının oluşturduğu mutluluklar, bağımsızlık arzularıyla çelişen aile sorumlulukları, duygusal ve mantıksal seçimler, düş kırıklıkları, kade-re razi oluş ve izleri 1990'lı yıllara kadar silinemeyen bir aşk. Ve yıllar sonra beklenmeyen bir anda ulaşılan mutlu son.

İstanbul'da Bir Yahudi Ailesi / Brigitte Peksine / Çev: Elâ Güntekin / İnkılap Yayınları
1492'de İspanya'dan sürülen Yahudiler için İstanbul'un adı 20. yüzyılın eşliğinde hâlâ Konstantinopolis'tir. Rebecca Gatenyo bu şehirde, kuşakların birbirini izlediği ve benzeştiği buena familia'da (iyi aile) dünyaya gelir.

Bu roman, Haliç kıyılarında donmuş gibi görünen zamana karşı bir sabırsızlık çığlığıdır. Kadın, doğulu ve Yahudi olarak doğmuş olmanın adeta üçlü lanetidir bu, tabii bir de tarihin tuzağına düşmüş bir cemaate ait olmanın. Yahudi, Osmanlı ve Alliance Israélite Universelle'in dayattığı Fransız kültürü arasında sıkışan Rebecca bizi sonsuz bir özgürlük arayışının peşinde İstanbul'dan Paris'e oradan Caracas'a kadar sürüklüyor. Bu süreç Birinci Dünya Savaşı, aile dramları ve Osmanlı azınlıklarının toptan göçü ile sarsılacaktır. Doğduğu dünyanın ilerisinde olan ve bu yüzden özünde bir yabancı olan Rebecca'nın duyduğu sevgiye ve istediği yaşama ulaşmayı başarabilecek mi?

Edebiyat Dünyasından Haberler

Yapı Kredi Yayınları **Bedirhan Toprak**'in çarpıcı romanını yayımladı. Kitabın adı: **Fanfa**. Şaşırtıcı olduğu kadar da çarpıcı bir girişle başlayan Fanfa; büyüleyici güzelliğinin ve o güzelliğin sağladığı iktidarın farkında, hayat dolu genç bir kadın ile o büyüleyici güzelliğe görür görmez âşık olan yolun yarısında bir erkeğin imkânsız hikâyeleri ekseninde gelişirken, unutulmaya yüz tutmuş bir "aşk tanımı"na ulaşıyor: "Aşk... her şeye rağmen Aşk"

Alfa Yayınları **Hincal Uluç**'un kitabını ucuz kitap kampanyasıyla, okuyucularla buluşturdu. Kitabın adı: **"Kapiyi Anahtarla Açmak"**. Hincal Uluç'un bu kitabı Sabah Gazetesinde ses getirmiş yazılarından oluşuyor.

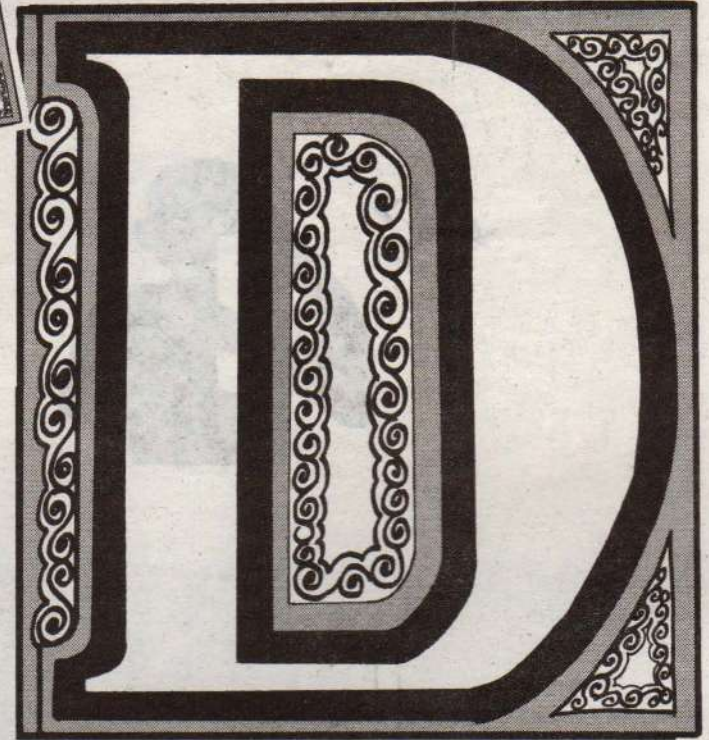
Toplumu sarsan olayların biri de intihardır. İnsanlık tarihinde, hayata karşı en eski tepkilerin, en köklü başkaldırıların arasında başı çekiyor intihar. **Sel Yayınları** Turhan Ilgaz çevirisiyle, **İntiharlar Sözlüğü**'nü yayımladı. Konu güncel olunca bilim çevreleri de açıklamalar yapmaktadır. Yazarı şöyle diyor: "Çekmecelerimde duran, intihar olgusuna ilişkin alabildiğine çok sayıdaki dağınık notu bilgisayara aktarıırken, abecesel bir sıralandırmayı esas aldım."

Olga Tokarczuk, Polonyalı bir kadın yazar... Yazarın, Türkçe'ye çevrilen ilk romanı olan **"Gündüzün Evi Gecenin Evi"**, Grikeydi Yayınları aracılığıyla okurla buluştu. Gündüzün Evi Gecenin Evi, güney-batı Polonya'da, Silesia'da geçer. Silesia adını taşıyan bölge, 1945 yılına kadar Alman imparatorluğu'nun bir parçasıydı. Ancak 1946 yılında Yalta ve Potsdam konferanslarında Müttefikler, Polonya sınırını daha batıya çekme kararı aldılar. Pek çok Polonya vatandaşı, doğuya verilen topraklardan ayrılarak daha önce Alman toprağı olan batıya göçmek zorunda kaldı. Onlara buralarda, tahliye edilen Almanlardan kalan ev ve araziler verildi. Olga Tokarczuk, 21 - 24 Nisan arasında Türkiye'de okurlarla buluşacak.

Ziya Şark Sofraları'nın sahiplerinden biri olan **Ramazan Bingöl**, restoran işletmeciliğindeki deneyim ve bilgilerini, sektörün diğer yöneticileri ve işletme sahipleri ile paylaşmak için kolları sıvadı. Restoran ve lokantalara, başarılı bir sisteme sahip olmalarını sağlamak amacıyla kaynak olarak hazırlanan kitap, İstanbul'un en lüks restoranından Urfa'nın en küçük kebapçısına; İskele yolundaki büfeden gemideki kafeye; Nişantaşı'nda pizzacıdan Fatih'teki köfteciye kadar bütün işletmeleri kapsıyor. Bu kitapta, **Ramazan Bingöl**'ün mesleki deneyimlerinin yanında Türk mutfagının markalaşması ve mutfagımızı tüm dünyaya hakkıyla tanıtabilecek işletme ve işletmecilerin yetişmesi için yol gösterebilecek ayrıntılar da yer alıyor. Kitabı Timaş Yayınları çıkarıyor. H

İsimler Sözlüğü

MEHMET MURAT SOMER

Dağhan:

Dağlarda, tepelerde kurulmuş han demektir. Dağ otelleri yaygınlaşmadan, Uludağ, Kartalkaya, Ilgaz popülerleşmeden önce dağ-han'lar hizmet verirdi. Hizmetleri kısıtlı, konforları düşük olduğu için günümüzde kalmamıştır.

Darcan:

Dar (geniş olmayan) + can = İç sıkıntısı ifade eder. Zıddı geniş yürekli, ferah feza, kaygısız, prozacdır.

Deha:

De (söylemek, demek fiilinden kaba emir) + ha (he, evet anlamında kaba kelime) = He de, evet de, kabul et anlamlarında ısrarcı isimdir.

Demet:

Dem, Osmanlıca'da kan, kanlı, kadınlarda aybaşı, regl anlamındadır. Et, ise etmek fiilinden eylemdir. Yani regl ol, hamile kalma anlamı vardır. Doğum kontrol yöntemlerinin yaygınlaşmadığı zamanlarda kadınlar, hele de kolay dölleneler, için seks eşittir gebelik anlamına geliyordu. Aybaşı hali ise hamile olmadıklarını kanıtlıyordu. Böyle

bakıldığında kadınların zevk alarak seks yapmasını, cinsel özgürlüklerini destekleyen, erken dönem feminist izler taşıyan bir isimdir.

Demirel:

Demir (ferrum) + el (kolların ucundaki organ) = Eli demir gibi güçlü ve soğuk olandır. Sahiden kiminin eli buz gibi olur. Cümlelerin karpuzlu diğer yarısını yazmaya gerek yoktur.

Devran:

Dev (iri, olağandan büyük, kocaman) + ran (Farsça uyluk kemiği) = Uyluk kemiği iri olan. Güçlü ve sağlam bacakları temsil eder.

Devrim:

Dev (iri, olağandan büyük, kocaman) + rim (Farsça irin, cerahat) = Dev apse, çiban demektir. Çocuklara isim olarak verilmesi nazardan korumak amaçlıdır. Adı böyle olan çocuğa kimse nazarı değmez.

Dinç:

Kaçtır yazıyorum, söylüyorum tek heceli isimleri sevmem diye. Nedir bu?

Çok heceli mi? Çekin alın önümden. Karışmamıştır, karışmamıştır. Ben sizi bilirim.

Dinçer:

Her ne kadar dinçer = dinç (gücü sağlığı yerinde, dimdik) + er (erkek) gibi okunabilirse de aslı dinçer = din (kutsal inanış sistemi) + çer (yani çeri, asker) = Din savaşçısıdır. Din uğruna savaşan, kan döküp kelle uçuran, kendi inancından olmayanları yaş veya cinsiyetlerine bakmaksızın kafir, inançsız addedip katledendir. Barış ve huzur dolu bir dünya istiyorsak böyle devam etmesek?

Donat:

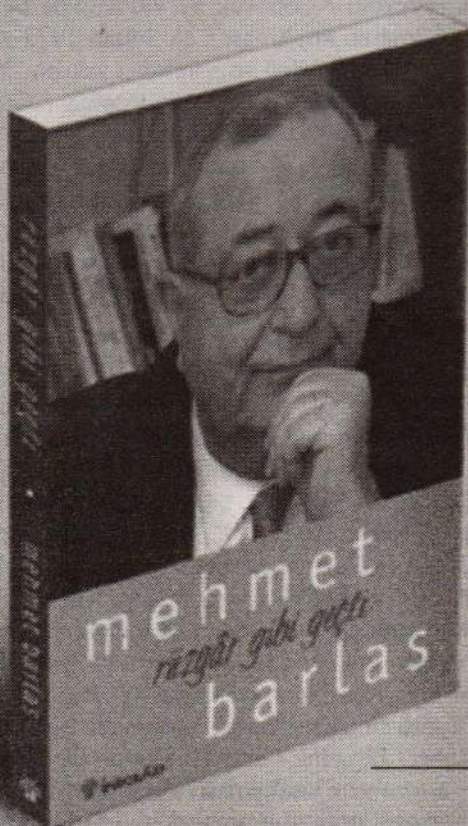
Don (bacaklara giyilen iç çamaşırı) + at (fırlatmak, atmaktan emir) = Donu çıkar, fırlat at anlamında epey edep-

siz bir komut-isimdir. Donsuz kişi ile ne amaçlar güdüldüğü, niçin donunu çıkarıp atmasının istenildiği karanlık mevzulardır. Erotik veya müstehcen olabileceği gibi sırf tıbbi muayene amaçlı da olabilir.

Düriye:

Güğümlerinin kalaylı olmasıyla ünlü oyun havası kahramanı kadın. Galiba biraz hafifmeşrep, oynak, cilveli biridir. H

İNKILÂP KİTAPBEVLERİNDE ve TÜM KİTAPÇILARDA...

RÜZGÂR GİBİ GEÇTİ Mehmet Barlas

Benden daha genç meslektaşlarımla birlikte olduğum zaman ve sohbet ederken, bazen 10 yıl öncesi bile onlara uzak tarih gibi geliyor.

Rüzgâr Gibi Geçti'yi yazarken, bunları düşündüm hep. Bu ne bir anılar, ne de yakın tarih denemesi. Hatırlananlar ve okunanlarla yapılmış, medyatik bir türlü yemeği olacak bu yazılar...

Dingbat

Cemil Cahit
cemilcahityavuz@yahoo.com

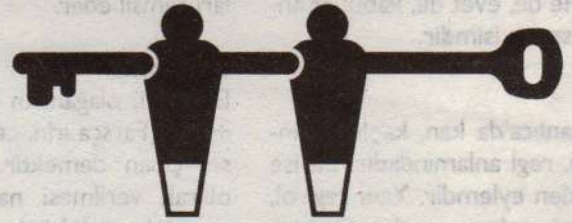
Kıpırdamayın
çe-ki-yo-rum!

Desen dersi

Etkili duyuru

Langirt

Bulmaca Buldurmaca Paldır Kültür Doldurmaca

MEVLÜT GÜLVEREN

Soldan Sağa

1) "..... günler gelin - Rakı için sarhoş olun-Isıklıkla bir şeyler çalın - Geberiyorum kederden" (N.Hikmet) / Ses yankısı 2) Bölüşme, paylaşma pay / Argoda ot / Füsun önadlı yazarımız 3) Bir şeyin çok fazla miktarda olduğunu bildiren bir sözcük / (Eski dilde) Ayakta duran / Briç oyununda sanzatu 4) Seçkin / Yüz numara, ayakyolu / Topluluk 5) Vietnam'da bir hanedanlık / Dinsel inanış, inanç 6) Lümenin kısaltması / 21 Nisan 1973 yılında kaybettığımız, eserleri arasından filme çekilen ve sonradan yakılan "Yorgun Savaşçı" adlı romanı da buluna yazarımızın 7) Kırıksız düzeltici / Güzel sanatların bir dalı / Genellikle soğuğa karşı başa, omuza ya da boyna sarılan örtü 8) Bir soru sözü / Bilinmez belirsizlik anlatır / Voltamper simgesi 9) "..... kör..... merdivensiz bıraktın" (Münir Nurettin Selçuk) 10) İlaç, deva / Bacakta bulunan iki sinir ve bu sinirlerin ağrılı hastalığı / Aylardan biri 11) Kekemelik 12) Âmir / Bir renk 13) Eşeğe vurulur / Arnavutluk parası 14) (Eski Dilde) Aletler / Marley (Şarkıcı) / Üvey olmayan 15) Garez, düşmanlık / Yontulmamış, görgüsüz kimse

Yukarıdan Aşağıya

1) "..... göreceğiz çocuklar - Güneşli - Motorları mavilikleri süreceğiz çocuklar - Güneşli maviliklere" (N.Hikmet) / Uyanık 2) Hep birlikte, elbirliğiyle / Bulmaca cetveli / "..... dir engin de dağlar - Üç gün oldu ben bu derde düşeli (Türkü) 3) Görgülü, bilgili, olgun, çelebi / Lütessum kısaltması / Telli bir çalgı 4) İşitme duyusu / Çokluk, sıklık, yoğunluk 5) Korkmuş, puşmuş, yılmış kimse 6) Germenyum elementinin simgesi / "..... kayıtsız şartsız milletindir" (M. Kemal Atatürk) / Baryum simgesi 7) Bir iş veya şeyde olması gereken sonuç / Satış amaçlı düzenlenmiş liste 8) Ülkemizin plaka işareti / Bir erkek ismi / Hiçbir işe yaramadan yok olma, boşa gitme 9) "..... sarı bağlar loy - Kız söyler gelin ağlar" (Türkü) / Kayıp, zayı 10) Özgürlükçü İrlanda Örgütü simgesi / Yavşak anlamında bir sözcük / Karaciğer salgısı, safra 11) Buluş / Bir renk / Eski Türkler'de bir soyluluk sanı 12) Fakat, lakin / Bir haber ajansımızın kısaltılması / Amerikanyumun simgesi 13) Başkası, yabancı / Diplomatik nota, memorandum 14) Durağan bir noktadan geçerek bir eğri boyunca gezinen bir doğrunun oluşturduğu yüzey / İnsan kaynakları anlamında kısaltma / Bir akademik unvan kısaltması 15) 18 Nisan 1988 yılında kaybettiğimiz fotoğraftaki şairimiz

hayvan a R + bahçesi

Siyah Karalamalar

- Farklı iki zaman var, biri saatlerin içinde geçer ve bize vakti gösterir. Diğeri de saatlerin dışında geçer. Saatleri, bizi ve her şeyi eskitir, yaşlandırır.
- İnsandan korksaydık evrim geçirmezdik. (bir maymun atasözü)
- Bir bulutu parçalamışlar; parçalı bulut olmuş gökyüzü.
- Damla nehir kıymasıdır.
- Yeryüzündeki en ıslak madde su mudur?

- Şu an dünya, evrenin lojmanı olarak kullanılıyor.
- Biber tarlasına pirinç de ekersen dolma hasat edemezsin!
- İkisinin arasında ikisinin de ulaşamayacağı çok farklı bir mesafe vardı çünkü birisi sağır öbürü dilsizdi...
- Zamanında dünya iyi çalkalanmadığından mı acaba içinde kıta şeklinde kara parçaları kalmış.
- Bazen, sanki bir organ bağışlama kampanyası sırasında toplanmış, haylaz ve işe yaramaz birkaç organın, toplanma merkezinden firar ederek bir araya getirdikleri, firari organlar topluluğuyum gibi geliyorum, kime ait olduğunu bilmediğim 'gibisine gelme' organıma.

- Eğer tanrı çan eğrisi yaparak insanları cennete alsaydı, daha fazla kişi cennete girebilirdi, çünkü bazılarının sevap ortalamaları o kadar düşük ki...
- Politikacılar ve Emlakçılar ekmeklerini işaret sıfatlarından çıkartırlar.
- Mezar aslında o kadar büyüktür ki, bir ucu bu dünyada öbür ucu da öteki dünyadadır.
- Bir nehrin görünen her yeri onun ortasıdır.
- İnsanlar genellikle, sabahları uyandıklarında ilk olarak saate bakarlar. Ben sabahları uyandığımda hemen takvimi inceliyorum; önce hangi sene de olduğuma bakıyorum, daha sonra, sırasıyla, aya, haftaya, güne ve en son olarak da saate bakıyorum.

- Fatih Sultan Mehmet'le tanışmış olmak için şu an ölmüş olmak gerekiyor.
- Artık hiçbir şey eskisi gibi eskimiyor.
- Bir insanın ayak izlerinden dünyaya basış açısı anlaşılabilir mi?

Aziz Gültekin
İSTANBUL

Yapma Bebek Kolları

Yarıdan sonra su yerine
Daha acı olsun diye
Yapma bebek kolları yağacak
Yine minik ama damladan, büyük
Donmuş hali şişmanlamış
Olacak, hiç durmayacak, cennetteki
ölü bebekler bitinceye dek

Ahmet Özcan
Mersin

Merhaba Hayvan Dergisi!

Nasılsınız? İyisiniz, buralardan görüldüğü kadar! 21 yaşımdayım. Dokuz Eylül'de okuyorum ama şu anda proleterim. Çift su verilmedi ama daha.

Derginizi ilk çıktığından beri takip ediyorum. Beyoğlu ortamı var ya, hani çizer yazar tayfası, onların arasından gayet güzel sıyrılıyorsunuz, hopp, çüşş, falan deyişiniz gayet güzel. Belki de sizi sürekli takip etmemin nedeni budur.

İlk önce şöyle birkaç şey söylemek isterim Hayvan için; Öküz okuyucuları sürekli Hayvan'ın Öküz gibi olmadığını söylüyorlar. Öküz'le haşır ve neşir olmadığımın bu konuda yorum yapamayacağım. Benim derdim ne diye sorarsanız ki böyle bir şeyi soracak insan yok aranızda, ben anlatayım.

Hayvan, kültür ve sanat dergisi en tabiiisinden, ancak şöyle bir misyonu var; popüler kültürün karşıtı, sisteme muhalif! vs.vs... bir havanız var. Ancak bu hava olarak kalıyor. Özellikle de son sayılarda bu iyicene ortaya çıktı. Ülkemizde yaşanan olaylardan uzaklaşıyor Hayvan. Açlık, yoksulluk, işsizlik dört nala at koştururken ülkede Aysel Gürel'in 'Kadının Bilinçaltı' pek bağlamıyor beni. SEKA'yı kimin kurduğunu uğraşacağımıza, SEKA'yı nasıl kapattıracağız diye düşünmek gerekir! Son beş yılda ülkemiz cezaevlerinde F tiplerine karşı sürdürülen ölüm orucu direnişini anlatması gerekir Hayvan'ın.

Kızıltepe'de öldürülen Uğur için mesela sadece imza topladınız! Sayfalarca anlatmanız gerekirdi Uğur'u ve diğer Uğur çocukları. Yoksa o imzalar hiçbir şeye yaramayacak biliyorsunuz.

Sizlere akıl vermek değil amacım, zaten böyle bir şeye hem yaş hem kalem olarak müsait değilim. Ama Hayvan daha bir hayvan olabilir.

Burak Ergün
İzmir

En çalışkan abimiz, arkadaşımız, sevgili **Naim Dilmener**'imiz, geçirdiği rahatsızlık nedeniyle bu ay dergimizdeki yazısını yazamadı. Abimize tekrar çok geçmiş olsun diyor ve bir an önce aramızda görmek için can atıyoruz.

düş-üş

madem topraktan geldik
öyleyse hadi uçalım
mantarlar ve ziftler arasında
ölesiye özgür, ölesiye çığlık çığlığa
sonra düşelim, paraşütsüz, yalınayak
usul bir yokoluşla, تنها bir haykırıyla

tanrılar hala yalan söylüyor
tarih hep o yalancı tarih
hokuz pokuz, biz burda yokuz

sizden almadık biz bu sırrı
kimse doğurmadı bizi
hiçbir ana ağlamadı bizim için
doğmuştuk biz, öyle bir tarihte
ne danalar girmişti bostana
ne bostancı kovmuştu danayı
uyusunda büyüün nenni...
öyle bir tarihi, doğmuştuk biz
kundaklar sarılıyor, beşikler sallanıyor
ama biz yoktuk

Serdal Köçer
Antakya

Çikolata Kokusu...

Yüreğimin atmaya başlamasıyla sevgini hissetmem aynı zamandı. Daha ceninken hissetmişim evet, ben bu koskocaman sevgiyi! Kim bilir belki de dokuz ay, o eşsiz anları babalar da tatabilmeliydi. Kıpırdanışları içinde hissedemedim; ama gözlerimi sana araladığımdan beri duyumsadığın her yeni "ben"de şekillendi yüreğin.

Çikolata kokardı bağrına basışın ve farkında olmadığım bir enerjinin vitaminidi, gözlerinden bana yansıyan ışık! Yıldızlara çok daha uzakken, gözbebeklerim karanlığın korkusuyla da-

ha da büyümüşken, şeffaf sesinin huzuru yayılırdı küçük odama ve masalsı rüyalara daldım ürkekliğimden sıyrılıp. Evin her yerinde olabilecek saklı çikolataları bulmaktı en büyük fırlatma-
lığım; senin deyiminde sıpalığım!

Minicik bir kız babasıyla tartışmaya başlamıştı bile! Neden mi? Babası onu çok sert ve içine çekerek öptüğü için! Tartışmaların kaynağı sonsuzluktu; "Öpücüklerin sonsuzluğu!.." Miniklerin neden minik olduğunu o sonsuzluğu yitirince anladım ben ve büyüdüm. Tek iyi yanıydı büyümenin, boyumun aynı kalması; babamın elindeki sarı mezure, başımın üstünden kapının arkasına boyumu işaretlemek için ucu dayanmış tükenmez kalem, gözlerindeki heyecanlı ve meraklı bakış olmadıkça büyü yemezdim ben ki bundan sonra zaten daha fazla büyüyemem! Toprağa döndüğü günden beri bedeninin; sevgiyle oluşan bedenim, benliğim içinde "sonsuz Özlem kanseri"ne yakalanan ruhumu barındırıyor. Bedenim, dönerken bayağı kakhahalarından zevk alan sevimsiz kürenin esiri! "Gereklilik" ve "zorundalık"lar prangası ellerimin!

Çikolata kokusu burnumda tüterken, bir daha kimsenin hissettiremeyeceği çocukluğum gözlerimden damlıyor; SENİ ÖZLÜYORUM!...

Zuhal Özken
İzmir

07.03.2005 tarihinde Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'ne hayvan Dergisi adına yazılı bir başvuruda bulundum.

23 Nisan Ulusal Egemenlik Bayramı ve Dünya Çocuklar Günü münasebetiyle, Nisan 2005 tarihinde yayınlanacak 35. sayımızda, ıslahevinde kalan mahkum çocuklarla söyleşi yapmak, onları dinleyerek istek ve arzularını kamuoyuna duyurmaktı niyetim. Ancak Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü tarafından tarafıma gönderilen yanıtta, talebimin uygun bulunmadığı belirtildi. Bu redde herhangi bir gerekçe gösterilmediği için hala ıslahevlerinde kalan çocukların hal ve durumlarını merak ediyorum. Adalet Bakanlığı tarafından yeterli ve geçerli gerekçelerinin açıklanmasını istiyorum.

Hayvan Dergisi
Yazı İşleri Müdürü
Hatice Üstündağ

Nisan 2005 • Ayda Bir Yayınlanır • İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni: Metin Üstündağ • Yazı İşleri Müdürü: Hatice Üstündağ
Editörler: Sinan Sülün, Oylum G. Çağan Haber Merkezi: Emrah Serbes, Yıldız Bilgin Bayazıt, Mehmet Duru, Seray Şahiner, Seydi Şahin, Zeynep Mengi, Faruk Kaya
Grafik Tasarım: Mustafa Devrim Özdiç • Dizgi: Cemal Vanlı • Genel Müdür: Orhan Açar • Satış Müdürü: Cüneyt Aydın • Halkla İlişkiler: Mustafa Danacı
Adres: İstiklal Cad. Turhol Han. No:373 Daire:7 Beyoğlu/İSTANBUL Tel: 0212 293 32 77 - 78 • Fax: 0212 293 32 79 Yayıncı: PAK Basın Yayın
ISSN 1303 - 944X • Baskı: Ilıcak Matbaası (0212 880 40 75) • Genel Dağıtım: DPP (0212 622 22 22)

Yurtiçi: 1 yıllık 35 Milyon / 6 aylık 20 Milyon • Avrupa: 1 yıllık 25 Euro / 6 aylık 15 Euro ABD ve Uzakdoğu: 1 yıllık 50 Dolar / 6 aylık 30 Dolar / Abonelik için İrtibat
Tel: 0212 293 32 77 / 3 hat Ali Haydar Akkaya Hesap No: PAK BASIN YAYIN LTD.ŞTİ adına TL: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 1101003-2
EURO Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 3006501-1 / DOLAR Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 3006502-9

İşte bir elim,

Söyle Nasıl?

BAKMAK SUÇMU?

Kızıl makyajı çimeni sunar; hemde maddeler halinde

Suç

nasıl işlenmeli dir..

*neyin nesidir.???

Bakınız öteki elim cınasta olarak!!

Düşünmek suçtur, ancak suçu işlediğinde masumsundur. yorumlama akıldan düşünce haliyle uçuşurken hiçbir anlam ifade etmez, sözse sese mürekkebe kelimelere yada boyaya dönüşüp diğer insanlara ulaştığında anlamlanır...

Cinayet yerine hayatı işlersen özgür bir katil olarak yaşayabilirsin, ve böylelikle masumiyetinin aksini kimse ispatlayamaz. yani suçun cezasıyla yakından uzaktan hiçbir alakası yoktur, bu ispatı ancak katilin paşa gönlü yapabilir, (bana karşı koy, benden korkma, beni delirtme hayatını bağışlamam için yalvarma, hayatı işlerken kullandığım bıçakları için görmek istiyorsan ilgimi çek...)

Düşünceyi ifadeye dönüştürmek kuvvetli bir silahtır..

Dolayısıyla merak, doyurulması gereken bir açlıktır, neden-demekki ilişkisi sindirimi zorlayan bir lezzettir. meraklar kontrolsüzce ruh bünyesine alınırsa kabızlık yapar, her merakın bir posası vardır, bu posa dışarı atılmazsa insan kendi bokunda ölebilir, bir düşünceyi yorumlamak osuruktan farklıdır, osuruk yanıcı bir gazdır, sindirime yardımcı olur, Nietzsche, erişilen özgürlüğün mühürünün, kişinin artık kendisinden utanç duymaması olduğunu söyler..

Bebekler masum değildir masumiyet sonradan kazanılır, elmas hamir haliyle değerlidir, ancak insan aklıyla ve eliyle işlendiğinde paha biçilmez hale gelir...

Suç işlemek inançlı olmayı gerektirir, inanç suçun mekaniğidir. Suç dışıdır, Bu yüzden insanı baştan çıkarır, Günah suçun bekareti değildir...

Gülmek, işlenmesi gereken bir suçtur, çünkü anlama ve yorumlama yetisi gerektirir...

Göldürmek, masumiyetin potansiyelidir..

Politika, suçun üvey annesidir, onu devamlı döver, eziyet eder, suçu teşvik eder..

ASLINDA HERKES POTANSİYEL MASUMDUR ..

ESİN ÖZBEK